

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

นางสาววนิดา วันภักดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

MLX 126861

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ.....
วันลงทะเบียน..... 23 ก.ค. 2562
เลขทะเบียน..... 2. 260869
เลขเรียกหนังสือ..... 372.442153ก 9562

ด-2

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

ผู้วิจัย : นางสาวนิตา วันภักดี

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ดรณนภา นาชัยฤทธิ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช

ปีการศึกษา : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์แบบ SQ5R ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (3) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง จำนวน 1 ห้อง จำนวน 31 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 10 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัย พบว่า (1) การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.19/80.31 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ (2) การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R อยู่ในระดับมาก (4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การอ่านเชิงวิเคราะห์ SQ5R ความพึงพอใจ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Development of Analytical Reading Ability : THE USE
OF SQ5RMETHOD

Author : Miss.Wanida Wanpakdee

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Dr. Darunnapa Nachairit
Associate Professor Dr. Prasopsuk Rittidet

Year : 2019

ABSTRACT

The purposes of this research were to (1) to develop the analytical reading ability of Prathom Suksa 5 using SQ5R method for the effective basis 80/80, (2) to compare the analytical reading of Prathom Suksa 5 between before and after using SQ5R method, (3) to study reading behavior of Prathom Suksa 5 and (4) to study about the satisfaction of Prathom Suksa 5 using SQ5R method. The Sample included 31 students by Cluster Random Sampling from Prathom Suksa 5 students attending at Rajabhat Maha Sarakham University Demonstration School in the second semester of year 2018. The research instruments were lesson plans by using SQ5R method, the test of analytical reading ability, reading behavior rating scale observation form, and the questionnaire of using SQ5R satisfaction. The data were statistically analyze by mean score, standard division and t-test (Dependent samples)

The result were as follow (1) The efficiency of analytical reading ability by using SQ5R method lesson plan was 83.19/80.31 which was higher than the set criteria of 80/80 (2) The students' analytical reading ability comprehension after the learning by using SQ5R method was higher than before at the .01 level statistical significance (3) The students' reading behavior was at high level and (4) The students' satisfaction with learning by using SQ5R method was at "very satisfied" level

Keywords: Analytical Reading SQ5R Satisfaction.

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ดรุณณา นาชัยฤทธิ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. ประสพสุข ฤทธิเดช ซึ่งเป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์มาโดยตลอด รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนีย์ นาคุณทรง ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร และ อาจารย์ ดร.ดนิตา ดวงวิไล กรรมการสอบและผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษา แก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้ วิทยานิพนธ์ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรัญ ชูยกระเตื้อง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมาน เอกพิมพ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในด้านการวัดและ ประเมินผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ อาจารย์เดือนนภา เหง้าโคกงาม และอาจารย์ต้องจิต เจนการ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมในด้าน เนื้อหา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์น้ำฝน สารคุณ ตลอดจนอาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณาจารย์และผู้บริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดย ตลอด และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ให้ ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณนางสาววิภาพร พันธุ์พรม ผู้คอยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจมา โดยตลอด

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นกำลังใจ ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย เสมอมา คุณประโยชน์จากการวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชา พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มี พระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น ประโยชน์ต่อครูผู้สอนตลอดจนผู้ที่สนใจโดยทั่วไป

นางสาววนิดา วันภักดี

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 สมมติฐานการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	9
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	9
2.2 การอ่านเชิงวิเคราะห์.....	15
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R	31
2.4 แผนการจัดการเรียนรู้.....	36
2.5 ประสิทธิภาพ.....	40
2.6 ความพึงพอใจ.....	47
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	56

หัวข้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	57
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	58
3.4 แบบแผนของการวิจัย	66
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	71
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ 4 ผลการวิจัย	75
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	81
5.1 สรุปผลการวิจัย	81
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	82
5.3 ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	93
ภาคผนวก ก ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย	94
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	125
ภาคผนวก ค คะแนนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R	134
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	139
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	147
ประวัติผู้วิจัย	148

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551.....	13
2.2	
การเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ3R, SQ4R และ SQ5R.....	33
3.1	
โครงสร้างเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์.....	59
3.2	
การวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดจำนวนข้อสอบ.....	64
3.3	
เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	67
3.4	
แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design.....	70
4.1	
ค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R.....	77
4.2	
ผลความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R.....	77
4.3	
พฤติกรรมกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R.....	78
4.4	
ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R.....	79
ข.1	
ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R.....	126
ข.2	
ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC).....	128
ข.3	
ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (IOC) ค่าความยากรายข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่เข้าเกณฑ์ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ.....	130
ข.4	
ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	131

ตารางที่

หน้า

ข.5	ผลการประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามความพึงพอใจ ของแบบสอบถามความพึงพอใจ	132
ค.1	คะแนนจากแบบฝึกและแบบทดสอบย่อยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R.....	135
ค.2	คะแนนจากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	137

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 2.1 แผนภาพกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R 56

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับมนุษย์ในการดำรงชีวิต เพราะเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับสื่อสารระหว่างมนุษย์ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคมอย่างสันติ ภาษาแตกต่างกันไปตามสังคมที่กำหนดภาษานั้นๆ ขึ้น จึงกำเนิดภาษาที่แตกต่างกันอย่างหลากหลายตามกลุ่มคนที่ใช้ภาษานั้น ๆ ซึ่งทุกภาษาล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นของตน เช่นเดียวกับกับภาษาไทยที่ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างคนในชาติ และเป็นสิ่งซึ่งแสดงถึงความเป็นไทย เอกลักษณ์ที่ควรธำรงรักษาไว้อย่างภาคภูมิใจ ดังที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จพระราชดำเนินไปในการประชุมทางวิชาการของคณะอักษรศาสตร์ วันที่ 29 กรกฎาคม พุทธศักราช 2505 และทรงมีพระราชดำรัสถึงภาษาไทยไว้ คือ ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งสวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2545, น. 1) ภาษาไทยจึงถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าแขนงหนึ่งซึ่งควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ผ่านการตระหนักถึงความสำคัญและการใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 37-38) ได้กำหนดภาษาไทยเป็นวิชาบังคับ และจำแนกออกเป็น 5 สาระที่ครอบคลุมทักษะการใช้ภาษาไทยครบทุกด้าน ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง ดู และพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม เมื่อพิจารณาสาระในแต่ละด้านแล้วจะพบว่าสาระการอ่านนั้นได้รับการระบุให้เป็นสาระที่ 1 ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการอ่านเป็นทักษะสำคัญอันดับแรกๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญจำเป็น เพราะการอ่านนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านในทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ (มะลีย์วัลย์ โนนทะเลสน, 2533, น. 27) และจากเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่ม

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านได้อธิบายถึงขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้และฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ได้แก่ การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน

การอ่านเพื่อนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันเป็นการกล่าวถึงภาพกว้างของจุดมุ่งหมายในการอ่าน ซึ่งสามารถจำแนกออกได้อีกหลากหลายด้านตามที่นักวิชาการเสนอแนะไว้ อาทิ การอ่านเพื่อความจรรโลงใจ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน คลายความเครียด การอ่านเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาในชีวิตการอ่าน เพื่อความรู้และรู้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (สุภัญญา เพชรล้ำ, 2553, น. 26-27) การอ่านเพื่อให้เกิดความคิด ได้แก่ การอ่านบทความ บทวิจารณ์ วิจัยต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ทรรศนะของผู้อ่านกว้างขึ้น (กานต์มณี ศักดิ์เจริญ, 2546, น. 90-92) อย่างไรก็ตาม จุดมุ่งหมายของการอ่านเหล่านี้ล้วนแล้วแต่จะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านนั้นสามารถแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดแล้วนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ (ก่อ สวัสดิ์พานิชย์, 2546, น. 9) ดังนั้นทักษะการอ่านที่มีประสิทธิภาพจึงมักควบคู่ไปกับทักษะการคิด ตามที่สมเจตน์ ไวยากรณ์ (2530, น. 14) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการคิดไว้ว่า การคิดโดยตรง (Direct Thinking) ซึ่งประกอบด้วย 2 ลักษณะ ได้แก่ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) เป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการแก้ปัญหาของบุคคล เพราะในการเรียนรู้และแก้ปัญหานั้น บุคคลจะต้องใช้การค้นหาแนวทางใหม่ และการคิดในลักษณะนี้จะเป็นการขยายทัศนะบุคคลให้กว้างไกลออกไป จึงอาจกล่าวได้ว่าทักษะการคิดมีความสำคัญ โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ที่ควรต้องพัฒนาฝึกฝนไปพร้อมกันกับการอ่าน

เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสื่อสารของคนในสังคม และการสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารผ่านช่องทางต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายโน้มน้าวจิตใจให้เกิดผลในการรับรู้ อาจเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความคิด หรือทัศนคติระหว่างกัน ซึ่งสารรูปแบบหนึ่งที่สำคัญคือสารที่ถ่ายทอดผ่านตัวอักษรซึ่งต้องรับสารผ่านการอ่าน (จรัสโสม ศิริรัตน์, 2558, น.1) การอ่านเชิงวิเคราะห์จึงเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการรับสารรูปแบบนี้ เพราะเป็นการอ่านด้วยความคิด พิจารณาและไตร่ตรองด้วยเหตุผลว่าเนื้อความที่อ่านนั้นส่วนใดเป็นสาระหรือไม่เป็นสาระ ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น ส่วนใดควรเชื่อถือหรือไม่ควรเชื่อถือ รวมถึงพิจารณาจุดประสงค์และ ทัศนะของผู้เขียน (ประพนธ์ เรืองณรงค์, 2545, น. 51) นอกจากนี้แล้วการอ่านเชิงวิเคราะห์ยังช่วยฝึกให้

นักเรียนรู้จักการอ่านหนังสืออย่างมีวิจารณญาณ รู้จักแยกแยะความเหมาะสมขององค์ประกอบในการเขียน ทั้งเนื้อหาและรูปแบบ เข้าใจจุดประสงค์และทัศนคติของผู้เรียน รวมทั้งวินิจฉัยได้ว่าเรื่องนั้นควรอ่านหรือไม่ อย่างไร ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือเป็นและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ (ประพนธ์ เรื่องณรงค์, 2545, น. 50-51)

อย่างไรก็ตามเด็กไทยส่วนมากยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ เห็นได้จากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งนักเรียนได้คะแนนต่ำสุดในมาตรฐานที่ 4 ด้านความสามารถการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) นอกจากนี้ในการประเมิน PISA หรือ การสำรวจระดับนานาชาติแบบทุก 3 ปี เพื่อประเมินระบบการศึกษาทั่วโลก ผ่านการทดสอบทักษะและความรู้ความสามารถของนักเรียนวัย 15 ปี ในปี 2015 เฉพาะด้านการอ่านที่เน้นประเมินความเข้าใจเรื่องราวสาระของเนื้อความ และความสามารถในการคิดพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการเขียน เมื่อติดตามดูการขึ้นลงของคะแนนตั้งแต่ PISA 2000 ถึง PISA 2015 ในแต่ละช่วงของการประเมินทุกสามปี การอ่านตั้งแต่ PISA 2000 พบว่ามีแนวโน้มลดลงอย่างมีนัยสำคัญ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2560) แสดงให้เห็นถึงปัญหาของการอ่านเชิงวิเคราะห์ของเด็กไทย และจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าคะแนนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยนั้นต่ำกว่าร้อยละ 80 โดยในปีพุทธศักราช 2560 มีระดับคะแนนร้อยละ 54 (รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการ 2560 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2560, น.6) สอดคล้องกับการประเมินระหว่างดำเนินกิจกรรมการสอนที่ผ่านมาซึ่งพบว่าเมื่อให้นักเรียนตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นที่ต้องใช้การคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน นักเรียนมักเกิดปัญหา ไม่สามารถตอบหรือแสดงความคิดเห็นได้เนื่องจากคุ้นชินกับการจำมากกว่าความเข้าใจและการวิเคราะห์ ทั้งที่ทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้นเป็นรากฐานสำคัญในการเรียนรู้ศาสตร์แขนงอื่น ๆ อีก ครูผู้มึบทบาทสำคัญในการปลูกฝังและออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะต่าง ๆ เหล่านี้จึงควรคำนึงเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและรีบเร่งแก้ไข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ว่าผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศรวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันจากสื่อการเรียนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพครูกำหนดไว้ว่า ครูต้องพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเป็นผลถาวรที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เมื่อศึกษาเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R นั้น เป็นเทคนิค

การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาที่อ่าน และได้มีโอกาสฝึกกลวิธีการเรียนรู้ต่าง ๆ ของการอ่าน (จิตติกานต์ คำมะสอน, 2558, น. 26-27) ช่วยให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้ดี แยกแยะเรื่องราวที่รับรู้จากการอ่านได้อย่างรวดเร็วและจดจำได้อย่างแม่นยำ ทั้งยังสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Robinson, 1961, อ้างถึงใน จิตติกานต์ คำมะสอน, 2558, น. 23) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นสำรวจ ขั้นตั้งคำถาม ขั้นการอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ ขั้นการจดบันทึก ขั้นการอ่านสรุปใจความ ขั้นการอ่านจำและทวนซ้ำ ขั้นการวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งในขั้นที่ 7 คือ ขั้นการวิเคราะห์วิจารณ์นั้น เป็นการให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิจารณ์บทที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนเห็นสอดคล้องหรือเห็นต่าง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2545) ซึ่งเน้นย้ำและส่งเสริมในด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนได้

จากที่กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ซึ่งเป็นรากฐานในการเรียนรู้ศาสตร์แขนงต่าง ๆ และเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการรับสารด้วยการคิดอย่างพิจารณาด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเนื้อความที่อ่าน จุดประสงค์ และทัศนคติของผู้เขียน สามารถแยกแยะตัดสินความน่าเชื่อถืออธิบายและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่านอย่างเหมาะสม และจากปัญหาที่ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการที่จะพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ5R เป็นเทคนิคสำหรับใช้สอนอ่านได้โดยตรงเนื่องจากมีขั้นตอนที่ส่งเสริมให้เกิดหลักการในการอ่านอย่างเป็นลำดับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์แบบ SQ5R ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2.3 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ SQ5R สูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 84 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 31 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R

2) ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1) ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2) พฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.3) ความพึงพอใจ

1.4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาตามมาตรฐาน ท 1.1 สาระการอ่านและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วยเนื้อหาในการอ่าน ได้แก่ การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน บทความสารคดี ข่าว โฆษณา และบทร้อยกรอง

1.4.4 สถานที่และระยะเวลาการวิจัย

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์” หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้เนื้อหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการอ่านมาตรฐาน ท 1.1 ได้แก่ นิทาน บทความสารคดี ข่าว โฆษณา และบทร้อยกรอง แล้วสามารถแสดงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หรือเป็นรูปธรรมได้ คือ วิเคราะห์หาความสำคัญ วิเคราะห์หาความสำคัญ และวิเคราะห์หาหลักการได้

ในการวิจัยครั้งนี้ การวิเคราะห์หาความสำคัญ หมายถึง การตั้งคำถามเพื่อให้ค้นหาลักษณะเด่นหรือลักษณะสำคัญของเรื่องที่อ่าน อาทิ ให้นักเรียนแจกแจงบอกชนิด บอกนัยสำคัญของเรื่องในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่านักเรียนสามารถจับจุดสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ได้

ความสัมพันธ์ หมายถึง การตั้งคำถามเพื่อค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะหรือส่วนต่างๆ ของเรื่องที่อ่าน ได้แก่ ความสัมพันธ์ตามกัน ความสัมพันธ์กลับกัน ไม่มีความสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด ความสัมพันธ์ระหว่างหลาย ๆ ส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องกับเรื่อง และความสัมพันธ์ถามแบบกลับ

หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างและระบบของส่วนต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน โดยจะต้องแยกออกมาเป็นส่วนย่อย แล้วตรวจทานหน้าที่และความสำคัญของส่วนย่อยแต่ละส่วน จากนั้นจึงหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยต่าง ๆ แล้วค้นหาว่าสิ่งใดคือหลักการหรือกฎเกณฑ์ในการควบคุมส่วนต่าง ๆ เหล่านั้น

“การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R” หมายถึงการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนตามแนวคิดของ Pauk Walter ซึ่งเป็นผู้พัฒนารูปแบบการสอนอ่านแบบ SQ5R ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจ ให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง และจะช่วยให้ผู้เรียนเรียบเรียงแนวความคิดต่าง ๆ ได้

ขั้นตอนที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถามเพื่อให้ผู้อ่านมีความสนใจใคร่รู้ ให้ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอย่างสัมพันธ์กัน ซึ่งการตั้งคำถามนั้นจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปมีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

ขั้นตอนที่ 3 Read (R1) คือ การอ่าน ให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหา นั้น ๆ อย่างละเอียด และในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบที่ตั้งไว้ เพื่อเป็นการอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญที่แท้จริง

ขั้นตอนที่ 4 Record (R2) คือ การจดบันทึก ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ 3 โดยจดเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็นอย่างรัดกุมตามความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 5 Recite (R3) คือ การสรุปใจความสำคัญ ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญโดยพยายามใช้ภาษาของตนเองให้มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 6 Review (R4) คือ การอ่านทบทวนหัวข้อ

ขั้นตอนที่ 7 Reflect (R5) คือ การวิเคราะห์วิจารณ์เนื้อหาที่อ่าน

“พฤติกรรมกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์” หมายถึง สิ่งที่ผู้เรียนแสดงออก หรือการตอบสนองเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R และการแสดงออกเหล่านั้นสามารถวัดได้ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดแบบวัดคุณภาพ

“ความพึงพอใจ” หมายถึง ผลที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกในทางบวกของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ซึ่งได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น

“ประสิทธิภาพ” หมายถึง ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ใช้พิจารณาว่าการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R มีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ โดยพิจารณาจาก 80/80

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนทั้งหมดทำได้จากแบบฝึกและแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนทั้งหมดทำได้จากแบบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 นักเรียนได้ฝึกพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และสื่อแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพ

1.6.2 ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางด้านการพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.6.3 ผู้บริหารการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการวางแผนบริหารจัดการ
ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. การอ่านเชิงวิเคราะห์
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. ประสิทธิภาพ
6. ความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำเป็นต้องคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสำคัญ เพราะเป็นมาตรฐานในการกำหนดและออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 3-5) ได้ระบุถึงวิสัยทัศน์ จุดหมาย หลักการ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ ดังนี้

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.2.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.2.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.2.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

2.2.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.2.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

2.2.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

2.1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.5.3 มีวินัย

2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้

2.1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง

2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.1.5.7 รักความเป็นไทย

2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

ทั้งนี้ยังได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างสมดุล โดยคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา เพราะมาตรฐานการเรียนรู้เป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ สะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

สรุปได้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ทั้งสิ้น 8 สาระการเรียนรู้ ทั้งนี้สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาไทยถูกจัดให้เป็นหนึ่งในสาระการเรียนรู้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาไทย และความจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะต่างๆด้านภาษาไทย

2.1.6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญกับภาษาไทย เนื่องจากเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และเป็นเครื่องมือที่ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ทั้งยังเป็นสิ่งชี้แสวงหาความรู้ รวมถึงยังแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ นับได้ว่าเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป โดยภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551,น. 37) จึงได้กำหนดออกเป็น 5 สาระที่สำคัญและครอบคลุมดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ใช้สาระที่ 1 การอ่านตามมาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 การใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ดังตัวชี้วัดในมาตรฐาน ท 1.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นการระบุถึงสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 2.1

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่
	2. อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยาย และการพรรณนา	ประกอบด้วย - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ
	3. อธิบายความหมายโดยนัย จากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย	- คำที่มีตัวการ์นต์ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- ข้อความที่มีความหมายโดยนัย การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น
4.	แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน	- วรรณคดีในบทเรียน
5.	วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต	- บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
6.	อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตามเช่น - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง กับนักเรียน - ข่าวสารทางราชการ
7.	อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความ สนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านหนังสือตามความสนใจเช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับ วัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
8.	มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 พบว่ามาตรฐาน ท 1.1 ปรากฏตัวชี้วัดเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยมีขอบเขตเนื้อหาใจความครอบคลุมถึงเนื้อเรื่องที่อ่าน คือ วรรณคดีในบทเรียน บทความ บทโฆษณางานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน ทั้งนี้การอ่านเชิงวิเคราะห์นั้นก่อให้เกิดพฤติกรรมการอ่านต่าง ๆ ได้แก่การอ่านนิทานแล้วเกิด

จากการศึกษาสามารถสรุปนิยามของการอ่าน คือ การรับสารโดยการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด

2.2.2 ความสำคัญของการอ่าน

นักวิชาการได้อธิบายถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังต่อไปนี้

วรรณิ โสมประยูร (2537, น. 121-122) ระบุว่าโดยทั่วไปแล้วการอ่านหนังสือมีผลสำคัญต่อผู้อ่าน 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก คือ อ่านแล้วได้ “อรรถ” ประการที่สอง อ่านแล้วได้ “รส” ถ้าผู้อ่านสำนึกอยู่ตลอดเวลาถึงผลสำคัญทั้งสองประการนี้ ย่อมได้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากหนังสือ นั้นตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียน

มะลิวัดย์ โนนทะเลเสน (2533, น. 27) สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ มีดังต่อไปนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้ และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2. ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียน ทั้งในด้านภารกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ในสังคม

3. การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุง และพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองทำอยู่ในเจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

5. การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้ ประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้

6. การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิดนับเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเกิดความสุขสนานเพลิดเพลินได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต เช่น ศิลปะจารึก ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี จะช่วยให้อนุชนรู้จักอนุรักษมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

จากการศึกษาความสำคัญของการอ่าน สรุปถึงความสำคัญของการอ่านว่ามีหลายรูปแบบ โดยเฉพาะความสำคัญของการอ่านในแง่ของการเป็นเครื่องมือในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะด้านการอ่านนี้เพื่อให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ตามต้องการ

2.2.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

นักวิชาการได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของการอ่าน ดังนี้

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546, น. 90-92) ได้เสนอแนะถึงความมุ่งหมายในการอ่าน ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ คนเราต้องการให้ความรู้ของตนงอกเงยขยายขอบเขตออกไป จากที่มีอยู่เดิม ต้องการรู้ในสิ่งที่เป็นปัญหาไม่เข้าใจต่างๆ การอ่านจึงเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการแขนงต่าง ๆ เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อเข้าใจผู้อื่น เข้าใจตนเอง เพื่อให้ได้รับความรู้ ความเป็นอยู่ของตนและเพื่อทราบข่าวความเคลื่อนไหวของสังคมที่ตนอยู่

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะ ได้แก่ บทความ บทความวิจารณ์ วิจัยต่าง ๆ จะช่วยให้ทรรศนะของผู้อ่านกว้างขึ้น การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดระดับขั้นแนวความคิดของผู้เขียน พิจารณาเหตุผลและแรงจูงใจในการเขียนเรื่องนั้น ๆ ขึ้น

3. อ่านเพื่อความบันเทิง สภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อจิตใจ อารมณ์และร่างกายของมนุษย์เป็นอันมาก บางครั้งก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย การอ่านหนังสือที่ไม่เน้นเนื้อหาสาระทางวิชาการนัก จะช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับความรู้ ความคิด ได้มีความสุขกับความไพเราะของภาษา เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียด

4. การอ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ มนุษย์เรามีความต้องการตามธรรมชาติ คือ ต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการการยอมรับเข้ากลุ่มเพื่อน การมีหน้ามีตาได้รับความนับถือในสังคม ต้องการความสำเร็จในชีวิต ผู้อ่านมักใช้หนังสือเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของตน สร้างบุคลิกภาพ ขยายขอบเขตความสนใจในสิ่งใหม่ หางานอดิเรกใหม่ๆ เตรียมตัวหาเหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อเสนอแนะของตนหรือหาข้อโต้แย้งที่มีเหตุผล เพื่อแสดงความคิดเห็น คัดค้าน เพื่อสนองอารมณ์บางอย่างในขณะนั้นหรือสร้างสภาพอารมณ์ที่ต้องการ บางครั้งก็อยากรู้อะไรใหม่ แนวทางใหม่เพื่อเข้าใจตนเองและปรับตัวให้เข้ากับวิธีการดำรงชีวิต

สุกัญญา เพชรกล้า (2553, น. 26-27) สรุปถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ รู้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ความเป็นไปในโลกซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ รู้จักพิจารณาหาเหตุผลในเรื่องนั้น ๆ เป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อความบันเทิง ปัญหาต่าง ๆ และสภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อจิตใจ อารมณ์ และร่างกายของมนุษย์เป็นอันมาก บางครั้งทำให้เกิดความเบื่อหน่าย การอ่านหนังสือที่ไม่เป็นวิชาการ ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น จะช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน คลายความเครียดได้

4. อ่านเพื่อความจรรโลงใจ หากพบปัญหาคับข้องใจ การอ่านหนังสือประเภทชีวประวัติ ประวัติบุคคลสำคัญ จะทำให้เราฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตไปได้ ทำให้แก้ปัญหาชีวิตของตนได้ ไม่ท้อต่ออุปสรรค

5. อ่านเพื่อสนองต่อความต้องการอื่น ๆ มนุษย์เรามีความต้องการแตกต่างกัน การอ่านจะช่วยชดเชยสิ่งที่ขาดหายไป การอ่านเป็นการแนะแนวทางการแก้ปัญหาได้ทุกด้าน

จากการศึกษาพบว่าจุดมุ่งหมายในการอ่านนั้นมีหลายประการ สรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการอ่านมีทั้งเพื่อให้ได้รับความรู้ เพื่อความบันเทิง ความจรรโลงใจ และเพื่อสนองต่อความต้องการอื่น ๆ ของมนุษย์

2.2.4 ความรู้เรื่องการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ เป็นรูปแบบการคิดประการหนึ่ง ได้มีผู้ให้คำนิยามไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น. 144) อธิบายความหมายของการวิเคราะห์ หรือการคิดวิเคราะห์ไว้ คือ การแยกแยะ พิจารณาดูรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ หรือเรื่องต่าง ๆ ว่ามีส่วนใดสำคัญที่สุด มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

ลักขณา สรีวัฒน์ (2549, น. 67) ให้นิยามของการคิดวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการจำแนก แยกแยะ องค์ประกอบต่าง ๆ ของเหตุการณ์เรื่องราวเนื้อเรื่อง ว่าประกอบด้วยอะไร มีจุดมุ่งหมาย หรือความประสงค์สิ่งใด ที่สำคัญเหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันกันอย่างไรบ้าง โดยอาศัยหลักการใด เพื่อให้เกิดความชัดเจน และความเข้าใจจนสามารถนำไปสู่การตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

สุวิทย์ มูลคำ (2550, น. 9) สรุปความหมายของการคิดวิเคราะห์ คือ การจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลขององค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความจริง ความสัมพันธ์หรือ สิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้อย่างมีหลักการและเหตุผล

จากนิยามของการคิดวิเคราะห์ข้างต้นนั้นจึงสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ คือ การจำแนก แยกแยะองค์ประกอบหรือรายละเอียดต่าง ๆ ของสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์เพื่อค้นสิ่งสำคัญและความสัมพันธ์ต่าง ๆ

Watson and Glaser (1964, p. 11 อ้างใน สุกัญญา เพชรล้ำ, 2553, น. 22-23) กล่าวถึงกระบวนการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย การอุปนัย การระบุมมตฐาน การนิรนัย การตีความ และการประเมินการอ้างเหตุผล

นิพล นาสมบุรณ์ (2546, น. 4-5) กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการคิดวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. การประเมินค่า (Estimating)

2. การประเมินผล (Evaluating)
3. การคาดการณ์ (Assuming)
4. การวินิจฉัย (Inferring)
5. การวางหลักการ (Grasping Principle)
6. การหาความสัมพันธ์ (Relationship)
7. การตั้งสมมุติฐาน (Hypothesizing)
8. การเสนอความคิดเห็น (Offering the Open Ions)
9. การตัดสินใจ (Making Judgment)

นิพนธ์ วงเกษม (2534, น. 42) กล่าวถึงกระบวนการคิดวิเคราะห์ไว้ คือ

1. แยกแยะความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น
2. พิจารณาประเด็นปัญหา
3. พิจารณา อ้างหรือแย้งข้อที่คลุมเครือ
4. พิจารณาข้อมูลที่แสดงถึงอคติ ความลำเอียง การโฆษณาชวนเชื่อ
5. แยกสิ่งเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูลหรือความคิดเห็น
6. พิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล
7. พิจารณาเหตุผลที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น
8. สรุปข้อความจากข้อมูลที่มีอยู่

สุวิทย์ มูลคำ (2550, น. 39-40) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

1. ช่วยให้เรา รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา การประเมิน และการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ช่วยให้เราสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ และไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ ความรู้สึก หรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผล และข้อมูลที่เป็นจริง
3. ช่วยให้เราไม่ด่วนสรุปเรื่องได้ง่าย ๆ แต่สื่อสารความเป็นจริง ขณะเดียวกัน จะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผล และปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้
4. ช่วยในการพิจารณาสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจในครั้งแรก ทำให้เรามองอย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่น ๆ ที่มีอยู่
5. ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏ พิจารณาตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจสรุปสิ่งใดลงไป

6. ช่วยให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้น โดยไม่พึ่งพิงอคติที่ก่อตัวอยู่ในความทรงจำ ทำให้เราสามารถประเมินสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสมจริง

7. ช่วยประมาณการความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เราวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ของสถานการณ์ ณ เวลานั้น อันจะช่วยให้เราคาดการณ์ความน่าจะเป็นได้สมเหตุสมผลมากกว่า

จากข้อมูลที่ค้นคว้าข้างต้น สรุปได้ว่าการอ่านนั้นมีประโยชน์นานัปการ หลากหลายด้าน อาทิ การอ่านช่วยให้รู้ข้อเท็จจริง ช่วยให้เกิดวิจรรณญาณ ช่วยพัฒนาทักษะการสังเกต

2.2.5 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการได้ให้นิยามของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังต่อไปนี้

ชวาล แพร์ตันกุล (2520, น. 257) กำหนดความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการแยกสิ่งสำเร็จรูปออกเป็นส่วนย่อย ๆ ตามหลักการและกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้เพื่อค้นหาความจริงต่าง ๆ ที่ซ่อนแฝงอยู่ในเรื่องราวนั้น

ประพนธ์ เรื่องณรงค์ (2545, น. 51) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การอ่านด้วยความคิดพิจารณาและไตร่ตรองด้วยเหตุผลว่าเนื้อความที่อ่านนั้นส่วนใดเป็นสาระหรือไม่เป็นสาระ ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น ส่วนใดควรเชื่อถือหรือไม่ควรเชื่อถือ รวมถึงพิจารณาจุดประสงค์และทัศนคติของผู้เขียน ทั้งนี้เพื่อแยกแยะและเป็นสาระที่ดีไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ จึงสรุปความหมายออกมาได้ คือ การอ่านอย่างคิดพิจารณาด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเนื้อความที่อ่าน ตลอดจนจุดประสงค์และทัศนคติของผู้เขียน สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นของเรื่องที่อ่านและตอบคำถามแสดงความคิดเห็นอย่างสอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้

2.2.6 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

กรมวิชาการ (2545, น. 12) ได้กำหนดว่าในการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความมุ่งหวังในการนำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง สื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูต้องเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานที่กำหนด มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทักษะกระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และด้านการฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยและการใช้กระบวนการในการแสดงออกทุกด้าน

ด้านความรู้ทักษะกระบวนการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ วิจรรณ เป็นพื้นฐานที่สำคัญใน 9 ขั้นตอน คือ

1. ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น
2. คิดวิเคราะห์วิจรรณ
3. สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย

4. ประเมินทางเลือก
5. กำหนดและลำดับขั้นการปฏิบัติ
6. ปฏิบัติด้วยความชื่นชม
7. ประเมินระหว่างปฏิบัติ
8. ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
9. ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ

จึงเห็นได้ว่าความสามารถในการวิเคราะห์นั้นเป็นพื้นฐานสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้

2.2.7 หลักการอ่านเพื่อวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะการอ่านที่สูงขึ้นกว่าการอ่านทั่ว ๆ ไป จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการอ่านที่เป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสมตามที่นักวิชาการได้เสนอแนะไว้ ดังนี้

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2539, น. 31) เสนอแนวทางถึงการอ่านวิเคราะห์เป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ดูรูปแบบของงานประพันธ์ว่าใช้รูปแบบใด อาจเป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์
2. แยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร
3. แยกพิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง
4. พิจารณาให้เห็นว่าผู้เขียนใช้กลวิธีเสนอเรื่องอย่างไร
5. สำนวจว่าเนื้อความตอนใดเป็นข้อเท็จจริงหรือความรู้ ตอนใดเป็นความคิดเห็นหรือทัศนะ ตอนใดแสดงออกเป็นอารมณ์หรือความรู้สึก
6. สำนวจดูว่า ความรู้ ทัศนะ อารมณ์หรือความรู้สึกนั้น ผู้เขียนเขียนด้วยเจตนาอะไรหรือต้องการให้ผู้อ่านเกิดปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไร รวมทั้งผู้เขียนให้แง่คิดต่างๆ แก่ผู้อ่านไว้อย่างไรบ้าง
7. พิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้ายว่าสาระสำคัญที่สุดของเรื่องนั้นคืออะไร และสาระที่สำคัญรองลงมาคืออะไร

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545, น. 50-51) อธิบายถึงหลักการอ่านเชิงวิเคราะห์ สามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

1. แยกแยะส่วนที่เป็นสาระสำคัญและส่วนขยายความ การเขียนหนังสือผู้เขียนจะเขียนใน 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสาระสำคัญและส่วนขยายความ ซึ่งอาจจะเป็นการอธิบายหรือยกตัวอย่าง

ประกอบ การอ่านอย่างวิเคราะห์นั้นผู้อ่านจะต้องค้นหาส่วนที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ เพื่อจะได้เข้าใจจุดประสงค์ที่แท้จริงของผู้เขียน

2. แยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น ในงานเขียนต่าง ๆ นอกจากผู้เขียนจะนำเสนอข้อมูลส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงแล้ว บางครั้งผู้เขียนอาจสอดแทรกข้อคิดเห็นเพื่อแสดงมุมมองและทัศนคติส่วนตัวอันจะทำให้งานเขียนน่าสนใจและน่าอ่านยิ่งขึ้น แต่ในข้อคิดเห็นนั้น ๆ อาจแฝงไว้ด้วยค่านิยมส่วนตัว ความเชื่อหรืออคติต่าง ๆ ของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านจะต้องพิจารณาว่าความคิดเห็นของผู้เขียนตั้งอยู่บนเหตุผลที่ถูกต้องหรือไม่ ควรเห็นด้วยกับผู้เขียนหรือไม่ การอ่านประเภทนี้จึงต้องอาศัยประสบการณ์การอ่านอย่างมาก

กรมวิชาการ (2546, น. 209) สรุปกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. ดูรูปแบบของงานประพันธ์ว่าใช้รูปแบบใด อาจเป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์
2. แยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร
3. แยกพิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง
4. พิจารณาให้เห็นว่าผู้เขียนให้กลวิธีในการเสนอเรื่องอย่างไร

ขั้นตอนของการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สามารถสรุปได้ (กรมวิชาการ, 2546, น. 21) ดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมข้อมูล รับรู้เรื่องราวและเข้าใจความหมายจากการสังเกต สนทนาซักถาม เล่าเรื่อง บริบท ท่าทาง จากข่าวสารข้อมูล

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ คติวิเคราะห์ จำแนกและจับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าใครทำอะไร กับใคร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุป สังเคราะห์ข้อมูล สรุปประเมินความน่าจะเป็น/น่าเชื่อถือ สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม หาหลักฐานประกอบการตัดสินใจเชิงเหตุเชิงผล

ขั้นที่ 4 ประยุกต์และนำไปใช้ นำผลจากการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง เลือกรายกเหมาะสมแล้วนำไปใช้

2.2.8. หลักการสร้างคำถามประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์

หลักการวัดและประเมินผลความสามารถในการเรียนรู้มีหลายรูปแบบ จึงต้องเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมตามจุดประสงค์ในการเรียนรู้ที่ต้องการวัด ในการฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้น จะต้องฝึกให้รู้จักคิดและตอบคำถามเพื่อแสดงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ออกมาเป็นรูปธรรม (ขวาล รัตนกุล, 2520, น. 259-320) ซึ่งรูปแบบของการวิเคราะห์ที่จะนำมาเป็นหลักการใช้สร้างคำถามประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ คำถามชนิดนี้ต้องการให้ค้นหาลักษณะเด่นชัดของเรื่อง
จำแนกออกได้ 3 ชนิด คือ

1.1 คำถามวิเคราะห์ชนิด

เป็นความสามารถขั้นต้นในการวิเคราะห์ เป็นคำถามให้นักเรียนแจกแจงบอก
ชนิด ลักษณะ ประเภทของข้อความ เรียงราว วัตถุประสงค์ของ เหตุการณ์และการกระทำต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์
และหลักการที่กำหนดให้ ดังตัวอย่าง

คำถาม : การทดลองนี้มีลักษณะใด

คำตอบ : เชื่อได้ น่าสงสัย ยังไม่รัดกุม กำกวม เป็นต้น

1.2 คำถามวิเคราะห์ความสำคัญ

เป็นคำถามที่ให้ค้นหาสิ่งที่มีความหมาย นัยสำคัญของเรื่องในแง่มุมต่าง ๆ
เช่นให้จับใจความสำคัญที่เป็นเนื้อหาสาระและแก่นสารของเรื่องราว ให้วิเคราะห์ผลลัพธ์ ผลสรุป ความ
เด่น จุดด้อย คำถามชนิดนี้เป็นที่ต้องการของการศึกษาทุกระดับ เพราะต้องการทราบว่าผู้เรียนสามารถ
จับจุดสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ได้หรือไม่ ดังตัวอย่าง

คำถาม : ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใดสำคัญที่สุด

คำตอบ : ความเพียร ความซื่อสัตย์ ความขยัน เป็นต้น

1.3 คำถามวิเสศนัย

เป็นคำถามที่ฝึกให้เป็นคนมีไหวพริบ รู้ทันคนและเหตุการณ์ ดังตัวอย่าง

คำถาม : เรื่องนี้แฝงคติใดไว้

คำตอบ : ความเสียสละ ความกรุณา เป็นต้น

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์

การวิเคราะห์ชนิดนี้เป็นการค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะสำคัญใด ๆ
ของเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้รู้ว่าอะไรเกี่ยวข้องกับสิ่งใด แบ่งออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ตามกัน ได้แก่ สิ่งของ 2 สิ่งขึ้นไปที่เปลี่ยนแปลง และ
สามารถนำการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ มาตั้งเป็นกฎเกณฑ์ หรือกำหนดแนวโน้มทายล่วงหน้าได้ เมื่อเขียน
คำถามมาให้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามกันของเรื่องใด ๆ มักใช้สำนวนว่า เมื่อเกิดสิ่งนี้ขึ้นแล้วสิ่งใดจะ
เกิดตามมาอย่างสอดคล้องกัน

2.2 ความสัมพันธ์กลับกัน ได้แก่ สิ่งที่เปลี่ยนแปลงจากจำนวนและขนาดเป็น
ตรงกันข้าม มักเขียนถามว่าข้อใดขัดแย้งกับเรื่องนี้ ข้อเท็จจริงใดไม่สมเหตุสมผล

2.3 ไม่มีความสัมพันธ์กัน เป็นสิ่งที่ไม่มีความสัมพันธ์ใดเกี่ยวข้องกันและกันเลย
มักถามว่าสิ่งใดไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้หรือสิ่งใดไม่สอดคล้องกับสิ่งนี้

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย เป็นการหาความเกี่ยวข้องระหว่างส่วนย่อย ๆ ด้วยกันเองในแง่มุมต่าง ๆ เช่น โคลงบางที่ 2 เกี่ยวข้องอย่างไรกับโคลงบาทแรก

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด เห็นการถามความสัมพันธ์ระหว่างตอนใดตอนหนึ่งของเรื่องนั้น กับเนื้อความทั้งหมด มักจะเขียนถามว่า โคลงบาทที่ 3 เกี่ยวข้องกับโคลงทั้งบทเช่นไร

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างหลาย ๆ ส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด คำถามชนิดนี้ต้องการให้ค้นหาว่ามีส่วนย่อยใดบ้างและกี่สิ่งที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น เช่น ฝนเกิดจากอิทธิพลของสามสิ่งใดประกอบกัน

2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องกับเรื่อง เป็นคำถามที่ให้ค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างเรื่องราวทั้งหมด 2 เรื่องหรือมากกว่า โดยจะถามให้พิจารณาในแง่ของความสอดคล้อง ขัดแย้งหรือไม่เกี่ยวข้องกันก็ได้ เช่น ใจความของเรื่องนี้คล้าย หรือ ขัดแย้ง กับนิทานเรื่องใด

2.8 ถามแบบกลับ เป็นคำถามที่ให้บอกตำแหน่งของความสัมพันธ์ทั้ง 7 ประเภทข้างต้นว่าอยู่ตรงส่วนไหนของเรื่องนั้น ๆ เช่น ตอนใดที่กล่าวถึงสาเหตุของเรื่องนี้ ข้อความใดสนับสนุนผลสรุปนี้

3. การวิเคราะห์หาหลักการ

เป็นการค้นหาโครงสร้างและระบบของวัตถุสิ่งของเรื่องราวและการกระทำต่าง ๆ วิธีค้นหาหลักการของเรื่องราวและสิ่งสำเร็จรูปใด ๆ จะต้องเริ่มด้วยการแยกสิ่งสำเร็จรูปนั้นออกมาเป็นส่วนย่อย ๆ เสียก่อน เพื่อตรวจดูว่าส่วนย่อยเหล่านั้นทำหน้าที่และมีความสำคัญอะไรบ้าง จากนั้นก็พยายามค้นหาว่า แต่ละส่วนย่อยเหล่านั้นต่างเกี่ยวข้องกับพาดพิง อาศัย สัมพันธ์กันอย่างไร เมื่อรู้แล้วก็สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องนั้นได้ว่าการที่ทุกส่วนเหล่านั้นสามารถทำงานร่วมกันหรือเกาะกลุ่มกันเป็นเรื่องเป็นระบบอยู่ได้ ก็เพราะมีกฎเกณฑ์หรือหลักการใดเป็นตัวควบคุม ซึ่งก็คือคำถามวิเคราะห์ความสำคัญและความสัมพันธ์ รูปแบบการวิเคราะห์หลักการ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่

3.1 คำถามวิเคราะห์โครงสร้าง แยกตามลักษณะของสิ่งสำเร็จรูป คือ

3.1.1 ถ้าเป็นวัตถุสิ่งของ จะถามถึงลักษณะของวิธีรวมตัวของส่วนประกอบย่อย ๆ ที่เชื่อมโยงยึดเหนี่ยวเป็นอันเดียวกัน ไม่ใช่ถึงรูปพรรณสัณฐานหรือส่วนประกอบของภายนอกสิ่งนั้น

3.1.2 ถ้าเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ จะถามถึงโครงสร้างของการจัดระบบงาน การลำดับขั้นตอนก่อนหลัง รูปแบบและวิธีผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าด้วยกัน เช่น สังคมไทยโบราณ (ครอบครัว) ยกย่องบุคคลประเภทใด

3.2 คำถามวิเคราะห์หลักการ หลักการ คือ ความจริง แม่บทที่บรรดาเรื่องราวและการกระทำต่าง ๆ ยึดถือเป็นพื้นฐานและเป็นแนวทางในการปฏิบัติโดยปกติข้อความและการ

กระทำใด ๆ มักจะไม่กล่าวถึงหลักการของเรื่องราวนั้นกับตรง ๆ เลย แต่ก็อาจจับแฉะนั้นได้โดยสังเกตที่ ถ้อยคำสำนวนและภาษาที่ใช้ คอยจับหางเสียงของเรื่อง ดูตัวอย่างหรือสูตรและกฎที่เรื่อนั้นนำมาอ้างอิงและกล่าวบ่อย ๆ ก็พอจะจับหลักการได้ แน่ๆที่ควรถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักการ ได้แก่ ถามถึงคติ ทศนะ วิธีและหลักการที่ใช้ในการดำเนินงาน ถามให้วิจารณ์ผลสรุป วัตถุประสงค์ เหตุผลและความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งเหล่านั้น เช่น การกระทำเช่นนี้ แสดงว่าผู้กระทำนั้นยึดถือคติใด

จากการศึกษาหลักการสร้างคำถามประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์ สรุปได้ว่า รูปแบบของการวิเคราะห์ที่จะนำมาเป็นหลักการใช้สร้างคำถามประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การตั้งคำถามเพื่อให้ค้นหาลักษณะเด่นหรือลักษณะสำคัญของเรื่องที่อ่าน อาทิ ให้นักเรียนแจกแจงบอกชนิด บอกนัยสำคัญของเรื่องในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่านักเรียนสามารถจับจุดสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ได้ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ หมายถึง การตั้งคำถามเพื่อค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะหรือส่วนต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน โดยมีการหาความสัมพันธ์ ได้แก่ ความสัมพันธ์ตามกัน ความสัมพันธ์กลับกัน ไม่มีความสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด ความสัมพันธ์ระหว่างหลาย ๆ ส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องกับเรื่อง และความสัมพันธ์แบบกลับ และการวิเคราะห์หาหลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างและระบบของส่วนต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน โดยจะต้องแยกออกมาเป็นส่วนย่อยแล้วตรวจทานหน้าที่และความสำคัญของส่วนย่อยแต่ละส่วน จากนั้นจึงหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยต่าง ๆ แล้วค้นหาว่าสิ่งใดคือหลักการหรือกฎเกณฑ์ในการควบคุมส่วนต่าง ๆ เหล่านั้น โดยผู้วิจัยได้นำหลักการสร้างคำถามประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์ ตามแนวคิดของชวาล แพร์ตันกุลมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.2.9 ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การคิดเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะที่จำเป็น โดยเฉพาะเมื่อเกิดร่วมกับทักษะการอ่าน ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่างๆหลากหลายด้านดังมีนักวิชาการได้ระบุไว้ ได้แก่

ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ และคณะ (2542, น. 233) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. ได้รู้ว่าข้อมูลส่วนใดเป็นความจริง ส่วนใดเป็นความคิดเห็น
 2. ทำให้ผู้อ่านมีความใฝ่รู้ อยากอ่านหนังสืออยู่เสมอ
 3. เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความและทัศนะที่กว้างออกไป เมื่อได้ตั้งคำถามถามตนเองอยู่เสมอ
 4. ผู้อ่านจะไม่ยึดมั่นในตำราเพียงเล่มหนึ่งเล่มใดอีกต่อไป
 5. ผู้อ่านจะไม่ตกเป็นเหยื่อคำโฆษณาชวนเชื่อ แต่จะรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง
- อย่างถูกต้อง

6. รู้จักการประเมินค่าของเรื่องทีอ่านด้วยความรอบคอบและอย่างมีเหตุมีผล ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ในสังคม หรือแม้แต่ในการศึกษาวิชาอื่น ๆ ได้ทุกแขนง

กรมวิชาการ (2545, น. 44-45) ระบุประโยชน์ของการฝึกอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ทราบสาเหตุ ผลกระทบ และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อแก้ปัญหาเตรียมห้องกัน กำหนดนโยบาย และการวางแผนกลยุทธ์
2. ช่วยให้ทราบเบื้องหน้า เบื้องหลังของเหตุการณ์ประจำวันจากการวิเคราะห์ข่าว ว่าเกิดอะไรขึ้น เหตุใดจึงเกิด ส่งผลกระทบอย่างไรต่อไป จะป้องกัน หรือวางแผนอย่างไร
3. ช่วยให้รู้จักกันว่าทำไมจึงแสดงออกเช่นนั้น อะไรเป็นมูลเหตุจูงใจ สิ่งที่แสดงออกจะส่งผลกระทบอย่างไรต่อตัวเองในอนาคต ถ้ามูลเหตุเปลี่ยนไป พฤติกรรมเขาจะเปลี่ยนไปด้วยหรือไม่
4. การวิเคราะห์สาร ทำให้ทราบว่าสิ่งนั้นประกอบด้วยอะไร แต่ละส่วนย่อยทำงานประสานเชื่อมโยงกันอย่างไร
5. ช่วยส่งเสริมความฉลาดทางปัญญา
6. ช่วยให้คำนึงถึงความสมเหตุสมผล
7. ช่วยตรวจสอบ การคาดคะเนบนฐานความรู้เดิม
8. ช่วยวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากประสบการณ์ส่วนบุคคล
9. เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่น ๆ เช่น กระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงอนาคต การคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งจำเป็นต้องใช้การคิดวิเคราะห์เข้ามามีส่วนช่วย
10. ช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์และสมเหตุสมผล

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545, น. 50-51) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการอ่านหนังสืออย่างมีวิจารณญาณ รู้จักแยกแยะความเหมาะสมขององค์ประกอบในการเขียน ทั้งเนื้อหาและรูปแบบ เข้าใจจุดประสงค์และทัศนคติของผู้เรียน รวมทั้งวินิจฉัยได้ว่าเรื่องนั้นควรอ่านหรือไม่อย่างไร การฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือเป็นและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาสรุปถึงประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ว่าเป็นทักษะการอ่านที่ช่วยส่งเสริมให้รู้จักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถแยกแยะ หาข้อดีข้อจำกัดและแนวคิดของเรื่องทีอ่านได้ ช่วยพัฒนาให้สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.10. ความหมายของพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการได้อธิบายความหมายของพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2526,น. 3) กล่าวถึงพฤติกรรม (Behavior) หมายถึง สิ่งทีบุคคลกระทำ แสดงออก ตอบสนอง หรือโต้ตอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่สามารถ

สังเกตเห็นได้ สามารถวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัยไม่ว่าการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกายก็ตาม

วิทยา วิมลนอม (2530,น. 6) อธิบายถึงพฤติกรรมรักการอ่าน คือ ความสนใจและการชอบอ่านหนังสือ หรือมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่าน การใช้หนังสือเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านหนังสือหรือดูรูปภาพจากหนังสือ ชอบฟังเรื่องราวจากหนังสือ หรือนิทาน รู้จักใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านโดยมีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปกติอยู่เสมอ

สุมนทา ฤกษ์สง่า (2551,น. 23) นิยามพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การแสดงออกถึงการอ่านหนังสือประเภทใด ๆ ที่ตนเองสนใจและไม่สนใจ หรือมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการหยิบจับหนังสือ การแสดงออกด้านการอ่านหนังสือที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ สิ่งที่บุคคลแสดงออกถึงการอ่านหนังสือ มีการตอบสนองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ และการแสดงออกเหล่านั้นสามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย

2.2.11 ลักษณะพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการได้อธิบายถึงลักษณะพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติในการอ่านเชิงวิเคราะห์และลักษณะของนิสัยรักการอ่าน ดังนี้

ศรียรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2542, น. 34) ได้นิยามลักษณะของพฤติกรรมซึ่งแสดงออกให้เห็นถึงนิสัยรักการอ่าน ว่า มีความใฝ่รู้มุ่งมั่นแต่การอ่าน และอ่านจนเคยชิน อ่านจนเป็นนิสัย แม้บางครั้งจะมีปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่านบ้าง ก็ไม่ย่อท้อ คนที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมอ่านทุกอย่างที่เป็นวัสดุสำหรับการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา ประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ หรือแม้แต่กระดาษห่อของสามารถอ่านได้ทุกสถานที่ ทุกโอกาส แม้แต่อยู่ในห้องสุขา และไม่ปล่อยเวลาว่างไปกับกิจกรรมอื่นใดนอกจากการอ่าน

สิวลี สี่ศรีวัฒนกุล (2545, น. 21) กล่าวถึงพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ดี ได้แก่

1. วางท่าทางที่ถูกต้องเหมาะสมขณะอ่าน จักระยะห่างจากสายตาให้เหมาะสม ควรอ่านหนังสือในที่ที่มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีมือหรือแสงสว่างจ้าเกินไปและไม่ควรอ่านหนังสือในรถเนื่องจากจะทำให้สายตาเสียได้
2. มีสมาธิใจจดจ่อต่อสิ่งที่อ่าน ไม่เล่นกันขณะอ่าน เพื่อสามารถจับประเด็นสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ตามในประเด็นต่างๆได้ชัดเจน
3. การอ่านออกเสียงต้องอ่านด้วยเสียงที่ดังเหมาะสม ไม่อ่านเสียงรบกวนผู้อื่น หากอ่านในใจไม่ควรอ่านให้มีเสียงหรือทำปากขมุบขมิบตามการอ่าน
4. ขณะอ่านควรจดบันทึกประเด็นสำคัญ ข้อสรุปและข้อคิดที่ได้รับไว้ หากมีข้อสงสัยหรือสนใจเป็นพิเศษควรไปค้นคว้าเพิ่มเติม

5. ไม่ทำลายหนังสือหรือทำหนังสือให้ชำรุดเสียหาย เจ้าของหนังสืออาจขีดเส้นเน้นข้อความสำคัญลงในหนังสืออย่างเรียบร้อยได้ หนังสือส่วนรวมหรือหนังสือที่ขอยืมมาไม่ควรขีดเขียน เมื่ออ่านค้ำไว้ควรหาที่คั่นหนังสือมาใช้คั่นหน้าแทนเพื่อไม่ให้หนังสือชำรุดและฉีกขาดได้ง่าย ไม่ควรฉีก ตัดภาพหรือข้อความในหนังสือ หากต้องการใช้ควรถ่ายเอกสาร

6. ไม่ควรแย่งหนังสือหรือชะโงกหน้าไปยังหนังสือขณะผู้อื่นกำลังอ่านอยู่

7. ควรใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสืออย่างเหมาะสมและไม่ควรอ่านหนังสือในขณะที่ครูสอน

อาทิตยา เผ่าพงษ์คล้าย (2553, น. 15) นิยามถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการอ่านที่ดีคือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจที่จะอ่านและการมุ่งมั่นใฝ่การอ่าน จนเกิดเป็นความสุข ความพอใจที่ได้อ่าน

กุลนิตา สายนุ้ย (2552, น. 55-57) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร โดยกำหนดตอบเป็น 3 ระดับ คือ ปฏิบัติประจำ ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัตินาน ๆ ครั้งหรือไม่เคยปฏิบัติ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ปฏิบัติทุกครั้ง ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคยปฏิบัติเลย ให้ 1 คะแนน

การแปลผลคะแนน ใช้เกณฑ์การแปลความหมายซึ่งผู้วิจัยกำหนดแบ่งระดับพฤติกรรมเป็น 3 ระดับตามความกว้างของชั้น

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{3}$$

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{3-1}{3} = 0.67$$

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00 หมายถึง พฤติกรรมการบริโภคอาหารเหมาะสมดี

คะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.33 หมายถึง พฤติกรรมการบริโภคอาหารเหมาะสม

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66 หมายถึง พฤติกรรมการบริโภคอาหารไม่เหมาะสม

สรุปได้ว่าลักษณะพฤติกรรมกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ พฤติกรรมการอ่านที่แสดงออกให้เห็นถึงความใฝ่รู้ มุ่งมั่นในการอ่าน แม้เจออุปสรรคก็ไม่ย่อท้อและมีสมาธิจดจ่อในการอ่าน

2.2.12 วิธีการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์

การได้รับความรู้เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ได้แก่ การอธิบาย การทำนายและการควบคุมพฤติกรรม ใต้อรรถระหนักรวมถึงวิธีการในการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งวิธีการนั้นจะต้องมีความตรง (Validity) สามารถวัดหรือกำหนดสิ่งที่วัดได้อย่างถูกต้องตามเนื้อแท้ อีกประการหนึ่ง คือ ความเที่ยง (Reliability) ซึ่งหมายถึงความสอดคล้อง ความคงที่ของสิ่งที่วัดหรือศึกษาไม่เปลี่ยนแปลง

อารี พันธมณี (2546, น. 20-23) ได้เสนอวิธีการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์โดยทั่วไปมักใช้วิธีการทางจิตวิทยาซึ่งเป็นศาสตร์ทางพฤติกรรม ดังนี้

1. การตรวจสอบตนเอง หรือการพินิจภายใน (Introspection) หมายถึง การให้บุคคลได้สำรวจหรือตรวจสอบตนเอง ด้วยการทบทวนการกระทำและความรู้สึกนึกคิดในอดีตที่ผ่านมา แล้วรายงานความรู้สึก โดยการอธิบายถึงสาเหตุและผลของการกระทำกิจกรรม ต่าง ๆ เช่น ต้องการทราบ ว่าทำไมเด็กนักเรียนคนหนึ่งชอบพูดปดเสมอ ๆ ก็ให้เล่าสาเหตุหรือ เหตุการณ์ในอดีตที่เป็นเหตุให้มีพฤติกรรมเช่นนั้น ก็จะทำให้ทราบที่มาของพฤติกรรมและได้ แนวทางในการช่วยเหลือแก้ไขพฤติกรรมได้

2. การสังเกต (Observation) หมายถึง วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการเฝ้าดูพฤติกรรมใน สถานการณ์ ที่เป็นจริงอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยไม่ให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัวการสังเกตแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

- 2.1 การสังเกตอย่างมีแบบแผน (Formal Observation) หมายถึง การสังเกตที่มี การเตรียมการล่วงหน้า มีการวางแผน กำหนดเวลา สถานการณ์ สถานที่ พฤติกรรม และบุคคลที่จะสังเกตไว้ล่วงหน้า

- 2.2 การสังเกตอย่างไม่มีแบบแผน (Informal Observation) หมายถึง การสังเกต โดยไม่ต้องมีการเตรียมการล่วงหน้าหรือวางแผนล่วงหน้า แต่สังเกตตามความสะดวกของผู้สังเกต การสังเกตเป็นการช่วยให้ได้ข้อมูลรายละเอียด ชัดเจน และตรงไปตรงมา เช่น การสังเกตอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลต่อสถานการณ์ต่าง ๆ จะทำให้เห็นพฤติกรรมได้ชัดเจนกว่าการเก็บข้อมูลด้วย วิธีการอื่น ๆ แต่การสังเกตที่ดีมีคุณภาพ มีส่วนประกอบหลายอย่าง เช่น ผู้สังเกตจะต้องมีใจเป็น กลาง ไม่อคติหรือลำเอียงอย่างใดอย่างหนึ่งและสังเกตได้ทั่วถึง ครอบคลุม สังเกตหลาย ๆ สถานการณ์หลาย ๆ พฤติกรรมหลาย ๆ ครั้ง และใช้เวลาในการสังเกตตลอดจนจดบันทึกการสังเกต ตรงไปตรงมา และแยกการบันทึกพฤติกรรมจากการตีความไม่ปะปนกัน ก็จะทำให้การสังเกตได้ ข้อมูลตรงตามความเป็นจริงและนำมาใช้ประโยชน์ตามจุดมุ่งหมาย

3. การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี (Case Study) หมายถึง การศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ที่สำคัญของบุคคล แต่ต้องใช้เวลาศึกษาติดต่อกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

พิจารณา ดีความ เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรมหรือลักษณะพิเศษที่ผู้ศึกษาต้องการทราบ ทั้งนี้เพื่อจะ
ได้หาทางช่วยเหลือ แก้ไข ปรับปรุง ตลอดจนส่งเสริมพฤติกรรมให้เป็นไปทาง สร้างสรรค์

4. การสัมภาษณ์ (Interview) หมายถึง การสนทนากันระหว่างบุคคลตั้งแต่สอง
คนขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งการสัมภาษณ์มีหลายจุดมุ่งหมาย เช่น การสัมภาษณ์เพื่อความคุ้นเคย
สัมภาษณ์ เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน สัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ ตลอดจนสัมภาษณ์เพื่อ
การ แนะนำ และการให้คำปรึกษา เช่น การสังเกต การฟัง การใช้คำถาม การพูด การสร้าง ความสัมพันธ์ที่
ดีระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์และผู้สัมภาษณ์ ก็จะช่วยให้ดำเนินไปด้วยดี

5. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นวิธีการให้ตอบแบบสอบถาม ไม่มี
ข้อผิดพลาด ถูก เพราะถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ทศนคติหรือความสนใจในเรื่องที่ต้องศึกษา แบบสอบถาม
มี 2 ส่วน ส่วนแรกถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้น ส่วน
หลังถามเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษา เช่น ความพึงพอใจในการให้บริการของห้องสมุด ผู้ตอบ ก็เป็นผู้ที่
ได้รับการบริการหรือผู้ใช้ห้องสมุด เป็นต้น การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย แบบสอบถามจะ ประหยัด เวลา
รวดเร็ว แต่ต้องระมัดระวัง คือ ความจริงใจและความร่วมมือของผู้ตอบแบบสอบถาม

6. การทดสอบ (Testing) หมายถึง การใช้เครื่องมือที่มีเกณฑ์ในการวัดลักษณะ
พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือหลาย ๆ พฤติกรรม โดยให้ผู้รับการทดสอบเป็นผู้ตอบสนองต่อ
แบบทดสอบ ซึ่งอาจเป็นแบบทดสอบภาษา (Verbal Test) และแบบปฏิบัติการ หรือลงมือทำ
(Performance Test) ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลนั้นตามจุดมุ่งหมายที่ผู้ทดสอบวางไว้ แบบทดสอบ
ที่นำมาใช้ในการทดสอบหาข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบสติปัญญา แบบทดสอบสัมฤทธิ์ ผลในการเรียน
แบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบบุคลิกภาพแบบทดสอบความสนใจ เป็นต้น แบบทดสอบที่ดีจะต้องมี
ลักษณะเป็นมาตรฐาน คือ ความแม่นยำ (Validity) และวัดในสิ่งที่ ต้องการจะวัด มีความเชื่อถือได้
(Reliability) ไม่ว่าใครจะตรวจก็ได้ คะแนนที่ได้เท่ากันและ มีความ คงที่ของเนื้อหา (Content
Consistency)

7. การทดลอง (Experiment Group) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบ
มีขั้นตอนและเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่การตั้งปัญหา การตั้งสมมุติฐาน
การรวบรวมข้อมูลการทดสอบสมมุติฐาน การแปลความหมายและรายงานผล ตลอดจนการนำผลที่ได้ไปใช้
ในการแก้ปัญหาหรือส่งเสริมต่อไป การทดลองจึงเป็นการจัดสภาพการณ์ขึ้นมา เพื่อดูผล การเปลี่ยนแปลง
ที่เกิดขึ้นเพื่อศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มหรือสถานการณ์ คือ

7.1 กลุ่มทดลอง (Experiment Group) กลุ่มที่ได้รับการจัดสภาพการณ์
ทดลองเพื่อ ศึกษาผลที่ปรากฏจากสภาพนั้น เช่น การสอนด้วยเทคนิคระดมพลังสมอง จะทำให้กลุ่มเกิด
ความคิด สร้างสรรค์หรือไม่

7.2 กลุ่มควบคุม (Control Group) เป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการจัดสภาพการณ์ใด ๆ ทุกอย่างถูกควบคุมให้คงสภาพเดิม ใช้เพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มทดลอง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจึงสรุปได้ว่าวิธีการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์มี 7 วิธี ได้แก่ การตรวจสอบตนเอง การสังเกต การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การทดสอบและ ซึ่งวิธีการศึกษาเหล่านี้ช่วยทำให้เข้าใจพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์โดยอาศัยเหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจึงมีความน่าเชื่อถือ

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

2.3.1 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R

การสอนแบบ SQ5R (จิตติกานต์ คำมะสอน, 2558, น. 26-27) เป็นเทคนิคการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาที่อ่าน และได้มีโอกาสฝึกกลวิธีการเรียนรู้ต่าง ๆ ของการอ่าน อาทิ การอ่านและการสำรวจเนื้อหาเพื่อทราบขอบเขตของเนื้อหาและประเด็นสำคัญ การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน และการวิเคราะห์ วิเคราะห์บทเรียนที่อ่านเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R ได้รับการพัฒนามากจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R และ SQ4R โดยมีนักวิชาการได้ให้รายละเอียดไว้ ดังนี้

Williams (2011, p. 192, อ้างถึงใน จันทนา สุขสมบูรณ์, 2554, น. 18-19) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ3R ว่า Francis Robinson นักจิตวิทยาได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นเทคนิคในการสอนและการเรียนรู้เนื้อหาในบทอ่าน โดย SQ3R ย่อมาจาก ค้นคว้า (Survey) ถาม (Question) อ่าน (Read) จดจำ (Recite) และทบทวน (Review) กล่าวคือ เป็นวิธีการสอนให้ผู้เรียนตั้งคำถามก่อนอ่านเนื้อหา ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในการอ่านที่มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และวิธีการรูปแบบนี้ก็ถูกนำไปใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ต่อมาในปี ค.ศ. 1972 ได้มีการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบ SQ3R เป็น PQ4R โดย Thomas และ Robinson ซึ่งย่อมาจาก อ่านก่อน (Preview) ถาม (Question) อ่าน (Read) สะท้อนกลับ (Reflect) จดจำ (Recite) และทบทวน (Review)

Robinson (1961, อ้างถึงใน จิตติกานต์ คำมะสอน, 2558, น. 23) กล่าวถึงรูปแบบวิธีการสอน SQ3R ว่าเป็นเทคนิคการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพที่ช่วยให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้ดี แยกแยะเรื่องราวที่รับรู้จากการอ่านได้อย่างรวดเร็วและจดจำได้อย่างแม่นยำ ทั้งยังสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. Survey (S) คือ การสำรวจภาพกว้างเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อทราบถึงขอบเขตเนื้อหานั้นอย่างคร่าวๆ

2. Question (Q) คือ การตั้งคำถามเรื่องที่อ่าน หรือการสร้างวัตถุประสงค์ในการอ่าน

3) Read (R) คือ การอ่านเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้

4. Recite (R) คือ การบันทึกคำตอบหรือแนวคิดที่สำคัญของเรื่อง

5. Review (R) คือ การสรุปโดยมองภาพรวมของเรื่อง หรือการทบทวนเนื้อเรื่องที่อ่าน

Walter (1984, อ้างถึงใน อรรถวุฒิ ตราภิธรกุล, 2541, น. 32) ได้พัฒนาการอ่านจาก SQ3R เป็น SQ4R โดยได้เพิ่มขึ้นตอนการบันทึก (Record) และ สะท้อนกลับด้วยการวิเคราะห์ และ วิจารณ์ (Reflect) โดยสามารถสรุปขั้นตอนได้ คือ

1. Survey (S) คือ การอ่านคร่าวๆ เพื่อให้เห็นภาพกว้างของเนื้อเรื่องที่อ่าน

2. Question (Q) คือ การตั้งคำถามเรื่องที่อ่าน หรือการสร้างวัตถุประสงค์ในการอ่าน

3. Read (R) คือ การอ่านเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ จับใจความสำคัญ

4. Record (R) คือ การจัดบันทึกข้อมูลต่างๆที่อ่าน โดยใช้ข้อความอย่างย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

5. Recite (R) คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษาของตนเอง

6. Reflect (R) คือ การวิเคราะห์ วิจารณ์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้อง

Walter (1984, อ้างถึงใน ถนอมจิตร สังข์จรูญ, 2541, น. 28-29) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็น SQ5R โดยเพิ่มขึ้นตอนการอ่านทบทวน (Review) เป็นเทคนิคการอ่านแบบวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความสำคัญ และคาดเดาเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้ดี ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. S (Survey) คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้

2. Q (Question) คือ การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากรู้เห็นแล้วจึงจะช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คำถามยังช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ใช้ความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ อย่างไรก็ตามผู้เรียนควรพยายามตั้งคำถามให้ได้เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นตอนต่อไปมีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง

3. R (Read) คือ การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ อย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ในขั้นตอนนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญโดยแท้จริง

4. R (Record) คือ การให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ โดยมุ่งเฉพาะส่วนที่สำคัญ และใช้ข้อความกะทัดรัดตามความเข้าใจของผู้เรียน

5. R (Recite) คือ การให้ผู้เรียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง

6. R (Review) คือ การอ่านทบทวนหัวข้อหรือประเด็นสำคัญหลังจากที่อ่านจบแล้ว

7. R (Reflect) คือ การให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ เรื่องที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดเรื่องที่อ่านและความรู้เดิมโดยใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ 2.2

การเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ3R, SQ4R และ SQ5R

ความหมาย	SQ3R	SQ4R	SQ5R
ขั้นสำรวจ	Survey	Survey	Survey
ขั้นการตั้งคำถาม	Question	Question	Question
ขั้นการอ่าน	Read	Read	Read
ขั้นการจดบันทึก	-	Record	Record
ขั้นการจำ	Recite	Recite	Recite
ขั้นการทบทวน	Review	-	Review
ขั้นการวิเคราะห์	-	Reflect	Reflect

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R อาจสรุปได้ว่าเทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ5R นั้นได้รับการพัฒนามาจากรูปแบบ SQ3R และ SQ4R โดยเพิ่มขั้นตอนการบันทึก (Record) การวิเคราะห์ (Reflect) จากรูปแบบ SQ3R และ การทบทวน (Review) จากรูปแบบ SQ4R เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R คือรูปแบบหนึ่งที่ใช้ในการสอนอ่าน พัฒนาขึ้นโดย Paul Walter ปรากฏ 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการตั้งคำถาม (Question) ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการอ่าน (Read) ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการจดบันทึก (Record) ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการจำ (Recite) ขั้นตอนที่ 6 ขั้นการทบทวน (Review) และขั้นตอนที่ 7 ขั้นการวิเคราะห์ (Reflect) ขั้นตอนการอ่านทั้ง 7 ขั้นตอนก่อให้เกิดทั้งความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน ได้เชื่อมโยงประสบการณ์และความรู้เดิม สามารถวิเคราะห์และวิจารณ์เนื้อหาที่อ่านอย่างสอดคล้องไปกับความคิดเห็นของผู้เรียน และฝึกฝนพัฒนาการเขียนสรุปแสดงความเข้าใจด้วยภาษาที่ถูกต้องได้ซึ่งเป็นวิธีการตรวจสอบความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านของผู้เรียน

2.3.2. หลักการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R เป็นเทคนิคการสอนอ่านที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

Walter (1984, อ้างถึงใน ถนอมจิตร สังข์จรรย์, 2541, น. 28-29) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็น SQ5R โดยเพิ่มขั้นตอนการอ่านทบทวน (Review) เป็นเทคนิคการอ่านแบบวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความสำคัญ และคาดเดาเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้ดี ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. S (Survey) คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้

2. Q (Question) คือ การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากเห็นแล้วจึงจะช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้คำถามยังช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ใช้ความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ อย่างไรก็ตามผู้เรียนควรพยายามตั้งคำถามให้ได้เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นตอนต่อไปมีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง

3. R (Read) คือ การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ อย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ในขั้นตอนนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญโดยแท้จริง

4. R (Record) คือ การให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ โดยมุ่งเฉพาะส่วนที่สำคัญและใช้ข้อความกะทัดรัดตามความเข้าใจของผู้เรียน

5. R (Recite) คือ การให้ผู้เรียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง

6. R (Review) คือ การอ่านทบทวนหัวข้อหรือประเด็นสำคัญหลังจากที่อ่านจบแล้ว

7. R (Reflect) คือ การให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ เรื่องที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดเรื่องที่อ่านและความรู้เดิมโดยใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง

ณัฐลักษณ์ สุภาโย (2544) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R ซึ่งเป็นกลวิธีการสอนอ่านเพื่อส่งเสริมการอ่านให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-Reading)

การดูก่อนอ่านและการตั้งคำถาม (Survey and Question) เป็นขั้นที่ช่วยให้นักเรียนได้ปรับปรุงความเร็วและความเข้าใจในการอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านหัวข้อ คำนำ หรือย่อหน้าแรก ลักษณะตัวอักษรที่เด่น บทสรุป หรือคำถามท้ายเรื่อง (ถ้ามี) โดยใช้วิธีการอ่านแบบกวาดสายตาผ่านตัวอักษรคร่าว ๆ เพื่อหาข้อมูลเฉพาะเจาะจง และการอ่านแบบเปิดผ่านไปอย่างรวดเร็ว เพื่อจับ

ใจความสำคัญ พร้อมกับปรับเปลี่ยนหัวข้อหรือหัวเรื่องดังกล่าวให้อยู่ในรูปของคำถามแล้วผู้เรียนเขียนคำถามออกมาเพื่อจะหาคำตอบในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 ขั้นระหว่างการอ่าน (While-reading)

การอ่าน จดบันทึก และการอธิบายหรือบรรยาย (Read, Record and Recite) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องอ่านเนื้อหาคำถาม จดบันทึกในส่วนที่สำคัญ แล้วพยายามเข้าใจกับคำตอบที่ได้โดยการอธิบาย หรือบอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ให้ครูหรือให้เพื่อน ๆ ฟังโดยไม่ต้องดูเนื้อเรื่องเป็นคำพูดของตนเอง

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading)

การทบทวนและการสะท้อนสิ่งที่อ่าน (Review and Reflect) หลังจากอ่านเสร็จให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่อ่านอย่างรวดเร็ว โดยให้ดูที่หัวข้อรองแล้วให้นักเรียนคิดกลับไปที่สำคัญหลัก ๆ อีกครั้ง หลังจากนั้นให้นักเรียนสะท้อนให้เห็นว่าตนสามารถใช้ข้อมูลหรือเนื้อหาที่ได้อ่านนั้นเชื่อมโยงกับความรู้อื่นที่มีอยู่เดิมโดยคิดในเชิงวิเคราะห์ (Critical Thinking) เกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนหรือได้อ่านออกมาผ่านการสรุปเรื่อง

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2545) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ไว้คือ

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับการที่ผู้เรียนเริ่มต้นเข้าสู่บทเรียนใหม่ ผู้เรียนควรรู้สึกผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ครูอาจกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมตัวในเรื่องเนื้อหาใหม่มาก่อน หรือครูอาจเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้ ทั้งนี้สื่อที่นำมาใช้ควรเป็นของจริง เช่น ใบโฆษณา ข่าว จดหมาย จุลสาร ฯลฯ เพราะการสอนนั้นมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ขั้นสอน ตามกระบวนการของการสอนแบบ SQ5R ปรากฏ 7 ขั้น คือ

2.1 Survey (S) คือ การสำรวจ ให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง และจะช่วยให้ผู้เรียนเรียงเรียงแนวความคิดต่าง ๆ ได้ การอ่านขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป

2.2 Question (Q) คือ การตั้งคำถามเพื่อให้ผู้อ่านมีความสนใจใคร่รู้ ให้ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอย่างสัมพันธ์กัน อาทิ ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร สำคัญอย่างไร เกี่ยวข้องกับตัวละครหรือบุคคลใดบ้าง เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นเมื่อไหร่ จะเกิดผลกระทบใดตามมา การตั้งคำถามนั้นจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปมีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

2.3 Read (R1) คือ การอ่าน ให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหานั้น ๆ อย่างละเอียด และในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบที่ตั้งไว้ ขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญที่แท้จริง

2.4 Record (R2) คือ การจดบันทึก ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ 3 โดยจดเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็นอย่างรัดกุมตามความเข้าใจของผู้เรียน

2.5 Recite (R3) คือ การสรุปใจความสำคัญ ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเองให้มากที่สุด

2.6 Review (R4) คือ การอ่านทบทวนหัวข้อสำคัญ ให้นักเรียนอ่านทบทวนในประเด็นสำคัญซ้ำ

2.7 Reflect (R5) คือ การวิเคราะห์วิจารณ์เนื้อหาที่อ่าน ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์บทที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนเห็นสอดคล้องหรือเห็นต่าง บางครั้งอาจขยาย ความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

3. ขั้นสรุปและประเมินผล เมื่อจบขั้นการสอนอ่านแบบ SQ5R แล้วผู้สอนจะต้องมีการวัด และประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตรงตามจุดประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมินความสามารถเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R สรุปได้ว่า การสอนอ่านด้วยวิธี SQ5R ตามแนวคิดของ Puak Walter นั้นประกอบด้วย 7 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นสำรวจ ขั้นตั้งคำถาม ขั้น การอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ ขั้นการจดบันทึก ขั้นการอ่านสรุปใจความ ขั้นการอ่านจำและทวนซ้ำ ขั้น การวิเคราะห์วิจารณ์ โดยอาจแบ่งช่วงการจัดการเรียนรู้ได้ 5 ระยะ คือ ระยะการนำเข้าสู่บทเรียน ระยะ การสอนด้วย SQ5R ขั้นก่อนการอ่าน ระยะการสอนด้วย SQ5R ขั้นระหว่างการเรียนรู้ ระยะการสอนด้วย SQ5R ขั้นหลังการเรียนรู้ และระยะการวัดและประเมินผล

2.4 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ใช้เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ ต่อไปนี้

2.4.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, น. 58) อธิบายความหมายของแผนการ จัดการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้แล้วล่วงหน้าอย่างเป็นระบบระเบียบ และเป็น ลายลักษณ์อักษร โดยการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน วิธีการสอน สื่อที่ใช้ใน การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 110) เสนอความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมล่วงหน้าว่าจะจัดการเรียนรู้อย่างไร เพื่อวัตถุประสงค์ใด ใช้สื่อการสอนใด การวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้จัดการเรียนรู้มี

ความมั่นใจจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีแนวทางและมีเป้าหมาย ส่งผลให้การเรียนการจัดการเรียนรู้ดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฉันท ชาติทอง (2552, น. 133) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ คือ เอกสารที่ผู้สอนได้นำเนื้อหาวิชา สาระการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนในระยะเวลาหนึ่ง มาเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้

ชวลิต ชูกำแพง (2553, น. 93) กำหนดนิยามของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรของครูผู้สอนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นอย่างเต็มประสิทธิภาพ

จากข้อมูลที่ได้ศึกษานั้นสามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือเอกสารที่ครูวางแผนและเตรียมไว้ล่วงหน้าอย่างมีระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้นั้นประกอบไปด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

2.4.2 ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วัฒนาพร ระจับทุกข์ (2542, น. 2) ได้ให้ความสำคัญของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและเตรียมการไว้ล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยา และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ

2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียน การสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผล ตลอดจนประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น

3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับครูผู้สอน และครูผู้สอนนำไปปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ

4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, น. 250) กล่าวถึงประโยชน์ของการทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีการสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง

2. ช่วยให้ครุมีสื่อการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตร และสอนได้ทันเวลา

3. เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้

4. ช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอนแทนในกรณีที่ครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้

ชวลิต ชูกำแพง (2553, น. 95-96) ได้ให้ความสำคัญของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครุมีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนมีคุณภาพตรงกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน และทันเวลา

2. ให้ครุมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น เมื่อได้เตรียมการสอนมาอย่างดีแล้ว การสอนก็จะเป็นไปอย่างเรียบร้อย

3. ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เพราะเมื่อครุเตรียมการสอน เพราะเมื่อครุเตรียมการสอนมาอย่างดียอมทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนจนนักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเร็วขึ้น

4. ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อกลุ่มประสบการณ์ที่เรียน การที่ครุเตรียมการสอนทำให้ครุมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนานและเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียน

5. ทำให้นักเรียนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวครุ เพราะครุมีความมั่นใจ มีการเตรียมการสอนมาอย่างดี กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนก็เกิดการเลื่อมใสศรัทธาครูยิ่งขึ้น

6. ถ้าครุมีความจำเป็นไม่ได้สอนด้วยตนเอง ผู้มาสอนแทนก็จะมาสอนแทนได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด

7. ทำให้เกิดการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้ครุสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไข และทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมต่อไปนอกจากนี้ยังช่วยให้ครุเห็นภาพการทำงานของตนเองได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

8. ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง เพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

9. ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอนกระบวนการต่างๆ ในการสอนของครุ เพื่อการนิเทศติดตาม และประเมินผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู ที่แสดงว่าการสอนต้องได้รับการฝึกฝนที่มีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบวิชาชีพ

11. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงความชำนาญพิเศษหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการสอน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่และเสนอเลื่อนระดับให้สูงขึ้น

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทำให้เกิดการวางแผนและเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ ทั้งเป็นเครื่องแนวทางการสอนสำหรับครูผู้สอน ทำให้ครูผู้สอนนำไปปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.3 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ มีอยู่หลายลักษณะ โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทำได้หลายวิธี ตามความเหมาะสมและการปรับใช้ของครูผู้สอน

ชวลิต ชูกำแหง (2553, น. 99) ได้นำเสนอองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (จุดประสงค์การเรียนรู้)
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สาระสำคัญ)
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (กิจกรรมการเรียนการสอน)
4. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้
5. การวัดประเมินผล
6. ความคิดเห็น / และข้อเสนอแนะของผู้บริหาร
7. บันทึกหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้
8. ภาคผนวก

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 93) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนประกอบของแผน ดังนี้

1. ชื่อหน่วย ชื่อชั้นที่สอน เวลาการสอน
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งกำหนดมาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3. สาระการเรียนรู้ คือ เนื้อหาการเรียนรู้ที่เป็นหน่วยย่อยที่จะสอน
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือกิจกรรม วิธีการที่ครูและนักเรียนต้องปฏิบัติ
5. การวัดและประเมินผล คือ การกำหนดวิธีวัดและประเมินผล เช่น การสังเกต การตรวจงาน ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ จะเป็นการกำหนดสิ่งที่จะนำมาสื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น วิทยากร ภาพ สถานที่จริง เป็นต้น

2.4.4 ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นงานสำคัญอย่างยิ่งของผู้เป็นครู เพราะเป็นการเตรียมการสอนที่สมบูรณ์ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.4.4.1 ศึกษาและวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่จะสอน โดยศึกษาในหัวข้อ ต่อไปนี้

- 1) จุดประสงค์ประจำวิชา
- 2) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 3) คำอธิบายรายวิชา
- 4) โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา
- 5) การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้
- 6) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4.4.2 ศึกษาแนวการสอนของกรมวิชาการ เพื่อศึกษารายละเอียดสาระการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละช่วงชั้นและระดับชั้นวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นำกิจกรรมในแนวการสอนมาพิจารณาประกอบการจัดกิจกรรมในการเขียนแผนการสอนต่อไป

2.4.4.3 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นที่สำคัญที่ต้องวางแผนอย่างรอบคอบโดยกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง กำหนดสื่อและการวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน และควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการและใช้กระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.5 ประสิทธิภาพ

เมื่อผลิตนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนแล้ว จำเป็นที่จะต้องทดสอบเพื่อให้แน่ใจว่าสื่อชิ้นนั้นๆ สามารถนำไปใช้ได้จริงแล้วเกิดประโยชน์ จึงจำเป็นต้องหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม โดยมีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น ดังนี้

2.5.1 การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม

ได้มีผู้ให้ความหมายของการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมไว้ ดังนี้

กมล ชุกกลิน (2550, น. 40) กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม คือ กระบวนการสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าเมื่อใช้สื่อกับนักเรียนแล้วเกิดประสิทธิผลในการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด

ศักดิ์สิทธิ์ วัชรรัตน์ (2552, น. 19-20) กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนไว้ หมายถึง การหาคุณภาพของสื่อตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยไปวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอาจเป็น กลุ่มเล็ก 3 คน มีเด็กเก่ง 1 คน กลาง 1 คน อ่อน 1 คน กลุ่มกลาง 9 คน มีเด็กกลุ่มเก่ง 3 คน กลุ่มกลาง 3 คน กลุ่มอ่อน 3 คน กลุ่มใหญ่ 30 คน มีเด็กกลุ่มเก่ง 10 คน กลุ่มกลาง 10 คน กลุ่มอ่อน 10 คน เมื่อได้เรียนจนจบบทเรียนแล้วทำการหาประสิทธิภาพของบทเรียน

1. โดยการหา E_1/E_2 เพื่อให้ตรวจสอบได้ว่าสื่อของเราสามารถใช้ได้กับเด็กทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่ง E_1 คือ คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน และ E_2 คือคะแนนทดสอบหลังเรียน ซึ่งอาจแบ่งแบบทดสอบหลังจากการเรียนจบหนึ่งหน่วยเลยก็ได้ เช่น การทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละหน่วย และ E_1/E_2 ที่ได้จะเป็นเท่าใดก็ได้แต่ให้สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และ E_1 ควรสูงกว่า E_2

2. การประเมินด้วยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบทดสอบที่สร้างต้องผ่านการประเมินแบบทดสอบก่อน เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าเครื่องมือที่วัดนั้นมีคุณภาพดีพอก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งลักษณะของเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่ดีควรมีดังนี้

2.1 มีความเที่ยงตรง (validity) ค่า IOC แต่ละข้อต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ซึ่งหมายถึงวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ของการวัด

2.2 มีความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบทั้งฉบับจะต้องมีความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.7 ซึ่งแปลผลได้ว่าเป็นเครื่องมือวัดที่ให้ผลการวัดสม่ำเสมอ แน่นนอน คงที่

2.3 มีค่าความยากระหว่าง 0.2-0.8 ไม่ควรมายากเกินไปและไม่ง่ายเกินไป

2.4 มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.2-1.0 จำนวนค่ายิ่งมากยิ่งเป็นผลดี และต้องผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

เขาวรัตน์ เตมียกุล (2552, น. 35-37) อธิบายถึงการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือไว้คือ

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งกระบวนการในที่นี้ คือ การจัดการเรียนการสอนระหว่างเรียนทั้งหมดโดยคิดจากคะแนนหลังเรียนของแต่ละหน่วย บท ของแต่ละเรื่อง เช่น ตัวเลข 80 หมายถึง ผู้เรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 หาได้จากสูตร ผลรวมของคะแนน หารด้วย จำนวนผู้เรียนทั้งหมด คูณด้วย 100 และหารด้วยผลรวมของคะแนนเต็มของแบบทดสอบทุกชุดก็จะได้ E_1

E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ในที่นี้ คือ หลังจากที่ผู้เรียน เรียนจนจบกระบวนการ โดยคิดคะแนนจากหลังเรียน ได้มาจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เช่น ตัวเลข 80 หมายถึง ผู้เรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 หาได้จากสูตร ผลรวมของคะแนนหารด้วยจำนวนผู้เรียนทั้งหมด คูณด้วย 100 และหารด้วยผลรวมของคะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไร ยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นเกณฑ์ที่ใช้พิจารณารับรองประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม คือ กระบวนการที่ใช้ในการทดสอบว่าสื่อ นวัตกรรมที่ผลิตขึ้นนั้นมีคุณภาพตามเกณฑ์จนสามารถนำไปใช้ได้จริงและก่อให้เกิดประโยชน์ได้

2.5.2 ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม

เมื่อผลิตชุดนวัตกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงนำมาสู่กระบวนการนำนวัตกรรมที่ผลิตได้มา ทดลองหาประสิทธิภาพ ซึ่งได้มีผู้อธิบายถึงขั้นตอนการหาประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

กฤษฎาภรณ์ สุรย์ราช (2556) อธิบายถึงขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพไว้ คือ

1. ชั้น 1 : 1 (แบบเดี่ยว) คือ ทดลองกับผู้เรียนทีละคน โดยทดลองกับผู้เรียนก่อน นำผลที่ได้มาปรับปรุง นำชุดการสอนที่ปรับปรุงไปทดลองกับผู้เรียนปานกลาง นำผลที่ได้มาปรับปรุง แล้ว จึงนำไปทดลองกับผู้เรียนที่เก่ง การพิจารณาปรับปรุงทำได้โดยการพิจารณาจากการสังเกตพฤติกรรมขณะ เรียนของผู้เรียน แบบฝึกหัด ผลการสอบและการสัมภาษณ์นักเรียนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียน ในการ เลือกผู้เรียนมาทดลอง หากสภาพการณ์ไม่เหมาะสมก็ให้เลือกผู้เรียนอ่อนหรือปานกลางมาทดลอง ซึ่งค่า E_1/E_2 ในขั้นนี้ โดยปกติแล้วจะต่ำกว่าเกณฑ์

2. ชั้น 1 : 10 (แบบกลุ่ม) คือ การทดลองกับผู้เรียน 6-12 คน โดยเลือกผู้เรียนที่ อ่อน ปานกลาง และเก่ง คละกันและนำผลที่ได้มาปรับปรุง โดยใช้การพิจารณาสวนของชุดการสอนที่ จะต้องปรับปรุงแบบเดียวกับในชั้น 1 : 1 ซึ่งในขั้นนี้ E_1/E_2 จะสูงขึ้นกว่าในชั้นแบบเดี่ยว

3. ชั้น 1 : 100 (ภาคสนาม) คือ ในขั้นนี้จะทำการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 30-40 คน ชั้นเรียนที่เลือกมาทดลองจะต้องเป็นชั้นเรียนที่มีผู้เรียนมีความสามารถคละกันไปทั้งเด็กอ่อน ปาน กลางและเก่ง ไม่ควรเลือกห้องเรียนที่มีผู้เรียนเก่งล้วน อ่อนล้วน นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงเพื่อ นำมาใช้ในสภาพชั้นเรียนทั่วไป ในขั้นนี้ค่า E_1/E_2 จะใกล้เคียงหรือเท่ากับเกณฑ์

พินิจ เนื่องภิรมย์ (2550, น. 1-5) กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน ไว้ ดังนี้

การทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนที่จะ พิสูจน์ว่านวัตกรรมการเรียนการสอนที่จัดทำ/พัฒนาขึ้นนั้น เมื่อนำไปใช้จริงแล้วจะเกิดประโยชน์ สามารถ แก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าตรงตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ สามารถดำเนินการทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา ในสาระการเรียนรู้ที่ตรงกับ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้น ช่วยตรวจสอบด้านเนื้อหา กิจกรรมและความเหมาะสมของรูปแบบ ชนิด และประเภทของนวัตกรรม

2. ทดลองใช้กับผู้เรียนในกลุ่มเป้าหมายเล็กๆ เก็บรวบรวมผลข้อมูลการทดลองที่ใช้ ตามสภาพจริง แล้วนำข้อมูลนั้นมาพัฒนาปรับปรุงนวัตกรรมการเรียนการสอนก่อนที่จะนำไปใช้จริง

3. การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกณฑ์ E_1/E_2 การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอน วิธีกรณีนี้นี้เป็นภาคตัดหมายของผู้จัดทำนวัตกรรมการเรียนการสอนว่า เมื่อผู้เรียนได้ดำเนินการกิจกรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ ของนวัตกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว ร้อยละของผลเฉลี่ยของคะแนนในระหว่างการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดจะมีค่าใกล้เคียงกับร้อยละของคะแนนหลังการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมของผู้เรียน โดยถือค่าแปรปรวนอยู่ในระหว่าง ร้อยละ 2.5-5 นั่นคือ ร้อยละของผลเฉลี่ยของคะแนนทั้ง 2 ชุด ไม่ควรแตกต่างกันมากกว่า ร้อยละ 5

สำหรับกระบวนการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้ ส่วนใหญ่เมื่อจัดทำแล้ว ครูจะนำนวัตกรรมดังกล่าวไปให้ผู้เรียนที่ไม่เคยเรียนในหน่วยการเรียนรู้นั้นๆมาก่อนเป็นผู้ทดลองใช้นวัตกรรม แล้วนำผลการประเมินของผู้เรียนทั้ง 2 ชุดมาเทียบกับเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน โดยปกติแล้วมักใช้เกณฑ์ 80/80 85/85 หรือ 90/90 ซึ่งขั้นตอนของกระบวนการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมด้วยวิธีนี้ มีดังต่อไปนี้

1. นวัตกรรมการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้น ไปว่าจะจะเป็นชุดฝึกเสริมทักษะ บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน ฯลฯ ในทุกกิจกรรมจะต้องมีแบบประเมินผลการเรียนรู้ครบถ้วนทุกบท ทุกกิจกรรม และแบบประเมินผลการเรียนรู้ประจำบท ซึ่งแบบประเมินทุกชุดจะต้องได้รับการรับรองว่าเป็นแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเที่ยงตรง โดยผ่านกระบวนการหาค่า IOC ค่า P และค่า R มาเรียบร้อยแล้ว

2. แบบประเมินผลการเรียนรู้หลังการเรียนการสอนหรือหลังการใช้ใช้นวัตกรรมการเรียนการสอน (Post-test) ก็ต้องผ่านกระบวนการหาความเที่ยงตรงของข้อสอบเช่นเดียวกัน

3. นำนวัตกรรมการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นและผ่านการประเมินแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนในชั้นที่ไม่เคยเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำนวัตกรรมขึ้นนี้มาก่อน เพื่อหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยเริ่มทดลองขั้นที่ 1 ขั้นหนึ่งต่อหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ประเด็นคำถาม พุดคุย ภาษาที่ใช้ ขั้นตอนของกิจกรรม ความยากง่ายของเนื้อหาและแบบประเมินต่างๆที่ใช้ สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างละเอียดเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาสำหรับใช้ในขั้นตอนต่อไป

4. นำผลการทดลองในข้อ 3 มาพัฒนาปรับปรุงและจัดทำชุดฝึก และแบบประเมินต่างๆที่เกี่ยวข้อง และแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามที่ออกแบบไว้ ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นครูผู้สอน/ประจำในกลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสม โดยใช้สูตร IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง เหมาะสม ของรายการข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence)

5. นำผลการดำเนินการในข้อ 4 มาพัฒนาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองขั้นกลุ่มขนาดเล็ก (Small Group Testing) กับนักเรียนในชั้นที่ไม่เคยเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ชุดฝึกนี้มาก่อน ซึ่งไม่ใช่นักเรียนในชั้นที่ 3 จำนวน 10-20 คน เมื่อดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดเสร็จแล้ว ก็ให้ทำแบบประเมินที่เตรียมไว้สำหรับใช้ประเมินผลการเรียนรู้ก่อน-หลังการพัฒนา และบันทึกผลการทดลองในชั้นนี้อ่างละเอียด แล้วนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนานวัตกรรม แบบฝึกแบบประเมินต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแผนการจัดการเรียนรู้อีกครั้งหนึ่ง

6. นำนวัตกรรม/แบบฝึก แบบประเมินต่างๆที่เกี่ยวข้อง และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงพัฒนาแล้วในข้อ 5 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ และด้านการนิเทศการเรียนการสอนซึ่งเป็นศึกษานิเทศก์ช่วยตรวจสอบความสอดคล้อง เหมาะสม และประสิทธิภาพของนวัตกรรม ชุดแบบฝึกทักษะ แบบประเมินต่างๆที่เกี่ยวข้อง และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบตรวจสอบความสอดคล้อง เหมาะสม และประสิทธิภาพของนวัตกรรม ชุดแบบฝึก จุดประสงค์การเรียนรู้ และแบบประเมินต่างๆของนักเรียน จำนวนไม่ควรน้อยกว่า 5 ท่าน

7. นำผลการดำเนินการในข้อ 6 มาพัฒนาปรับปรุงแบบฝึก แบบประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองในชั้นกลุ่มภาคสนาม (Field Testing) กับนักเรียนในชั้นที่ไม่เคยเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ชุดนี้มาก่อน อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 1 ห้องเรียน และจำนวนไม่ควรน้อยกว่า 30 คน เมื่อนักเรียนดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดเสร็จแล้วให้นักเรียนทำแบบประเมินที่เตรียมไว้สำหรับประเมินนักเรียน ก่อน-หลังการพัฒนา บันทึกผลในชั้นนี้อ่างละเอียด แล้วนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนานวัตกรรม แบบฝึก แบบประเมินต่างๆ และแผนการจัดการเรียนรู้อีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะนำไปใช้พัฒนานักเรียนในกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป การนำนวัตกรรมการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น นำคะแนนผลการประเมินในแต่ละบทของทุกชุด (E_1) กับคะแนนผลการประเมินกิจกรรมหลังจบกิจกรรมทุกกิจกรรม (E_2) มาเปรียบเทียบกันว่ามีความแปรปรวนเท่าๆ และค่าของ E_1/E_2 ที่ได้ออกมามีค่าเท่าไร หากไม่ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่านวัตกรรมการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นยังมีประสิทธิภาพน้อย ไม่สมควรนำไปใช้จริง ควรปรับปรุงจนกว่าจะแน่ใจว่ามีประสิทธิภาพแล้ว จึงควรนำไปใช้ได้ ซึ่งเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 นั้นอาจพิจารณาตามนี้ คือ เนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ ควรตั้งเกณฑ์ให้สูงไว้ คือ 80/80, 85/85, 90/90 และเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติ ควรตั้งเกณฑ์ให้ต่ำลงมาเล็กน้อย คือ 70/70, 75/75 แต่อาจตั้งเกณฑ์สูงกว่านี้ได้

8. ในการพิจารณาเกณฑ์กับค่าที่คำนวณออกมาได้นั้น อาจพิจารณาได้ ดังนี้ คือ สูงกว่าเกณฑ์ หมายถึง ตั้งเกณฑ์ E_1/E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพพบที่เรียนสำเร็จรูปได้ 95/95 เท่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1/E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้พอ เช่น ตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 แล้วได้ 90/90 และ ต่ำกว่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1/E_2 ไว้ แล้วได้ค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่เกิน + 2.5%

2.5.3 การคำนวณหาประสิทธิภาพ

การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) มีวิธีการคำนวณ ดังนี้

2.5.3.1 การทดสอบคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน

สูตรที่ใช้มีหลายสูตร แต่ที่นิยมใช้ คือ t - test

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} ; df = n-1 \quad (2-1)$$

D คือ คะแนนหลังเรียน - คะแนนก่อนเรียน

หากปรากฏว่าผลการทดสอบ t-test แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญถือได้ว่าการสอน หรือสื่อวัตกรรมการใช้มีประสิทธิภาพสูง

2.5.3.2 การใช้เกณฑ์มาตรฐาน E_1 / E_2

เกณฑ์มาตรฐาน E_1 / E_2 เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินในกระบวนการเรียนการสอน กับคะแนนที่ได้จากการสอบครั้งสุดท้าย (Final) หลังจากเรียนจบเรื่อง หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแต่ละข้อ ถ้าเป็นนักเรียนกลุ่มที่เรียนเก่งควรตั้งเกณฑ์ที่ 90/90 ส่วนนักเรียนที่ค่อนข้างอ่อน ควรใช้เกณฑ์ 70/70 หรือ 80/80 แล้วแต่ความยากง่ายของสาระ

การตรวจสอบคุณภาพของวัตกรรมการเรียนการสอนทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งคือการหาประสิทธิภาพของวัตกรรมการเรียนการสอนตามเกณฑ์ E_1 / E_2 ที่ตั้งไว้ การหาประสิทธิภาพตามวิธีนี้อยู่บนฐานแนวคิดว่า หากนวัตกรรมการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพจริง เมื่อผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ ของนวัตกรรมการนั้นครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการดำเนินกระบวนการระหว่างเรียนของผู้เรียนทั้งกลุ่มจะมีค่าใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน โดยไม่ควรมีความแตกต่างกันเกินร้อยละ 5

E_1 เป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมดในห้อง ที่เก็บจากกิจกรรม เช่น ใบงาน แบบฝึกหัด แบบทดสอบย่อย ในระหว่างเรียนเรื่องนั้นๆ หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือจุดประสงค์นั้น ๆ

$$\text{สูตรที่ใช้ คือ } E_1 = \frac{\bar{x}_1}{N_1} \times 100 \quad (2-2)$$

E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน

\bar{x}_1 คือ คะแนนเฉลี่ยคะแนนระหว่างเรียน ของนักเรียนทั้งหมด

N_1 คือ คะแนนเต็มที่เกี่ยวข้องระหว่างเรียน

E_2 เป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการสอบหลังเรียน หรือสอบครั้งสุดท้าย ของผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือจุดประสงค์นั้น ๆ

$$\text{สูตรที่ใช้ คือ } E_2 = \frac{\bar{x}_2}{N_2} \times 100 \quad (2-3)$$

E_2 คือ ประสิทธิภาพของเรียนการสอนหลังจากเรียนจบ

\bar{x}_2 คือ คะแนนเฉลี่ยสอบครั้งสุดท้าย ของนักเรียนทั้งหมด

N_2 คือ คะแนนเต็มของการสอบครั้งสุดท้าย

2.5.4 การกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ

การกำหนดเกณฑ์ E_1 / E_2 ให้มีค่าเท่าใด ควรกำหนดโดยยึดเกณฑ์ในการพิจารณาตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้

2.5.4.1 เนื้อหาวิชาที่เป็นความรู้ ความจำ ควรตั้งเกณฑ์ให้สูงไว้ คือ 80/80, 85/85, 90/90

2.5.4.2 เนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติ อาจตั้งเกณฑ์ให้ต่ำลงมาได้เล็กน้อย คือ 70/70, 75/75 หรือตั้งเกณฑ์สูงกว่านี้ก็ได้

2.5.5 การยอมรับประสิทธิภาพ

2.5.5.1 ได้ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น ตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพได้ 95/92

2.5.5.2 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้พอดี เช่น ตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพได้ 80/80

2.5.5.3 ได้ค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่เกิน 2.5 %

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพหมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการทดสอบว่ากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นนั้นมีคุณภาพตามเกณฑ์จนสามารถนำไปใช้ได้จริงและก่อให้เกิดประโยชน์ได้ โดยการประเมินด้วยเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 E_1 / E_2 หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ดังนี้

80 ตัวแรก (E1) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนทั้งหมดทำได้จากแบบฝึกและแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง (E2) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนทั้งหมดทำได้จากแบบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป

2.6 ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นอารมณ์ความรู้สึกอย่างหนึ่งของมนุษย์ซึ่งนำมาใช้อธิบายถึงความชอบหรือไม่ชอบ ความต้องการหรือไม่ต้องการได้ประการหนึ่ง และสามารถนำมาใช้เพื่ออธิบาย หาข้อบกพร่องแล้วแก้ไขปรับปรุงในครั้งต่อ ๆ ไปได้ ซึ่งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับความพึงพอใจ มีดังต่อไปนี้

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

มีผู้อธิบายความหมายของความพึงพอใจไว้ ดังนี้

Morse (1955, p. 27) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความเครียดของผู้ที่ทำงานให้ลดน้อยลง ถ้าเกิดความเครียดมากจะทำให้เกิดความไม่พอใจในการทำงาน และความเครียดนี้มีผลมาจากความต้องการของมนุษย์เมื่อมนุษย์มีความต้องการมาก จะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้องหาวิธีตอบสนอง ความเครียดก็จะลดน้อยลงหรือหมดไป ความพึงพอใจก็จะมากขึ้น

Good (1973, p. 161) นิยามความพึงพอใจ คือ สภาพหรือระดับความพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน

กิติมา ปรีดิลก (2529, น. 321-322) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่างๆของงาน และเขาได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาได้

พรช แก้วกาหลง (2548, น. 55) ได้กล่าวถึงความหมายของ ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่างๆในทางบวก และเป็นความรู้สึกพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกพอใจที่มีต่อการได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุผลหรือเป้าหมายในการเรียนรู้

สรุปได้ว่าความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกในทางบวกที่มีต่อสิ่งต่างๆ บุคคลต่างๆ การเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นเจตคติอย่างหนึ่งของมนุษย์

2.6.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของมนุษย์นั้นไม่คงที่ เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามสภาพการณ์ของการทำงานและปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งความพึงพอใจที่เกิดขึ้นของมนุษย์นั้นได้มีผู้ศึกษาและวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

Maslow (n.d., อ้างถึงใน ปิยวรรณ สังข์จันทร์พร, 2547, น. 57-58) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ คือ

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Need) เป็นความต้องการขั้นต่ำสุด และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้คนงานเกิดความพึงพอใจจึงต้องสนองตอบในรูปของค่าจ้างหรือการบริหารที่จำเป็น เช่น การแจกชุดทำงาน มีรถรับส่ง

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการเพื่อปกป้องพิทักษ์ตนเองให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว เช่น สัญญาจ้างงาน

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการให้ผู้อื่น และสังคมยอมรับคบหาสมาคม และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน มีมิตรภาพและความรักต่อกัน

4. ความต้องการมีฐานะในสังคม (Esteem Needs) สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ ปรารถนาที่จะมีความเข้มแข็ง เชื่อมั่นในตนเอง ความอิสระเสรีภาพ และปรารถนาชื่อเสียง ตำแหน่ง ฐานะ ความเด่นดัง การรับรอง และความชื่นชมจากคนอื่น

5. ความต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ตนปรารถนา (Self-Actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์และความต้องการขั้นสูงสุดของแต่ละคนจะไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน

วิทยา คำนุ่น (2553, น. 89-91) ได้อธิบายและประยุกต์แนวคิดของ Scott คือ เรื่องการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติ ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

1. งานควรมีความสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว งานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ

2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้ โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงาน จะต้องมีลักษณะ ได้แก่

3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย

3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง

3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีส่วนในการเลือกตามความสนใจ และมีโอกาสร่วมกันตั้งจุดประสงค์หรือความมุ่งหมายในการทำกิจกรรม ความพึงพอใจ

เป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต่อการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนซึ่งในสภาพปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้

2.6.3 การวัดความพึงพอใจ

ได้มีผู้เสนอแนวทางการวัดความพึงพอใจไว้ ดังนี้

อารี เพชรผุด (2530, น. 56, อ้างถึงใน ปิยวรรณ สังข์จันทร์พรพร, 2547, น. 58-59) กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจว่ามีจุดประสงค์เพื่อ

1. ทราบสาเหตุของความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจในการทำงาน
2. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงาน กับผลงานที่ออกมา
3. เพื่อเรียนรู้สภาพสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจในการทำงาน
4. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับการฝึกอบรม การขาดงาน หยุดงานบ่อย ๆ การเปลี่ยนงาน การลาออก และปัญหาอื่น ๆ

วิธีการวัดความพึงพอใจนั้นมีหลายรูปแบบ โดยแต่ละรูปแบบควรคำนึงถึงความเที่ยงตรงของการวัดเสมอ ซึ่งวิธีการวัดที่นิยมมี 4 แบบ คือ

1. แบบสอบถามคำบรรยายลักษณะงาน (Job Descriptive Index) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่เนื้อหาครอบคลุมด้านต่าง ๆ ถ้าเกิดความพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ก็แสดงว่าคนงานมีความพึงพอใจในงาน แบบสอบถามรูปแบบนี้จะประกอบด้วยข้อคำถาม 9-18 ข้อในแต่ละด้าน สามารถนำไปใช้วัดความพึงพอใจในการทำงานในองค์กรหลายประเภทที่มีคนงานทุกระดับการศึกษา

2. แบบสอบถามของมินเนโซต้า (Minnesota Satisfaction Questionnaire) เป็นแบบสอบถามคล้าย ๆ กับ แบบสอบถามคำบรรยายลักษณะงาน (Job Descriptive Index) คือ วัดความพึงพอใจในการทำงานหลาย ๆ ด้าน ประมาณ 20 ด้าน แต่ละด้านประกอบด้วยข้อความ 5 ข้อความ โดยผู้ตอบจะประเมิน 5 ช่วงคะแนน จากสูงสุด 5 คือ ความพอใจอย่างมาก จนถึงคะแนนต่ำสุด 1 คือความไม่พอใจอย่างมาก สามารถวัดด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ความสามารถ
- 2.2 ความสำเร็จ
- 2.3 กิจกรรม
- 2.4 ความก้าวหน้า
- 2.5 อำนาจหน้าที่

- 2.6 นโยบายบริษัท
- 2.7 ความหลากหลาย
- 2.8 ผลตอบแทน
- 2.9 เพื่อนร่วมงาน
- 2.10 ความคิดสร้างสรรค์
- 2.11 ความเป็นอิสระ
- 2.12 ฐานะทางสังคม
- 2.13 ชวีญ
- 2.14 การยกย่อง
- 2.15 ความรับผิดชอบ
- 2.16 ความมั่นคง
- 2.17 บริการทางสังคม
- 2.18 การบังคับบัญชา (เทคนิค)
- 2.19 การบังคับบัญชา (มนุษยสัมพันธ์)
- 2.20 สภาพแวดล้อมในที่ทำงาน

3. แบบสอบถาม (Semantic Differential Scale) เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบประเมินความพึงพอใจที่มีอยู่ต่องานที่ทำว่าอยู่ในระดับใดจากค่าคุณศัพท์ที่ให้มา โดยมีระดับต่าง ๆ 7 ระดับ

4. แบบมาตรวัดสีหน้า (Faces Scale) เป็นแบบวัดความพึงพอใจในการทำงาน โดยดูลักษณะการแสดงออกบนใบหน้าของคน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยทางการศึกษานั้น มีผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ SQ5R โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างหลากหลายดังต่อไปนี้

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

ถนอมจิตร สังข์จรรยา (2552, น. 89) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนด้วยเทคนิค เอส คิว ไร อาร์ (SQ5R) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของเทคนิค เอส คิว ไฟว์ อาร์ (SQ5R) ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีพัทลุง จำนวน 32 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้เลาศึกษาตลอดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย บทเรียนการอ่าน-เขียน จำนวน 10 บท ที่ใช้วิธี SQ5R และ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ประกอบด้วยแบบทดสอบการอ่านแบบเลือกตอบ 4 คำตอบ จำนวน 30 ข้อ และข้อเขียน 1 ข้อ จำนวน 2 ย่อหน้า

ผลการศึกษาพบว่า 1) เทคนิค เอส คิว ไว อาร์ (SQ5R) ทำให้ความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนลดความเข้าใจระดับตัวอักษร ระดับตีความ และระดับสรุปความ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) เทคนิค เอส คิว ไว อาร์ (SQ5R) ทำให้ความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวก

บำเพ็ญ มาตราช (2554, น. 75) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านศรีวิชัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 19 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความและแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.87/86.58 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับมาก

บรรจง แสงนภาวรรณ (2557, น. 87) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอน KWL Plus มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการสอน KWL Plus กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนวัดดอนยายหอม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขตที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยการ

ประยุกต์ใช้เทคนิคการสอน KWL plus และแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่าทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์หลังจากการจัดการเรียนรู้ โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอน KWL plus สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการสอน KWL plus อย่างมีนัยสำคัญ .05

จิตติกานต์ คำมะสอน (2558, น. 63) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ5R ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ โดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนจันทระเบกษาอนุสรณ์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 40 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมี ประสิทธิภาพเท่ากับ 90.01/85.88 แสดงว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลคะแนนที่ได้ จากการทดสอบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยรวมก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และ 3) ผลของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ5R ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

เดือนใจ แสงไกร (2559, น. 235) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาปีการศึกษา 2557 ภาคเรียนที่

1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเมืองท่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 47 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test (Dependent Sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รูปแบบการสอน SQ5R ที่มีขั้นตอนการสอนหลัก 3 ขั้นตอนและขั้นตอนย่อย 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนก่อนอ่าน ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นระหว่างอ่าน ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (Read : R1) ขั้นที่ 4 ขั้นจดจำ (Recite : R2) ขั้นที่ 5 ขั้นอ่านซ้ำ (Repeat : R3) ขั้นหลังอ่าน ขั้นที่ 6 ขั้นทบทวน (Review : R4) ขั้นที่ 7 ขั้นสรุปและสะท้อนผลการอ่าน (Reflection on Reading) และ 2) ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน (E1/E2) เท่ากับ 81.48/80.63 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยะนุช เลิศสถิตย์ (2560, น. 103) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความพึงพอใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ5R และการสอนแบบปกติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ5R และการสอนแบบปกติ 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนที่มีต่อการใช้วิธีการสอน SQ5R และการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 2 ห้องเรียน 60 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อหากกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test (Independent Sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มทดลองที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบ SQ5R มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และ 2) ผลของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ SQ5R มีค่าเฉลี่ยโดยรวมมากกว่าการสอนปกติ

วิไลลักษณ์ ไชยอาจ (2560, น. 113) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อ 1) พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R และแบบวัดความสามารถอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน Wilcoxon Signed Rank Test

ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของแผนพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จักรพันธ์ หลงสุข และสิรินาถ จงกลกลาง (2561, น. 79) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ และแนวทางในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 8 จำนวน 364 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน จำแนกตามเพศ และผลการเรียน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Gilbert and Gilbirt (1992, อ้างถึงใน ยุวดี โปธายะ, 2546) ได้ศึกษาและค้นพบว่า หากได้รับการสอนอย่างเหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจวิธีการเรียนและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ไปใช้ในการอ่านตำราที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อทำความเข้าใจกับบทอ่านนั้น ๆ โดยใช้ขั้นตอนทั้งหมด คือ ขั้นสำรวจ ให้ผู้เรียนดูหน้าและบทสรุปของเรื่อง เพื่อที่จะสำรวจว่าใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร จากนั้นใช้วิธีการกวาดสายตาคำตอบ แล้วนำไปสู่ขั้นตั้งคำถาม และเปลี่ยนเป็นอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบในขั้นอ่าน จากนั้นในขั้นเขียน ให้เขียนคำตอบออกมาด้วยภาษาของตัวเอง และให้บททวนสิ่งที่อ่านไปแล้วเป็นขั้นตอนสุดท้าย คือขั้นทบทวน ซึ่งวิธีการ

สอนดังกล่าวทำให้ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ อ่านได้ ซึ่งนำไปสู่การสรุปใจความ และมีความเข้าใจเรื่องที่ได้

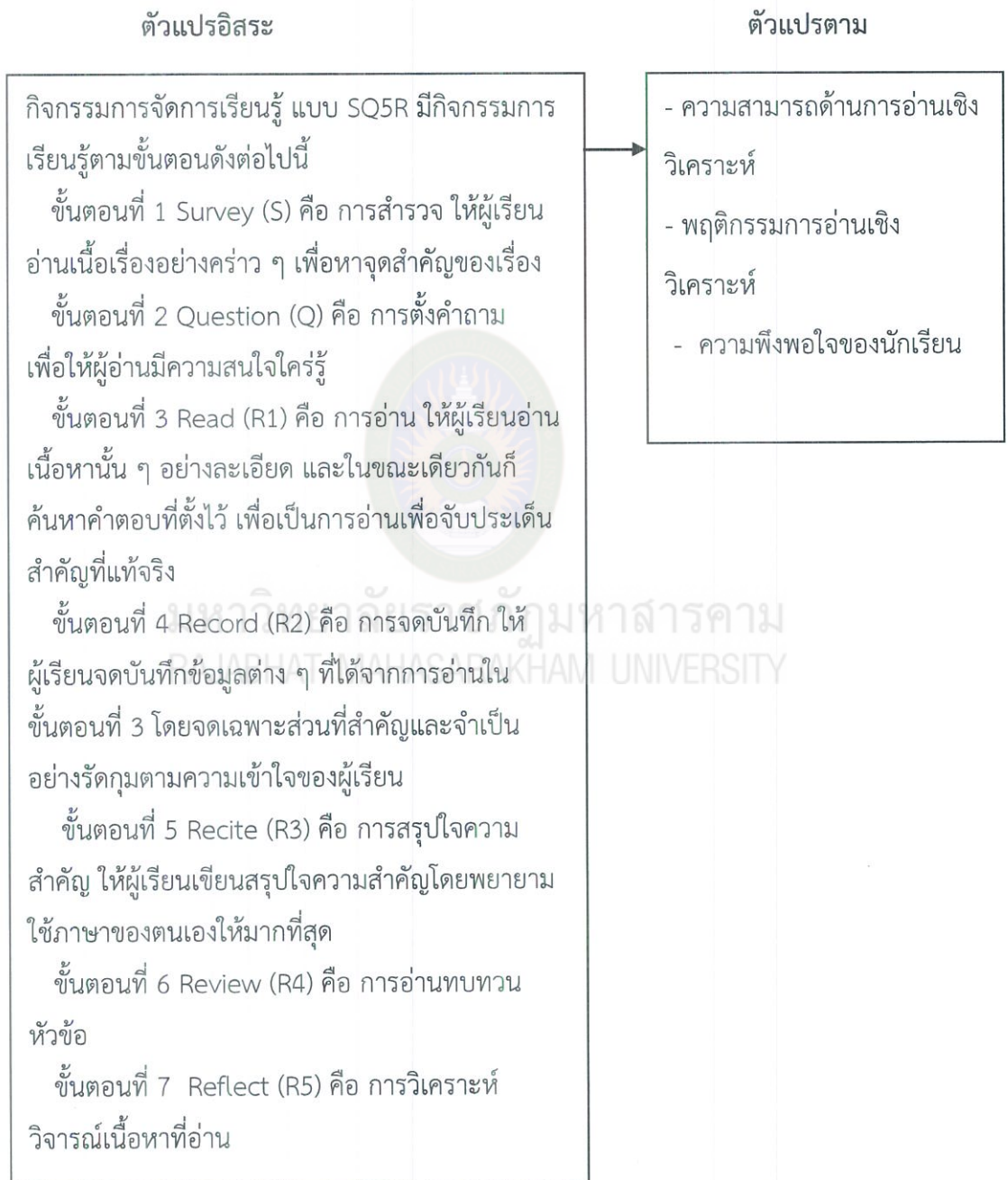
Swennumson (1993, p. 2209) ได้วิจัยผลของการฝึกอ่าน ด้วยรูปแบบเทคนิค SQ3R ของนักศึกษาวิทยาลัยการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน โดยฝึกอ่านตาม ขั้นตอน SQ3R วันละ 1 คาบ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เมื่อนำคะแนนก่อนการฝึกและหลังการฝึกมาหาค่า t-test พบว่า การฝึกอ่านตามขั้นตอน SQ3R สามารถเพิ่มความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา ทุกกลุ่ม

Hedberg (2005) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค SQ4R กับผู้เรียนระดับชั้นประถม 3 คน พบว่าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านที่สูงขึ้น สามารถจำรายละเอียด และบทเรียนได้มากขึ้น เกิดการใช้ทักษะและกระบวนการอ่านโดยการตั้งคำถาม

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆของไทยและของต่างประเทศ พบว่าทักษะ การอ่านนั้นเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ศาสตร์แขนงต่าง ๆ ผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการอ่าน ของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R นั้นมีขั้นตอนลำดับการอ่านที่ช่วยให้นักเรียนมี ความสามารถด้านการอ่านสูงขึ้น ทั้งการอ่านจับใจความ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และการอ่านเชิง วิเคราะห์ ทั้งยังได้ผลในทุกช่วงระดับชั้น

2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเทคนิคการอ่านแบบ SQ5R ตามแนวคิดของ Walter (n.d, อ้างถึงใน ถนอมจิต สังข์จรรย์, 2541, น. 28-29) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแผนภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แผนภาพกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ผู้วิจัยได้ดำเนินการภายใต้องค์ประกอบของการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. แบบแผนของการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง สังกัด จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 84 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง สังกัดคณะกรรมการอุดมศึกษาจำนวน 31 คน ใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง

3.3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R

3.4 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1.1 ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทฤษฎี หลักการและแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

3.4.1.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ตามโครงสร้างเนื้อหาซึ่งแบ่งออกเป็นหน่วย จำนวน 10 แผนการเรียนรู้ แผนละ 1 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง ดังนี้

ตารางที่ 3.1

โครงสร้างเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์

แผนการจัดการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากนิทาน เรื่อง ลูก หมูสามตัว	1. ระบุใจความสำคัญของ เรื่องได้ 2. ระบุความสัมพันธ์ ระหว่างการกระทำของตัว ละครกับผลของการ กระทำได้ 3. ระบุข้อคิดของเรื่องได้	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง นิทาน 3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง วิเคราะห์ 4. นิทาน เรื่อง ลูกหมูสามตัว	1
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัด ไม้	1. ระบุใจความสำคัญของ เรื่องได้ 2. ระบุความสัมพันธ์ ระหว่างการกระทำของตัว ละครกับผลของการ กระทำได้ 3. ระบุข้อคิดของเรื่องได้	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง นิทาน 3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง วิเคราะห์ 4. นิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับ คนตัดไม้	1
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากบทความสารคดี เรื่อง น้ำ	1. อธิบายเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ในเรื่องได้ 2. ระบุสาระสำคัญของเรื่อง ได้ 3. ตอบคำถามแสดงความ คิดเห็นได้อย่างสอดคล้อง กับเนื้อหา	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง บทความสาร คดี 3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง วิเคราะห์ 4. บทความสารคดี เรื่อง น้ำ	1
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากบทความสารคดี เรื่อง ไม้ดอกใน เมืองไทย	1. อธิบายเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ในเรื่องได้ 2. ระบุสาระสำคัญของเรื่อง ได้	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง บทความสาร คดี 3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนการจัดการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากข่าว	3. ตอบคำถามแสดงความ คิดเห็นได้อย่างสอดคล้อง กับเนื้อหา	วิเคราะห์ 4. บทความสารคดี เรื่อง ไม้ ดอกในเมืองไทย	1
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากข่าว	1. ระบุสาระสำคัญของข่าว ได้ 2. แยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อสันนิษฐานได้ 3. ตอบคำถามแสดงความ คิดเห็นได้อย่างสอดคล้อง กับเนื้อหา	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง องค์ประกอบ ของข่าว 3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง วิเคราะห์ 4. ข่าว เรื่อง “ใช้ชีวิตปกติ ไม่ได้! ร้อง‘โรงงานปลาร้า’ ส่งกลิ่นเหม็น”	1
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากข่าว	1. ระบุสาระสำคัญของข่าว ได้ 2. แยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อสันนิษฐานได้ 3. ตอบคำถามแสดงความ คิดเห็นได้อย่างสอดคล้อง กับเนื้อหา	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง องค์ประกอบ ของข่าว 3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง วิเคราะห์ 4. ข่าว เรื่อง “น้ำใจงาม! แม่ค้าแจกกระเป๋า รับผิดชอบต่อ แจ้งตำรวจ ส่งคืนเจ้าของ ทรัพย์สินนับล้าน”	1
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากโฆษณา โทรทัศน์และวิทยุ	1. บอกจุดประสงค์ของการ โฆษณาได้ 2. แยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อความโน้มน้าวใจได้ 3. ตัดสินใจความน่าเชื่อถือ จากเรื่องที่ได้พร้อม ยกเหตุผลประกอบอย่าง	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง โครงสร้าง และองค์ประกอบของ โฆษณา	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนการจัดการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง
	เหมาะสม	3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง วิเคราะห์	
		4. โฆษณาผลิตภัณฑ์กาแฟ เจอร์กัท	
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากป้ายสื่อโฆษณา	1. บอกจุดประสงค์ของการ โฆษณาได้ 2. แยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อความโน้มน้าวใจได้ 3. ตัดสินใจความน่าเชื่อถือ จากเรื่องที่ได้พร้อม ยกเหตุผลประกอบอย่าง เหมาะสม	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง โครงสร้าง และองค์ประกอบของ โฆษณา 3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง วิเคราะห์	1
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากบทร้อยกรอง เรื่อง วิชาเหมือน สินค้า	1. เข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยค และข้อความ ในบทร้อยกรอง 2. สรุปสาระสำคัญจากบท ร้อยกรองได้ 3. ตอบคำถามแสดงความ คิดเห็นได้สอดคล้องกับ เนื้อหา	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง ลักษณะของ บทร้อยกรอง 3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง วิเคราะห์ 4. บทร้อยกรอง เรื่อง วิชา เหมือนสินค้า	1
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากบทร้อยกรอง เรื่อง ครูคือใคร	1. เข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยค และข้อความ ในบทร้อยกรอง 2. สรุปสาระสำคัญจากบท ร้อยกรองได้ 3. ตอบคำถามแสดงความ คิดเห็นได้สอดคล้องกับ เนื้อหา	1. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R 2. ความรู้ เรื่อง ลักษณะของ บทร้อยกรอง 3. ความรู้ เรื่อง การอ่านเชิง วิเคราะห์ 4. บทร้อยกรอง เรื่อง วิชา เหมือนสินค้า	1

ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ได้แก่

1.2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

1.2.2 สารสำคัญ

1.2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.2.4 สารการเรียนรู้

1.2.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.5.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1.2.5.2 ชั้นสอนด้วยเทคนิค SQ5R

1) อธิบายขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R

2) ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจ

3) ขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถาม

4) ขั้นที่ 3 Read (R1) คือ การอ่าน

5) ขั้นที่ 4 Record (R2) คือ การบันทึก

6) ขั้นที่ 5 Recite (R3) คือ การจำ

7) ขั้นที่ 6 Review (R4) คือ การทบทวนหัวข้อสำคัญ

8) ขั้นที่ 7 Reflect (R5) คือ การวิเคราะห์วิจารณ์

1.2.5.3 ชั้นสรุปผล

1.2.5.4 ชั้นการวัดและประเมินผล

1.2.6 สื่อการเรียนรู้

1.2.7 การวัดและประเมินผล

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

1.4 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นทั้งหมดต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินคุณภาพ การประเมินคุณภาพใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 65-103) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ คุณภาพระดับดีมาก คุณภาพระดับดี คุณภาพระดับค่อนข้างดี คุณภาพพอใช้ และคุณภาพควรปรับปรุง

กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนการประเมินผลดังนี้

ระดับคุณภาพระดับดีมาก ให้คะแนน 5 คะแนน

ระดับคุณภาพระดับดี ให้คะแนน 4 คะแนน

ระดับคุณภาพระดับค่อนข้างดี ให้คะแนน 3 คะแนน

ระดับคุณภาพระดับพอใช้ ให้คะแนน 2 คะแนน

ระดับคุณภาพระดับปรับปรุง ให้คะแนน 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 65-103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลผล เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลผล เหมาะสมดี

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลผล เหมาะสมค่อนข้างดี

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลผล เหมาะสมพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลผล ควรปรับปรุง

ผลการประเมินต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 5.00 หรืออยู่ในระดับคุณภาพดีถึงดีมาก จึงจะถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผศ. ว่าที่ ร.ต. ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง วุฒิการศึกษา ค.ด. (วิจัยและการประเมินผล) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. ผศ.ดร. สมาน เอกพิมพ์ วุฒิการศึกษา ป.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. ผศ.ดร.กัลยา กุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา ป.ด. (ภาษาไทย) ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและวรรณคดีไทย ตำแหน่งประธานหลักสูตรสาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. นางเดือนนภา เหง้าโคกงาม วุฒิการศึกษา คบ. (ภาษาไทย) ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและวรรณคดีไทย วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนแก้งวิทยานุกูล จังหวัดมหาสารคาม

5. นางต้องจิต เจนการ วุฒิการศึกษา คบ. (ภาษาไทย) ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและวรรณคดีไทย วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา จังหวัดมหาสารคาม

ผลการประเมินคุณภาพความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด ปรากฏว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10 ดังปรากฏในตารางภาคผนวกที่ ข.1

1.5 จัดพิมพ์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัด วิธีการหาอำนาจจำแนก ความยากง่าย ความเที่ยงตรง และวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเภทปรนัยชนิดเลือกตอบ จากเอกสาร หนังสือ ตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษา

3.4.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเรื่องให้ครบถ้วนและกำหนดจำนวนข้อสอบดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2

การวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดจำนวนข้อสอบ

เนื้อหา	หลักการในการอ่านเชิงวิเคราะห์	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบที่ออก	จำนวนข้อสอบที่ใช้จริง
การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน	การวิเคราะห์ความสำคัญ	1. ระบุใจความสำคัญของเรื่องได้	2	2
	การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์	2. ระบุความสัมพันธ์ระหว่างกรกระทำของตัวละครกับผลของการกระทำได้	2	1
	การวิเคราะห์ความสำคัญและความสัมพันธ์	3. ระบุข้อคิดของเรื่องได้	2	2
การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าว	การวิเคราะห์ความสำคัญ	1. ระบุสาระสำคัญของข่าวได้	2	1
		2. แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อสันนิษฐานได้	1	1
	การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์	3. ตอบคำถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหา	3	2

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เนื้อหา	หลักการในการอ่าน เชิงวิเคราะห์	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ ที่ออก	จำนวน ข้อสอบที่ใช้ จริง
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากบทความสารคดี	การวิเคราะห์หา ความสัมพันธ์	1. อธิบายเชื่อมโยง ความสัมพันธ์กับส่วน ต่าง ๆ ในเรื่องได้	4	3
	การวิเคราะห์ ความสำคัญ	2. ระบุสาระสำคัญของ เรื่องได้	1	1
	การวิเคราะห์ ความสำคัญและ ความสัมพันธ์	3. ตอบคำถามแสดงความ คิดเห็นได้อย่าง สอดคล้องกับเนื้อหา	3	3
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากโฆษณา	การวิเคราะห์ ความสำคัญ	1. บอกจุดประสงค์ของ การโฆษณาได้	4	3
		2. แยกแยะข้อเท็จจริง และข้อความโน้มน้าวใจ ได้	3	2
	การวิเคราะห์ ความสำคัญและ ความสัมพันธ์	3. ตัดสินความน่าเชื่อถือ จากเรื่องที่ได้ พร้อมยกเหตุผล ประกอบอย่างเหมาะสม	2	2
การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากบทร้อยกรอง	การวิเคราะห์ หลักการ	1. เข้าใจความหมายของ คำ วลี ประโยค และ ข้อความในบทร้อย กรอง	2	2
	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์	2. ระบุสาระสำคัญจากบท ร้อยกรองได้	3	3
	การวิเคราะห์หา ความสัมพันธ์	3. ตอบคำถามแสดงความ คิดเห็นได้อย่าง สอดคล้องกับเนื้อหา	2	2
รวม			36	30

3.4.3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา

3.4.3.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อรับข้อเสนอแนะปรับปรุง จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบรายข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 64) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์การ

เรียนรู้

3.4.3.5 วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้สูตร IOC (Index Of Item Objective Congruence) (สมนึก ภัททิยธนี. 2546, น. 220) เพื่อหาผลรวมของคะแนนแบบทดสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องและพิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเนื้อหาที่ใช้ได้

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบรายข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแนวคิดของสมนึก ภัททิยธนี ปรากฏว่ามีจำนวนข้อสอบ 30 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งเป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ดังปรากฏในตารางภาคผนวกที่ ข.2

3.4.3.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบ (Try-Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 27 คนแล้วนำมาหาคุณภาพ คือ ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

ผลการหาคุณภาพค่าความยาก ปรากฏว่ามีค่าระหว่าง 0.55 - 0.78 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าระหว่าง 0.30 - 0.56 และค่าความเชื่อมั่นอิงเกณฑ์ของลิวิงสตัน (Livingston' Method) ของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.8028 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ดังปรากฏในตารางภาคผนวกที่ ข.3

3.4.3.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วนำไปใช้ในการทดสอบจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.3.1 ศึกษาเอกสารหนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านหนังสือ การอ่านเชิงวิเคราะห์หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้าง

3.4.3.2 ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสังเกต

3.4.3.3 ดำเนินการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามโครงสร้าง ของแบบสังเกตชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การประเมินในแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับคะแนน		
	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
1. ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน	นักเรียนมีความความใฝ่รู้สนใจ และกระตือรือร้นในการอ่านมาก มีการซักถามและเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ อยู่เสมอ เพื่อขยายแนวความคิดเดิม	นักเรียนมีความความใฝ่รู้สนใจ และกระตือรือร้นในการอ่าน แต่ยังต้องคอยกระตุ้นย้า มีการซักถามและเสนอแนะข้อคิดเห็นบ้าง	นักเรียนมีความความใฝ่รู้สนใจ และกระตือรือร้นในการอ่านน้อย แสดงท่าทีเบื่อหน่าย ซักถามและเสนอแนะข้อคิดเห็นน้อยครั้ง
2. ความมุ่งมั่น มีสมาธิในการอ่าน	นักเรียนมีสมาธิในการอ่านสูง ไม่พูดคุยและเล่นกันระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งยังรับผิดชอบในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด	นักเรียนมีสมาธิในการอ่านปานกลาง พูดคุยและเล่นกันระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้บ้าง แต่ยังสามารถรับผิดชอบในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดได้	นักเรียนไม่มีสมาธิในการอ่าน พูดคุยและเล่นกันระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จนทำกิจกรรมการเรียนรู้ไม่แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด
3. กระบวนการอ่าน	นักเรียนมีความอดทนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ แม้จะเกิดปัญหาอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อจนสามารถสร้างชิ้นงานได้อย่างมีคุณภาพ	นักเรียนมีความอดทนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ปานกลาง ครูต้องพูดกระตุ้นให้ทำงาน และต้องขอคำชี้แนะเมื่อพบอุปสรรคจนสามารถสร้างชิ้นงานได้อย่างมีคุณภาพ	นักเรียนมีความอดทนต่ำในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องให้คำชี้แนะในการอ่านเสมอ จึงจะปฏิบัติได้

จากนั้นจะนำคะแนนที่ได้มาแปลผลเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสังเกตทั้งฉบับซึ่งอยู่ระหว่าง 1-3 คะแนน และแบ่งค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับโดยคำนวณช่วงคะแนนตามความกว้างของชั้น (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 อ้างถึงใน กุลนิตา สายนุ้ย, 2552, น. 55-57) แล้วแปลงกลับไปเป็นเชิงคุณภาพ ดังต่อไปนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{3}$$

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{3-1}{3} = 0.67$$

ซึ่งสามารถแปลผลคะแนนพฤติกรรมกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
2.34 - 3.00	แสดงพฤติกรรมมาก
1.67 - 2.33	แสดงพฤติกรรมปานกลาง
1.00 - 1.66	แสดงพฤติกรรมน้อย

3.4.3.4 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อประเมินความเหมาะสมระหว่างรายการประเมินจากการสังเกตกับพฤติกรรมด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์

ผลการประเมินคุณภาพความเหมาะสมของแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.44) ดังปรากฏตามตารางภาคผนวกที่ ข.4

3.4.3.5 จัดพิมพ์แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.4.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ และวิธีการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทแบบสอบถามจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวข้อง

3.4.4.2 กำหนดนิยามความพึงพอใจเพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดรายการสอบถามของแบบสอบถามและออกแบบโครงสร้างแบบสอบถามตามชนิดของแบบสอบถามความพึงพอใจที่เลือกใช้

3.4.4.3 กำหนดรายการสอบถามและสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามโครงสร้างของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 65-103) คือ พึงพอใจระดับมากที่สุด พึงพอใจระดับมาก พึงพอใจระดับปานกลาง พึงพอใจระดับน้อย และพึงพอใจระดับน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนและเกณฑ์แปลผลความพึงพอใจดังนี้

กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนความพึงพอใจ ดังนี้

ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ระดับคุณภาพระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

กำหนดเกณฑ์แปลผลความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2545: 99-100)

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	แปลผล	ความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	แปลผล	ความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	แปลผล	ความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	แปลผล	ความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	แปลผล	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.4.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการสอบถามกับนิยามความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่ารายการสอบถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่ารายการสอบถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
- 1 เมื่อแน่ใจว่ารายการสอบถามไม่สอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

คำนวณค่า IOC (Index of Item Congruency) ของรายการสอบถามรายข้อแล้ว คัดเลือกรายการสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 เพื่อนำไปใช้ต่อไป

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องพบว่ารายการสอบถามความพึงพอใจอยู่ในระดับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นรายการสอบถามความพึงพอใจที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ดังปรากฏในตารางภาคผนวกที่ ข.5

3.4.4.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจให้เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.4.5 แบบแผนของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design (พงวรรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น. 59-60)

ตารางที่ 3.4

แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง ทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)

X หมายถึง การทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบ
รูปแบบการสืบเสาะหาความรู้

T₂ หมายถึง ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้าง

3.5.2 ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้และอธิบายวิธีเพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ จากนั้นจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน ตามลำดับ เก็บคะแนนระหว่างเรียนจากแบบฝึกและแบบทดสอบย่อยในแต่ละแผนจนครบ และผู้วิจัยประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมแต่ละ ครั้ง

3.5.3 ทดสอบหลังเรียน (Post – test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเมื่อสิ้นสุดการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

3.5.4 สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R

3.5.5 วิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการทางสถิติ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนที่ได้จากระหว่างเรียนและหลังเรียน

3.6.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ระหว่างหลังเรียนกับก่อนเรียน โดยใช้ t-test (Dependent Samples)

3.6.3 วิเคราะห์ผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ จากการนำคะแนนที่ได้ มาแปลผลเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการรวมคะแนนที่ได้ของพฤติกรรมทั้ง 3 ข้อ หาค่าเฉลี่ยของ คะแนนในแต่ละข้อและแปลผลรวมทั้งฉบับ แล้วนำผลค่าเฉลี่ยของทุกครั้งที่สังเกตมารวมกันเพื่อหา ค่าเฉลี่ยที่จะแปลงกลับไปเป็นเชิงคุณภาพกับเกณฑ์แปลผลที่กำหนด

3.6.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์แปลผลความพึงพอใจที่กำหนด

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.7.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.7.1.1 หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อสอบหรือข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3-1)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบหรือข้อคำถามกับ สิ่งที่ต้องการวัด

$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.1.2 หาค่าความยาก (P) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 212)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากของแบบทดสอบ
	R	แทน	จำนวนคนตอบถูก
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

3.7.1.3 หาค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.90)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2} \quad (3-3)$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
	L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
	N_1	แทน	จำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนจุดตัด
	N_2	แทน	จำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนจุดตัด

3.7.1.4 หาค่าความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์ ของลิวิงสตัน (Livingston' Method) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 90)

$$r_{cc} = \frac{r_{tt} S^2 + (\bar{X} - C)^2}{S_t^2 + (\bar{X} - C)^2} \quad (3-4)$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ค่าประมาณความเชื่อมั่นของแบบอิงเกณฑ์
	r_{tt}	แทน	ค่าความประมาณความเชื่อมั่นแบบอิงกลุ่ม (KR-21)
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม t

C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือคะแนนจุดตัด
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน X

3.7.2 สถิติที่ใช้หาประสิทธิภาพของนวัตกรรม

3.7.2.1 สถิติที่ใช้หาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 ใช้ E_1/E_2 ดังนี้ (เผชิญ กิจระการ, 2544, น. 49)

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A}} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad E_1 = \frac{X}{A} \times 100$$

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E_2 = \frac{\sum F}{\frac{N}{B}} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad E_2 = \frac{F}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_1	คือ	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	E_2	คือ	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X$	คือ	คะแนนรวมของแบบฝึกทุกชุดและแบบทดสอบย่อย
	$\sum F$	คือ	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	A	คือ	คะแนนเต็มของแบบฝึกทุกชุดรวมกัน
	B	คือ	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	คือ	จำนวนนักเรียน

3.7.3 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

3.7.3.1 สถิติพื้นฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 75)

1) ร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-5)$$

2) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-6)$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-7)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนทั้งหมด

3.7.3.2 สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับคะแนนทดสอบก่อนเรียน ใช้สถิติ t- test (Dependent Samples)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}} \quad df = n - 1 \quad (3-8)$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติเปรียบเทียบ
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมาย และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum x$	แทน	คะแนนรวม
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
P	แทน	ร้อยละ
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ t-test (Dependent Samples)

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ SQ5R

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80

ในการหาประสิทธิภาพของกระบวนการของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ผู้วิจัยได้หาประสิทธิภาพด้านกระบวนการ และผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากคะแนนแบบฝึก และคะแนนการทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผน ทั้งหมด 10 แผน ดังปรากฏในตารางภาคผนวกที่ ค.1

ตารางที่ 4.1

ค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R

ประสิทธิภาพ	จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน	ร้อยละ
กระบวนการ				
การเรียนรู้ (E_1)	31	3100	2562	83.19
หลังเรียน (E_2)	31	930	741	80.31

จากตารางที่ 4.1 ผลการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R พบว่ามีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.19/80.31 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ SQ5R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนด้วยวิธี SQ5R แล้วนำมาตรวจให้คะแนน จากนั้นวิเคราะห์หาค่า t ด้วยค่าสถิติ t- test (Dependent Samples) ดังปรากฏในตารางภาคผนวกที่ ค.2

ตารางที่ 4.2

ผลความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

ผลทดสอบการอ่าน เชิงวิเคราะห์	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	df	t*
ก่อนเรียน	31	30	15.35	2.59	30	25.12
หลังเรียน	31	30	23.90	1.76		

จากตารางที่ 4.2 ผลความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R โดยประเมินแบบวัดพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ท้ายชั่วโมงทั้ง 10 ชั่วโมง ทั้ง 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ข้อที่ 2 ความมุ่งมั่นในการอ่าน ข้อที่ 3 กระบวนการอ่าน เมื่อตรวจให้คะแนนแต่ละข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว จะรวมคะแนนที่ได้และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละด้าน แปรผลรวมทั้งฉบับ และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งฉบับ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

พฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

พฤติกรรมที่สังเกต	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน	2.78	0.46	มาก
2. ความมุ่งมั่นและสมาธิในการอ่าน	2.69	0.44	มาก
3. กระบวนการอ่าน	2.73	0.50	มาก
รวม	2.73	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ทั้ง 3 ข้อ ได้แก่ พฤติกรรมข้อที่ 1 ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.78$, S.D.=0.46) พฤติกรรมข้อที่ 2 ความมุ่งมั่นและสมาธิในการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.69$, S.D. = 0.44) พฤติกรรมข้อที่ 3 กระบวนการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.73$, S.D = 0.50) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.73$, S.D.=0.44)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ผลปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R

รายการสอบถาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหา			
1.1 นักเรียนเข้าใจคำชี้แจงของกิจกรรม	4.48	0.51	มาก
1.2 นักเรียนคิดว่ารูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหา ใบความรู้ แบบฝึกหัด เหมาะสมกับตน ไม่ยากและไม่ ง่ายเกินไป	4.45	0.51	มาก
1.3 นักเรียนเข้าใจคำอธิบายในใบความรู้ของแต่ละกิจกรรม การเรียนรู้	4.39	0.56	มาก
1.4 นักเรียนสนใจเนื้อหาในชุดแบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้	4.39	0.56	มาก
1.5 นักเรียนคิดว่าชุดแบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาฝึก การอ่านเชิงวิเคราะห์มีขั้นตอนที่ชัดเจน เข้าใจ	4.35	0.55	มาก
1.6 นักเรียนคิดว่าเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละ ครั้งเหมาะสม	4.35	0.49	มาก
รวม	4.40	0.35	มาก
ด้านบรรยากาศ			
2.1 นักเรียนมีความสุขในการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอน ของกิจกรรม	4.42	0.50	มาก
2.2 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ตามขั้นตอนของกิจกรรม	4.39	0.56	มาก
2.3 นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนของ กิจกรรม	4.39	0.56	มาก
2.4 นักเรียนมีอิสระในการสร้างชิ้นงานจากการอ่านเชิง วิเคราะห์ตามขั้นตอนของกิจกรรม	4.35	0.55	มาก
รวม	4.39	0.37	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการสอบถาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	แปลผล
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
3.1 นักเรียนได้เรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอน กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R	4.35	0.49	มาก
3.2 นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาไทย	4.32	0.54	มาก
3.3 นักเรียนสามารถนำไปใช้เป็นทักษะพื้นฐานการอ่าน เนื้อหาวิชาอื่น ๆ ได้	4.32	0.48	มาก
3.4 นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านบทความต่าง ๆ การ อ่านเรื่องสั้น การอ่านหนังสือนอกเวลา	4.32	0.54	มาก
3.5 นักเรียนมีความสุขกับการอ่านหนังสือมากขึ้น	4.48	0.51	มาก
รวม	4.40	0.37	มาก
รวมทั้งหมด	4.38	0.31	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านบรรยากาศ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.31) โดยภาพรวมของค่าเฉลี่ยผลความพึงพอใจในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.37) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.37) และด้านบรรยากาศ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.37)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ผลการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.19/80.31 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

5.1.2 ผลความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ทั้ง 3 ข้อ ได้แก่พฤติกรรมข้อที่ 1 ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.784$, S.D. = 0.46) พฤติกรรมข้อที่ 2 ความมุ่งมั่นและสมาธิในการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.693$, S.D. = 0.44) พฤติกรรมข้อที่ 3 กระบวนการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.737$, S.D. = 0.50) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.1.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิง

วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R โดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.31)

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ โดยอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.2.1 การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.19/80.31 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หมายความว่า ผู้เรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างที่วัดจากแบบฝึกและแบบทดสอบย่อยของแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผน คิดเป็นร้อยละ 83.19 และได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.31 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นเป็นไปตามเป้าหมาย คือ เกิดประสิทธิภาพ ส่งเสริมผู้เรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ระบุในตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ผลเป็นเพราะผู้วิจัยได้คำนึงถึงรูปแบบของการอ่านแบบ SQ5R ที่พัฒนามาจากรูปแบบ SQ3R และ SQ4R ซึ่งล้วนเป็นเทคนิคที่ใช้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านรูปแบบต่าง ๆ เน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาที่อ่าน เน้นย้ำและส่งเสริมในด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนได้โดยตรง สอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะนุช เลิศสถิต (2560, น.71) ที่พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R นั้นมีผลการเรียนรู้สูงกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบ SQ5R ทั้ง 7 ขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนมีหลักการในการอ่านเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R

5.2.2 ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ SQ5R สามารถพัฒนาและส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์แก่ผู้เรียนจนส่งผลให้ผู้เรียนสามารถทำ

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรา มหาวงศ์ (2558, น. 84) ที่พบว่านักเรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นเมื่อใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ทั้งนี้ผลเนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R และมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ ถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการปฏิบัติตาม 7 ขั้นตอนของรูปแบบ SQ5R ผู้เรียนจึงมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.3 การศึกษาพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R โดยวัดจากพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ข้อที่ 2 ความมุ่งมั่นและสมาธิในการอ่าน และข้อที่ 3 กระบวนการอ่าน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.73, S.D.=0.44$) พฤติกรรมข้อที่ 1 ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.78, S.D.=0.46$) แสดงให้เห็นถึงความใฝ่รู้ สนใจ และกระตือรือร้นในการอ่านของนักเรียน มีการซักถามและเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อขยายแนวความคิดระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมข้อที่ 2 ความมุ่งมั่นและสมาธิในการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.69, S.D. = 0.44$) สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีความมุ่งมั่น มีสมาธิในการอ่าน ไม่พูดคุยและเล่นกันระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งยังรับผิดชอบในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้แล้วเสร็จ พฤติกรรมข้อที่ 3 กระบวนการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.73, S.D = 0.50$) ทำให้ทราบว่านักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว มีความอดทนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แม้จะเกิดปัญหาอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อจนสามารถสร้างชิ้นงานได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ภาพรวมของพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านนั้นอยู่ในระดับมาก อาจเป็นผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ซึ่งเป็นเทคนิคที่ทำให้มีหลักการในการอ่าน มีขั้นตอนเป็นลำดับชัดเจน ทำให้นักเรียนมีเป้าหมายในการอ่าน ผ่านการสำรวจเนื้อหาที่อ่าน ตั้งคำถาม อ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบ และยังให้นักเรียนได้ทบทวนจนเกิดความเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามเชิงวิเคราะห์ได้ เมื่อนักเรียนเกิดความก้าวหน้าในการอ่าน ย่อมทำให้มีความกระตือรือร้นและสนใจในการอ่านเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะการสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ของครูนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลสำเร็จต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดของอภิชาติ สุขประเสริฐ (2555, น.96) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R จึงช่วยส่งเสริมให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก

5.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ SQ5R พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.31) ขณะที่ค่าเฉลี่ยผลความพึงพอใจในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.37) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.37) และด้านบรรยากาศ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.37) ซึ่งหมายความว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R นั้นมีความเหมาะสมและตอบสนองกับความต้องการในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกพึงพอใจมาก ทั้งนี้เพราะกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีหลักในการอ่าน จากเดิมที่นักเรียนไม่ถนัด เพราะไม่รู้หลักการ ไม่มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน ทว่าเมื่อปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R ทั้ง 7 ขั้นตอนแล้วจึงส่งเสริมให้เกิดการอ่านอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละขั้น ดังนั้นผู้เรียนจึงมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านและนำมาสู่การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ เมื่อผู้เรียนเกิดความก้าวหน้าในการเรียนย่อมรู้สึกพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะนุช เลิศสถิต (2560, น.75) ซึ่งพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ5R นั้นมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งต่อไป ซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาบทอ่านที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ไม่ซับซ้อนและไม่ยาวมาก

5.3.1.2 ผู้สอนควรทบทวนถึงขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้และความหมายของแต่ละขั้นก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง เพราะบางครั้งผู้เรียนยังสับสนรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนอยู่ เนื่องจากเป็นวิธีการที่ผู้เรียนนั้นไม่คุ้นเคยมาก่อน

5.3.1.3 ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ผู้เรียนไม่ตึงเครียดจนเกินไป

5.3.1.4 ผู้สอนควรเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอาจใช้เวลาในการเรียนรู้ที่ไม่เท่ากัน ผู้สอนจึงควรให้คำแนะนำและสนับสนุนผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R ในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วยเนื้อหาตามช่วงชั้น เพื่อช่วยยืนยันว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R นั้นสามารถพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กฤษฎางค์ สุรย์ราช.(2556). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะเสริมความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์
ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุ
ศาสตรมหาบัณฑิตสกลนคร. : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรมวิชาการ. (2545). สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานพิเศษและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2545). แนวทางการวัดและ
ประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ . (2554). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). ปกิณกะการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- กิติมา ปรีดีโลก. (2529). ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชนะการพิมพ์.
- กุลนิดา สายนุ้ย.(2552).พฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดยะลา. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จักรพันธ์ หลงสุข และสิรินาถ จงกลกลาง. (2560). การศึกษาพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์
ปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ และแนวทางในการส่งเสริมการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 7. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา :
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- จันทนา สุขสมบูรณ์. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเทคนิค SQ6R. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตติกานต์ คำมะสอน. (2558). การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ5R. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฬาลักษณ์ ดอกเข็ม. (2550). ผลสัมฤทธิ์และทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยรูปแบบการสอน
แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (เทคนิค STAD). (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น .
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2545). การอ่านและส่งเสริมการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ศิลปาบรรณาคาร.
- จรัสโสม ศิริลักษณ์. (2558). ปัญหาการติดต่อสื่อสารของบุคลากรในองค์กร : กรณีศึกษา
สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย. นครนายก :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวาล แพรัตน์กุล. (2520ก). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : พัทธกิจอักษร.
- ชวาล แพรัตน์กุล. (2520ข). เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : พัทธกิจอักษร.
- เขาวรัตน์ เตมียกุล. (2552). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของครูสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการอาชีวศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมดุสิตบัณฑิต
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ.
- ณัฐลักษณ์ สุภาโย.(2544). การใช้วิธีสอนแบบพี เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ
ในการอ่านความคงทนในการจำและความสามารถในการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เตือนใจ แสงไกร. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุสิตบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- ถนอมจิตร สังข์จรรย์. (2552). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนด้วยวิธี เอส.คิว.โฟร์.อาร์.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์..
- ทิตนา แคมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นภดล จันท์เพ็ญ. (2539). *การใช้ภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ดิโนบแกรมมี.
- นภดล จันท์เพ็ญ. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.
- นิพนธ์ นาสุมบูรณ์. (2548). *ผลของการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.)*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจง แสงนภาพรรณ. (2557). *การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอน KWL Plus.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร..
- บำเพ็ญ มาตราช.(2554). *การพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร..
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2545). *กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ปิยะนุช เลิศสถิตย์. (2560). *การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความพึงพอใจในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ5R และการสอนแบบปกติ.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทการศึกษา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เผชญิ กิจระการ. (2544). *การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา*
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา.
- พัชรา มหาวงษ์. (2558). *การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พินิจ เนื่องภิรมย์. (2550). *การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอน .* สืบค้นจาก <http://elec.pnt.rmutl.ac.th/>
- ไพศาล วรคำ.(2552).*การวิจัยทางการศึกษา*. กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- ภาชิตา วิสารสุข. (2555). *ภาษาไทย คนไทยต้อง พูด-อ่าน-เขียน เป็น*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊ค.
- มะลิวัลย์ โนนทะเสน. (2553). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือ เทคนิค STAD.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ยุวดี โปธายะ. (2546). *การใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัฐจิตร แก้วจำปา. (2544). *ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- ลักขณา สรีวัฒน์. (2549). *การคิด Thinking*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิทยา วิมลถนอม. (2530). *การศึกษความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและทัศนคติของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วรรณิ โสมประยูร. (2542). *การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์.(2553). *นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีไลลักษณ์ ไชยอาจ. (2560). *การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2538). *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. กาศสินธุ์ : โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2546). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัยการศึกษาเบื้องต้น.. ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. มหาสารคาม.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2539). *หลักนักอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : คอมพิวเตอร์.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต. (2526). *การปรับปรุงพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุกัญญา เพชรล้ำ. (2553). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือ STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันท์ สิทธิพานนท์. (2545). *การจัดการกระบวนการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุนันท์ สิทธิพานนท์. (2551). *นวัตกรรมการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิควิธีคิด.

- สุคนธ์รัตน์ สวัสดิ์กุล. (2554). *การสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ4R สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต) นครนายก : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). *การผลิตเอกสารประกอบการสอน*. สุพรรณบุรี : ก๊อปปี้การพิมพ์
- สมณทนา ฤกษ์สง่า.(2551). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการอ่านและพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์..
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *19 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ เล่มที่ 1*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). *เอกสารเสริมความรู้สำหรับครู การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ และคณะ. (2542). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น*. กรุงเทพฯ : คอมฟอร์ม.
- ศักดิ์สิทธิ์ วัชรารัตน์.(2552) .ชุดโปรแกรมช่วยวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยทางการศึกษา. สืบค้นจาก <http://e-learning.vec.go.th>
- อรรณวุฒิ ทรายกิจธรรกุล.(2541). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R ประกอบกับ TLS กับวิธีการสอนตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ..
- อาทิตยา เผ่าวงศ์คล้าย. (2553). *นิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมทางการอ่านที่โรงเรียนและที่บ้าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Amstrong, Jocelyn. (2003). Exploring The Effects of Individual Dramatherapy with a Child Diagnosed with Learning Disabilities: A Case Study *Masters Abstract International*. 41 (4), 884.
- Bandura, A. (1968). *Social Foundations of Thought and Action : A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

- Beck-Jones, Juanda Joan.(2004).The Effect of Cross-Training and Role Assignment in Cooperative Learning Groups on Task Performance, Knowledge of Accounting Concepts, Teamwork Behavior, and Acquisition of Interpositional Knowledge. *Dissertations Abstracts International*. 64(07), 2378.
- Hedberg, K. (2005). *Using SQ4R Method with Fuort Grad ESOL Student*.
From <http://gse.gmu.edu/research/tr/articles/SQ4R%20Method/SQ4R.htm>
- Green, A Harry and Patty T. Walker. (1971). *Developing Language Skills in elementary Schools*.Boston : Allyn and Bacon
- River, willga M.(1968). *Teaching Foreign Language Skills*. Chicago : The University of Chicago.
- Papalia, D.E., & Olds, S.W. (1993). *Human Development (6thed.)*. Newyork : McGraw Hill. Book Com., Inc.
- Santrock, John W.(2001). *Adolescence*. Mc Grow Hill : Boston Burr Ridge, IL Dubuque,St.Louis.
- Slavin. (1980). *Cooperative Learning Theory Research and Practice*. Eglewood Cliffs NJ: Prentice Hall
- Slavin. (1987). *Cooperative Learning Theory Research and Practice*. Eglewood Cliffs NJ: Prentice Hall
- Swennumson, Sharon Terpsta. (1993). The Effect of The SQ3R Study Method on Reading Comprehension of Nontraditional College Student. *Dissertation Abstracts International*. 53(7), 2209.
- Webster, N. (1979). *Webster's Third New International Dictionary*. Spring field : G&C Merrijam.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

รายวิชา ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์

จำนวน 10 ชั่วโมง

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ จำนวน 1 ชั่วโมง

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ผู้สอน นางสาววนิดา วันภักดี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 สอนวันที่..... เดือน..... ปี.....

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหา

ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. ตัวชี้วัด

ท 1.1 – ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนิน
ชีวิต

ป.5/8 มีมารยาทในการอ่าน

3. สาระสำคัญ

การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน คือ การอ่านอย่างคิดพิจารณาด้วยเหตุผลเกี่ยวกับนิทานที่
อ่าน สามารถบอกจุดประสงค์ และทัศนะของผู้เขียน รวมถึงแสดงความคิดเห็นของเรื่องที่อ่านอย่าง
สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้เป็นทักษะที่ควรได้รับการพัฒนาผ่านเทคนิคการสอนอ่านซึ่งเน้นให้เกิด
กระบวนการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเพิ่มพูนความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และนำไปใช้ใน
การดำเนินชีวิตจริงได้

4. จุดประสงค์

4.1 เข้าใจกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยรูปแบบการอ่าน SQ5R (k)

4.2 ระบุใจความสำคัญของเรื่องได้ (P)

4.3 ระบุความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำของตัวละครกับผลของการกระทำได้ (P)

4.4 ระบุข้อคิดของเรื่องได้ (P)

4.5 มีความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ความมุ่งมั่นในการอ่าน และมีกระบวนการอ่านที่ดี (A)

5. สาระการเรียนรู้

5.1 ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R

5.2 ลักษณะและองค์ประกอบของนิทาน

5.3 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานเรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

1. ครูแจ้งเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน

2. ครูตั้งข้อซักถามนักเรียนเป็นการกระตุ้นความสนใจว่าการอ่านนั้นมีกี่รูปแบบ นักเรียนรู้จักการอ่านประเภทใดบ้าง ก่อนนำมาสู่การเข้าบทเรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์

3. ครูอธิบายลักษณะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และกล่าวถึงขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R ว่าเป็นเทคนิคที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้

ชั้นสอน

1. ครูแจกแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน จากนั้นอธิบายขั้นตอนของการอ่านแบบ SQ5R ว่ามีทั้งหมด 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจ

ขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถาม

ขั้นที่ 3 Read (R1) คือ การอ่าน

ขั้นที่ 4 Record (R2) คือ การบันทึก

ขั้นที่ 5 Recite (R3) คือ การจำ

ขั้นที่ 6 Review (R4) คือ การทบทวนหัวข้อสำคัญ

ขั้นที่ 7 Reflect (R5) คือ การวิเคราะห์วิจารณ์

2. นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ จากนั้นจึงเริ่มปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R ขั้นที่ 1 Survey คือ การอ่านนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ด้วยการกวาดสายตาอ่านคร่าว ๆ เพื่อตอบคำถามในแบบฝึก ขั้นที่ 1 Survey เป็นการสำรวจว่านิทานเรื่องนั้นมีชื่อเรื่องว่าอะไร มีตัวละครใด และมีเนื้อเรื่องคร่าว ๆ อย่างไร

3. นักเรียนปฏิบัติขั้นตอนที่ 2 Question คือการตั้งคำถามจากนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ โดยสามารถตั้งคำถามได้ตามความคิดของตน

4. นักเรียนปฏิบัติขั้นตอนที่ 3 Read คือ การอ่านนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้อีกครั้ง เพื่อตอบคำถามจากคำถามที่นักเรียนตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2 Question

5. นักเรียนปฏิบัติขั้นตอนที่ 4 Record คือ การบันทึกสิ่งที่ได้จากการอ่านนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้โดยเขียนสรุปเป็นผังความคิดอย่างสร้างสรรค์

6. นักเรียนปฏิบัติขั้นตอนที่ 5 Recite คือ การสรุปใจความสำคัญของนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ตามความเข้าใจของตน โดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง

7. นักเรียนปฏิบัติขั้นตอนที่ 6 Review คือ การอ่านขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 5 ซ้ำอีกครั้ง เป็นการทบทวนความเข้าใจเนื้อเรื่องของนิทาน เรื่อง เทพารักษ์และคนตัดไม้

8. นักเรียนปฏิบัติขั้นที่ 7 Reflect คือ การตอบคำถามโดยเป็นการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านแล้ว เขียนตอบตามความคิดเห็นของตนเอง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสาระสำคัญที่ได้จากนิทานเรื่องเทพารักษ์ กับคนตัดไม้ และ ทบทวนขั้นตอนของการอ่านแบบ SQ5R

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน เรื่อง ตาอินและตานา
2. ครูนำแบบฝึก และแบบทดสอบย่อย กลับไปตรวจเพื่อวัดประเมินให้คะแนนตามที่กำหนดในแบบประเมิน

3. เมื่อนักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมการเรียนรู้แล้วครูสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนแต่ละคนโดยครูประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นรายบุคคล

7. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้

- 7.1 แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้
- 7.2 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน และขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R
- 7.3 แบบทดสอบย่อยการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน เรื่อง ตาอินกับตานา
- 7.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์

8. กระบวนการประเมิน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการประเมิน	วิธีการวัด/เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัด
1. เข้าใจกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยรูปแบบการอ่าน SQ5R (k) 2. ระบุใจความสำคัญของเรื่องได้ (p) 3. ระบุความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำของตัวละครกับผลของการกระทำได้ (p) 4. ระบุข้อคิดของเรื่องได้ (p)	ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ และ ตรวจสอบทดสอบย่อยการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน เรื่อง ตาอินกับตานา /แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้ และ แบบทดสอบย่อยการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน เรื่อง ตาอินกับตานา	แบบประเมินแบบฝึก / เฉลย แบบทดสอบย่อย
1. มีความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ความมุ่งมั่นในการอ่าน และมีกระบวนการอ่านที่ดี (A)	แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ 2 ขึ้นไป

9. กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววนิดา วันภักดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ

แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน

นิทาน คือ เรื่องเล่าที่สืบทอดกันมา
มักแฝงด้วยข้อคิดและคติธรรม

การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การอ่าน
อย่างคิดพิจารณาด้วยเหตุผลเกี่ยวกับ
เนื้อความที่อ่าน จุดประสงค์ และทัศนคติของ
ผู้เขียน แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นของ

ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ5R

1

ขั้นตอนที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจ ให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง และจะช่วยให้ผู้เรียนเรียบเรียงแนวความคิดต่าง ๆ ได้

2

ขั้นตอนที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถามช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปมีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

3

ขั้นตอนที่ 3 Read (R1) คือ การอ่าน ให้อ่านเนื้อหานั้น ๆ อย่างละเอียด และในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบที่ตั้งไว้ เพื่อเป็นการอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญที่แท้จริง

4

ขั้นตอนที่ 4 Record (R2) คือ การจดบันทึก ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ 3 โดยจดเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็นอย่างรัดกุมตามความเข้าใจของผู้เรียน

5

ขั้นตอนที่ 5 Recite (R3) คือ การสรุปใจความสำคัญ ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญโดยพยายามใช้ภาษาของตนเองให้มากที่สุด

6

ขั้นตอนที่ 6 Review (R4) คือ การอ่านทบทวนหัวข้อ

7

ขั้นตอนที่ 7 Reflect (R5) คือ การวิเคราะห์วิจารณ์เนื้อหาที่อ่าน

แบบฝึก “นิทาน เรื่องเทพารักษ์กับคนตัดไม้”

ชายตัดไม้คนหนึ่งทำขวานหลุดมือตกลงไปในบึง เขานั่งโศกเศร้าอยู่ริมฝั่งด้วยความเสียดาย เทพารักษ์สงสารจึงปรากฏกายขึ้นและช่วยงมขวานคืนให้

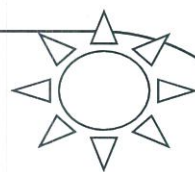
ครั้งแรก เทพารักษ์งมเอาขวานทองคำขึ้นมา แต่ชายตัดไม้ปฏิเสธว่า "ขวานเล่มนี้ไม่ใช่ของข้าพเจ้าหรอก"

ครั้งที่สอง เทพารักษ์งมขวานเงินขึ้นมาให้ ชายตัดไม้ก็ปฏิเสธอีก

ครั้งสุดท้าย เทพารักษ์นำขวานเหล็กเก่าคร่ำคร่ามาให้ ชายตัดไม้ก็ดีใจมาก ที่ได้ขวานของตนคืน เทพารักษ์ชื่นชมความซื่อสัตย์ของเขา จึงมอบขวานทองคำและขวานเงินให้ด้วย

เพื่อนของชายตัดไม้ รู้เรื่องนี้ก็นึกอิจฉาอยากได้บ้าง จึงไปยังริมบึงและแก่งทำขวานหลุดมือตกน้ำ เมื่อเทพารักษ์ปรากฏกายขึ้นและงมขวานทองคำขึ้นมาให้ ชายผู้นี้ก็รีบตอบว่าเป็นขวานของตน เทพารักษ์เห็นว่าเขาเป็นคนไปปดโลกมาก จึงหายตัวไปทันที เพื่อนของชายตัดไม้จึงไม่ได้แม้แต่ขวานของตนคืน

ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจ

ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้

1) นิทาน เรื่อง

.....

2) ตัวละคร มีจำนวน ตัวละคร ได้แก่.....

.....

3) ตัวละครในเรื่องทำอะไรบ้าง

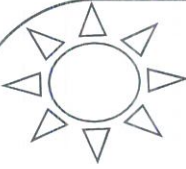
3.1 ตัวละครที่ 1 คือ สิ่งที่ทำ

3.2 ตัวละครที่ 2 คือ สิ่งที่ทำ

3.3 ตัวละครที่ 3 คือ สิ่งที่ทำ

3.4 ตัวละครที่ 4 คือ สิ่งที่ทำ

4) เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ.....

ขั้นตอนที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถาม

คำถามข้อที่ 1

.....

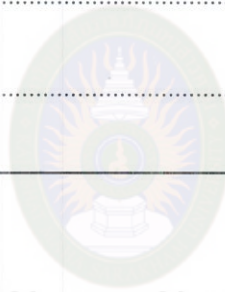
.....

คำถามข้อที่ 2

.....

.....

.....

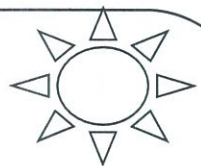

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 3 Read (R1) คือ การอ่าน

คำตอบของคำถามข้อที่ 1

.....

.....

คำตอบของคำถามข้อที่ 2

.....

.....

.....

ขั้นตอนที่ 4 Record (R2) คือ การจดบันทึก

ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดตามความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับนิทานเรื่อง
เทพารักษ์กับคนตัดไม้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 5 Recite (R3) คือ การสรุปใจความสำคัญ

นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องโดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง

.....

.....

.....

.....

ขั้นตอนที่ 6 Review (R4) คือ การอ่านทบทวนหัวข้อ

ให้นักเรียนอ่านทบทวนหัวข้อต่าง ๆ ซ้ำอีกครั้งจากขั้นตอนที่ 1- 5

ขั้นตอนที่ 7 Reflect (R5) คือ การวิเคราะห์วิจารณ์เนื้อหาที่อ่าน ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 เหตุใดเทพารักษ์จึงต้องหีบขวานให้กับชายตัดไม้ถึง 3 ครั้ง

ตอบ

.....

.....

ประเด็นที่ 2 นักเรียนคิดว่าหากชายตัดไม้ยอมรับว่าขวานทองคำเป็นของตน เหตุการณ์จะเป็นอย่างไรต่อไป

ตอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

.....

.....

ประเด็นที่ 3 นักเรียนคิดว่าชายตัดไม้และเพื่อนของชายตัดไม้มีอุปนิสัยอย่างไร

ตอบ ชายตัดไม้

.....

เพื่อนของชายตัดไม้

.....

ประเด็นที่ 4 นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

ตอบ

.....

.....

เกณฑ์การประเมินแบบฝึก

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
7	ปฏิบัติตามขั้นตอนครบทั้ง 7 ขั้นตอน ตอบคำถามได้ตรงตามจุดประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหา ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่าน เข้าใจง่าย ทำงานเป็นระเบียบมาก
6	ปฏิบัติตามขั้นตอนครบทั้ง 7 ขั้นตอน ตอบคำถามได้ตรงตามจุดประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหาเป็นส่วนมาก ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่าน เข้าใจง่ายทำงานเป็นระเบียบ
5	ปฏิบัติตามขั้นตอนครบทั้ง 7 ขั้นตอน ตอบคำถามได้ตรงตามจุดประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหาเป็นบางส่วน ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่าน เข้าใจง่ายทำงานเป็นระเบียบ
4	ปฏิบัติตามขั้นตอนครบทั้ง 7 ขั้นตอน ตอบคำถามได้ตรงตามจุดประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหาเป็นบางส่วน ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ ผู้อ่านเข้าใจบ้างบางส่วน ทำงานเป็นระเบียบ
3	ปฏิบัติตามขั้นตอนไม่ครบทั้ง 7 ขั้นตอน ตอบคำถามได้ตรงตามจุดประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหาเป็นบางส่วน ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ ผู้อ่านเข้าใจบ้างบางส่วน ทำงานเป็นระเบียบ
2	ปฏิบัติตามขั้นตอนไม่ครบทั้ง 7 ขั้นตอน ตอบคำถามไม่ตรงตามจุดประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหาเป็นส่วนมาก ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ ทำงานไม่เป็นระเบียบ
1 (ปรับปรุง)	ปฏิบัติตามขั้นตอนไม่ครบถ้วน ตอบคำถามไม่ตรงตามจุดประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหา ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ ทำงานไม่เป็นระเบียบ

แบบทดสอบย่อยการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน

จงอ่านนิทานเรื่อง ตานากับตานา แล้วตอบคำถามข้อ 1-6

ตานากับตานิน บ้านแกอยู่ริมทะเล แกเป็นเพื่อนกัน แกเคยไปหาปลาตามชายทะเลด้วยกันเสมอ แต่หาปลาได้น้อยไม่พอกิน ถ้าวันไหนใครหาได้มาก คนนั้นก็ได้อิ่มถ้าได้น้อย ก็กินไม่อิ่ม

อยู่มาวันหนึ่งเมื่อถึงเวลาจะไปหาปลา ตานาพูดกับตานินว่า "เพื่อนเอ๋ยเพื่อนธรรมดาที่เคยนั้นเราเลิกเสียเถิด เรามาสัญญากันเสียใหม่จะดีกว่า คือถึงเวลาจะไปหาปลาเมื่อไรก็ให้แยกทางกันเสียว่าใครชอบจะไปทางเหนือทางใต้หรือทางน้ำลึก น้ำตื้นอย่างไรก็ตามใจ แล้วแต่ละจะตกลงกันเมื่อเวลาที่จะไป ถ้าได้ปลามาแล้วก็มาแบ่งปันกัน" ตานินก็เห็นชอบด้วยจึงว่า "ดีแล้วที่แกว่า ชอบใจที่สุด"

เมื่อตานากับตานินพูดกัน ตกลงแล้วตานินที่ชอบไปหาทางน้ำตื้นก็ไปหาปลาตามชายหาดทรายและในคลอง ตานาก็ไปหาปลาที่ทะเลน้ำลึกๆ หาไปๆ ตานาก็เอาสวิงช้อนได้ปลาฉลามใหญ่ตัวหนึ่งแล้วก็กลับบ้าน ฝ่ายตานินไปหาปลาวันยังค่ำไม่ได้ปลาสักตัวเดียว พอเวลาเย็นก็กลับมาบ้าน

ตานานั่งคอยอยู่ พอเห็นตานินกลับมาเมื่อเพล่าจึงถามว่า "เพื่อนได้ปลา กี่ตัว?" ตานินจึงว่า "ไปวันนี้ไม่ได้ปลาเลย" ตานาหัวเราะแล้วจึงว่า "ไปทั้งวันจะหาปลาสักตัวเดียวก็ไม่ได้ ฉันไปครู่เดียวได้ปลาฉลามใหญ่มาตัวหนึ่ง ปลาตัวนี้ฉันจะให้แกครึ่งหนึ่งแต่ฉันจะเอาข้างหัว แกต้องเอาข้างหาง"

พอตานาว่าเท่านั้น ตานินก็โกรธจึงว่า "ฉันจะเอาข้างหัว แกต้องเอาข้างหาง" ตานาจึงว่า "ฉันเป็นผู้หาปลาได้ ฉันจึงจะเอาข้างหัว แกหาปลาไม่ได้ฉันจะให้ข้างหาง ว่าอย่างนี้จะถูกหรือผิด?" ตานินจึงว่า "ว่าอย่างนั้นก็จริงอยู่ แต่เดิมทำไมจึงไม่พูดอย่างนี้ เป็นแต่สัญญากันว่าหามาได้แล้วก็แบ่งกันเท่านั้น ทีเมื่อได้ปลามาแล้วจะมาว่าคนนี้ได้ข้างหัวคนนี้ได้ข้างหาง อย่างนั้นอย่างนี้ ไม่ยอม" ตานากับตานินโต้เถียงกันไปมา ไม่ตกลงกัน

ฝ่ายตานินไปซื้อกระดาษจะทำว่าวขายเดินมาทางนั้น ตานากับตานิน กำลังเถียงกันร่วนวายพอเห็นตานินถือกระดาษเดินมาก็ดีใจเชิญตานินขึ้นมานบนเรือนแล้วบอกเรื่องที่ได้เถียงกันนั้นให้ตานินช่วยตัดสิน

ตานินจึงว่า "ถ้าจะให้ฉันตัดสินจริงๆ แล้วต้องเชื่อฟังคำของฉันทุกอย่าง" ตานากับตานิน ก็รับว่าจะเชื่อฟังคำทุกอย่าง

ตานินเอามีดตัดปลานั้นออก ๓ ท่อน แล้วบอกว่า "ให้ตานาได้ข้างหัวเพราะเขาเป็นผู้หามาได้ ส่วนตานินนั้นให้ข้างหาง ฉันเป็นผู้ตัดสินได้ตรงกลาง"

ตั้งแต่นั้นมาเมื่อตานากับตานินไปหาปลามาได้ก็แบ่งกันกินเป็นปกติ ไม่ได้เถียงกันอย่างแต่ก่อนอีกเลย

คำสั่ง จงวงกลมล้อมรอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อที่ 1 เหตุใดตากับตานาจึงไม่ได้เถียงกันอีกนับตั้งแต่การแบ่งปลาครั้งนี้ (1 คะแนน)

- ก. เพราะถูกตายุ่หลอกเอาส่วนที่มีเนื้อเยื่อที่สุดไป
- ข. เพราะต้องการรวมหัวกันแก้แค้นตายุ่
- ค. เพราะต่างฝ่ายต่างเป็นคนยอมคน ไม่กล้ามีปากเสียง
- ง. เพราะตายุ่สั่งห้ามไม่ให้ทั้งคู่ทะเลาะกันอีก

ข้อที่ 2 เหตุใดตากับตานาจึงทะเลาะกัน (1 คะแนน)

- ก. เพราะโทษกันเรื่องที่ทำปลาไม่ได้
- ข. เพราะแบ่งปลาไม่ลงตัว
- ค. เพราะถูกตายุ่ยุยง
- ง. เพราะตานาโกรธเคืองตากับ

ข้อที่ 3 ตัวละครใดขึ้นชื่อว่าเป็น “มือที่สาม” (1 คะแนน)

- ก. ตากับ
- ข. ตานา
- ค. ตายุ่
- ง. ทั้งตากับตานา

คำสั่ง จงตอบคำถามแสดงความคิดเห็นในช่องว่าง

ข้อที่ 4 นักเรียนคิดว่าตายุ่มีอุปนิสัยเป็นอย่างไร (1 คะแนน)

ตอบ.....

ข้อที่ 5 นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้อย่างไร (2 คะแนน)

ตอบ.....

เฉลยแบบทดสอบย่อยการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน

ข้อที่ 1 ก.

ข้อที่ 2 ข.

ข้อที่ 3 ค.

ข้อที่ 4 มีเล่ห์เหลี่ยม ฉลาดแกมโกง

ข้อที่ 5 เราควรจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติ รู้จักแบ่งปัน มีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัวจนบั่นทำลายมิตรภาพลง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ5R

ครั้งที่วันที่

คำชี้แจง ให้ผู้สอนประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมโดยให้ระดับคะแนนลงในตารางที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

พฤติกรรมที่ต้องการประเมิน	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3
	ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน	ความมุ่งมั่น มีสมาธิในการอ่าน	กระบวนการอ่าน
รายชื่อ	3	3	3
1			
2			
3			
4			
5			
รวมคะแนนเฉลี่ย			
การแปลผล			

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับคะแนน		
	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
1. ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน	นักเรียนมีความความใฝ่รู้สนใจ และกระตือรือร้นในการอ่านมาก มีการซักถามและเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ อยู่เสมอเพื่อขยายแนวความคิดเดิม	นักเรียนมีความความใฝ่รู้ สนใจ และกระตือรือร้นในการอ่าน แต่ยังคงคอยกระตุ้นย้ำ มีการซักถามและเสนอแนะข้อคิดเห็นบ้าง	นักเรียนมีความความใฝ่รู้ สนใจ และกระตือรือร้นในการอ่านน้อย แสดงท่าทีเบื่อหน่าย ซักถามและเสนอแนะข้อคิดเห็นน้อยครั้ง
2. ความมุ่งมั่น มีสมาธิในการอ่าน	นักเรียนมีสมาธิในการอ่านสูง ไม่พูดคุยและเล่นกันระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งยังรับผิดชอบในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด	นักเรียนมีสมาธิในการอ่านปานกลาง พูดคุยและเล่นกันระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้บ้าง แต่ยังสามารถรับผิดชอบในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดได้	นักเรียนไม่มีสมาธิในการอ่าน พูดคุยและเล่นกันระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จนทำกิจกรรมการเรียนรู้ไม่แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด
3. กระบวนการอ่าน	นักเรียนมีความอดทนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แม้จะเกิดปัญหาอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อจนสามารถสร้างชิ้นงานได้อย่างมีคุณภาพ	นักเรียนมีความอดทนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ปานกลาง ครูต้องพูดกระตุ้นให้ทำงาน และต้องขอคำชี้แนะเมื่อพบอุปสรรคจนสามารถสร้างชิ้นงานได้อย่างมีคุณภาพ	นักเรียนมีความอดทนต่ำในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องให้คำชี้แนะในการอ่านเสมอจึงจะปฏิบัติได้

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จงอ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-6

นิทานเรื่อง กิสาโคตมีเถรี

กิสาโคตมีเถรี เดิมชื่อ “กิสา” เป็นธิดาของตระกูลเก่าแก่ตระกูลหนึ่งในกรุงสาวัตถี นางได้แต่งงานกับ บุตรชายของเศรษฐี ต่อมาได้ให้กำเนิดบุตรชายน่ารักคนหนึ่ง สร้างความปลาบปลื้มให้แก่สมาชิกใน ตระกูล แต่อยู่ได้ไม่นานบุตรชายน้อยของนางก็เสียชีวิตกะทันหัน นางร่ำไห้เสียใจจนแทบหมดสติไป ไม่ยอมให้ใครเฝ้าศพบุตรชาย เพราะคิดเข้าข้างตัวเองว่าบุตรของตนยังไม่ตาย เพียงแต่สลบไปเท่านั้น นางเที่ยวเสาะหาคนที่จะสามารถรักษาบุตรชายของนางให้กลับฟื้นคืนชีวิต จนมีผู้แนะนำให้นางไปเฝ้า พระพุทธเจ้า

กิสาโคตมีเถรีจึงไปกราบทูลขอพระพุทธร่องค์ช่วยรักษาบุตรน้อย แต่พระพุทธร่องค์กลับ ตรัสให้นางไปหาเมล็ดพันธุ์ฝักกาดมาสักกำมือหนึ่งจากบ้านเรือนที่ไม่มีคนตาย เมื่อได้มาแล้วจึงจะทำ ยารักษาให้

นางอุ้มบุตรชายไปเที่ยวขอเมล็ดพันธุ์ฝักกาดจากชาวบ้านทุกครัวเรือน ไม่ได้แม้แต่เมล็ด เดียว เนื่องจากแต่ละครัวเรือนมีคนตายมาแล้วทั้งสิ้น ในที่สุดนางจึงได้สติคืนมา และคิดได้ว่าความ ตายนั้นไม่ใช่ตายเฉพาะลูกของนางคนเดียว สักวันหนึ่งนางเองก็ต้องตายเช่นกัน นายจึงคลายความ เศร้าโศก จิตใจสดชื่น แล้วจัดการเผาศพให้บุตรชาย

ข้อที่ 1 สารสำคัญของนิทานเรื่องนี้ตรงกับข้อใดมากที่สุด

- ก. ความรักที่แม่มีต่อลูก
- ข. การมีสติจะช่วยทำให้เกิดปัญญา
- ค. ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันระหว่างเพื่อนมนุษย์
- ง. ทุกสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ ล้วนเกิดแล้วมีแตกดับ

ข้อที่ 2 นักเรียนคิดว่าหากนางกิสาโคตมีเถรียังไม่ถอดใจและค้นหาต่ออีก จะได้เมล็ดพันธุ์ฝักกาดตาม เงื่อนไขของพระพุทธเจ้าได้หรือไม่เพราะเหตุใด

- ก. ได้ เพราะ ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น
- ข. ได้ เพราะ มีชาวบ้านเห็นใจยอมมอบเมล็ดพันธุ์ฝักกาดให้
- ค. ไม่ได้ เพราะ ไม่มีที่แห่งไหนบนโลกใบนี้ที่ไม่มีคนตาย
- ง. ไม่ได้ เพราะ บ้านหลังที่ไม่มีคนตายนั่นอาจไม่มีเมล็ดพันธุ์ฝักกาด

ข้อที่ 3 นักเรียนคิดว่าหากพระพุทธเจ้าไม่ทรงออกอุบายกับนางกีสาคโคมิเถรีเรื่องเมล็ดพันธุ์หัวผักกาด แต่แสดงธรรมให้นางฟังทันทีว่ามนุษย์ทุกคนบนโลกนี้ต้องตายเหมือนกัน จะส่งผลอย่างไร

- ก. นางยังคงพุ่มพวยเชื่อว่าบุตรชายของนางจะฟื้นคืนมาได้
- ข. นางยอมเผาศพลูกชาย
- ค. นางบรรลुरुธรรมได้ว่านอกจากบุตรชายของนางแล้ว บ้านเรือนอื่นนั้นก็มีคนตายเช่นเดียวกัน
- ง. นางเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธองค์ทันที

ข้อที่ 4 ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่อง กีสาคโคมิเถรี

- ก. การยึดถือความคิดเห็นของตัวเองเป็นหลัก
- ข. การมีสติ พิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ไม่ใช่อารมณ์เป็นที่ตั้ง
- ค. รู้จักกลวิธีในการให้คำแนะนำผู้อื่นอย่างชาญฉลาด
- ง. การตั้งตนให้อยู่บนโลกของความเป็นจริงตามหลักวัฏจักรของชีวิต ได้แก่ เกิด-แก่-เจ็บ-ตาย

ข้อที่ 5 บุคคลใดต่อไปนี้ สามารถนำข้อคิดจากการอ่านนิทานเรื่อง กีสาคโคมิเถรี ไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

- ก. น้อยเสนอให้น้ำลอกการบ้านตนเองส่งคุณครูเพราะรำคาญที่ถูกน้ำถามบ่อย ๆ
- ข. นิ่งทำใจไม่ได้เมื่อสุนัขตัวโปรดนั้นตายเพราะโรคสูงวัย
- ค. นุ่นยังพยายามทำใจห้อยเลขให้ได้คำตอบตรงกับเพื่อนแม้รู้ว่าใช้สูตรไม่ถูกต้องก็ตาม
- ง. แนนไม่พุ่มพวยแม้รู้ว่าคุณยายป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย แต่คอยช่วยปรับจิตใจท่านอย่างดีที่สุด

จงอ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-10

“นักดำน้ำตะลึงพบฉลามขาวใหญ่ที่สุดตัวหนึ่งของโลกนอกชายฝั่งฮาวาย”

ทีมนักประดาน้ำกลุ่มหนึ่งได้พบกับประสบการณ์สุดพิเศษ หลังได้มีโอกาสสัมผัสอย่างใกล้ชิดกับฉลามขาว (Great white shark) ขนาดใหญ่ที่สุดตัวหนึ่งที่เคยมีการบันทึกมา ขณะดำน้ำอยู่นอกชายฝั่งฮาวาย

ฉลามขาวเพศเมียที่พบมีลำตัวยาวเกือบ 6 เมตร (20 ฟุต) และน่าจะมึนน้ำหนักราว 2.5 ตัน เชื่อว่ามันเคยถูกนักวิทยาศาสตร์ติดแถบป้ายบันทึกข้อมูลไว้เมื่อราว 20 ปีก่อน และตั้งชื่อให้มันว่า Deep Blue (ดีพบลู) ผู้เชี่ยวชาญระบุว่า การพบเห็นฉลามขาวในทะเลรอบฮาวายเป็นไปได้ยาก เพราะตามธรรมชาติมันชอบอยู่ในทะเลที่น้ำเย็นกว่านี้

น.ส.โอเชียน แรมซีย์ หนึ่งในนักดำน้ำที่มีโอกาสดังกล่าว ให้สัมภาษณ์กับสื่อท้องถิ่นของฮาวายว่า พวกเขากำลังถ่ายวิดีโอฉลามสีกำลังแทะกินซากวาฬ ตอนที่ได้เห็นฉลามขาวยักษ์ตัวนี้ว่ายเข้ามา

"เราเห็นฉลามสี 2-3 ตัว แต่พอมัน (ฉลามขาว) ว่ายมาถึง ฉลามตัวอื่นก็แตกฮือ แล้วมันก็เริ่มว่ายเข้ามาดูใกล้กับเรือของเรา"

"มันเป็นยักษ์ใหญ่ที่อ่อนโยนและงดงาม และใช้เรือของพวกเราเป็นที่เกาะก้ำกั้น เราออกเรือไปตอนพระอาทิตย์ขึ้น และมันก็อยู่กับพวกเราเกือบทั้งวัน" น.ส.แรมซีย์ กล่าว

นักประดาน้ำรายนี้ยังแนะนำด้วยว่า ฉลามขาวอายุมากและตั้งท้องมักมีความปลอดภัยที่สุดที่จะลงไปว่ายน้ำด้วย แต่ควรระวังการว่ายเข้าไปใกล้ฉลามที่กำลังกินอาหาร เธอบอกว่า ฉลามจะทำร้ายมนุษย์หากมันเกิดอยาก رؤ้อยากเห็นหรือคิดว่ามนุษย์เป็นเหยื่อตามปกติของพวกมัน

น.ส.แรมซีย์ บอกว่า ฉลามขาวอายุมากและตั้งท้องมักมีความปลอดภัยที่สุดที่จะลงไปว่ายน้ำด้วย ฉลามขาวเป็นปลากินเนื้อที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ตัวเต็มวัยจะมีขนาดราว 4 - 4.8 เมตร และหนักประมาณ 880-1,100 กิโลกรัม เพศเมียมักจะมีขนาดใหญ่กว่าเพศผู้ พวกมันมีถิ่นอาศัยอยู่ตามทะเลเกือบทั่วทุกมุมโลก ที่มีอุณหภูมิระหว่าง 12 - 24 องศาเซลเซียส แต่จะอาศัยอยู่หนาแน่นบริเวณทะเลแถบประเทศออสเตรเลีย, ตอนใต้ของทวีปแอฟริกา, รัฐแคลิฟอร์เนีย และตอนกลางของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ข้อที่ 6 ในเนื้อข่าวไม่ปรากฏประเด็นใด

- ก. นักดำน้ำพบฉลามขาว
- ข. ลักษณะของฉลามขาว
- ค. การโจมตีมนุษย์ของฉลามขาว
- ง. นักดำน้ำพบฉลามเสือ

ข้อที่ 7 สารสำคัญที่สุดซึ่งข่าวต้องการนำเสนอคือข้อใด

- ก. การพบเห็นฉลามขาวในทะเลรอบฮาวายเป็นไปได้ยาก เพราะตามธรรมชาติมันชอบอยู่ในทะเลที่น้ำเย็นกว่านี้
- ข. ทีมนักประดาน้ำกลุ่มหนึ่งได้พบกับประสบการณ์สุดพิเศษ หลังได้มีโอกาสสัมผัสอย่างใกล้ชิดกับฉลามขาว (Great white shark) ขนาดใหญ่ที่สุดตัวหนึ่งที่เคยมีการบันทึกมา ขณะดำน้ำอยู่นอกชายฝั่งฮาวาย
- ค. ฉลามขาวเป็นปลากินเนื้อที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ตัวเต็มวัยจะมีขนาดราว 4 - 4.8 เมตร และหนักประมาณ 880-1,100 กิโลกรัม
- ง. ฉลามจะทำร้ายมนุษย์หากมันเกิดอยากรู้อยากเห็นหรือคิดว่ามนุษย์เป็นเหยื่อตามปกติของพวกมัน

ข้อที่ 8 ข้อใดต่อไปนี้เป็นเพียงการสันนิษฐานเท่านั้น

- ก. ฉลามขาวมีถิ่นอาศัยอยู่ตามทะเลเกือบทั่วทุกมุมโลก ที่มีอุณหภูมิระหว่าง 12 - 24 องศาเซลเซียส
- ข. ฉลามขาวเป็นปลากินเนื้อที่ใหญ่ที่สุดในโลก
- ค. ฉลามขาวว่ายเข้ามาขณะที่นักประดาน้ำถ่ายวิดีโอฉลามเสืออยู่
- ง. ฉลามขาวตัวนี้เคยถูกนักวิทยาศาสตร์ติดแถบป้ายบันทึกข้อมูลไว้เมื่อราว 20 ปีก่อน และตั้งชื่อให้มันว่า Deep Blue

ข้อที่ 9 หากนักเรียนได้มีโอกาสดำน้ำในแถบชายฝั่งทะเลแถบประเทศออสเตรเลีย มีโอกาสที่จะเจอฉลามขาวได้หรือไม่ พร้อมบอเหตุผลที่สอดคล้องกับรายละเอียดจากเนื้อข่าว

- ก. ไม่มีโอกาส เพราะ ไม่ปรากฏว่าเคยพบเจอฉลามขาวแถบออสเตรเลีย
- ข. ไม่มีโอกาส เพราะ ชายทะเลแถบออสเตรเลียนั้นมีอุณหภูมิสูงกว่า 24 องศาเซลเซียส
- ค. มีโอกาส เพราะ ทะเลแถวออสเตรเลียมีฉลามขาวอาศัยอย่างหนาแน่น
- ง. มีโอกาส เพราะ ฉลามขาวเป็นมิตรกับมนุษย์

ข้อที่ 10 ฉลามขาวมีโอกาสที่จะทำร้ายมนุษย์ได้หรือไม่

- ก. มีโอกาส เพราะฉลามเป็นสัตว์ที่ดุร้าย
- ข. มีโอกาส หากมนุษย์เข้าไปใกล้ตอนมันกำลังกินอาหาร
- ค. ไม่มีโอกาส เพราะฉลามเป็นมิตรกับสัตว์อื่น ๆ รวมถึงมนุษย์
- ง. ไม่มีโอกาส เพราะฉลามมักไม่ปรากฏตัวให้มนุษย์เห็น

จงอ่านบทความสารคดีต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 11-16

ข้าวกล้อง คือ เมล็ดข้าวสีน้ำตาลที่กะเทาะเอาเปลือกออก แต่ไม่ผ่านกระบวนการขัดขาว ข้าวกล้องจึงอุดมไปด้วยสารอาหารที่สำคัญมากกว่าข้าวขาว ซึ่งเป็นข้าวที่ถูกขัดสีจนแทบไม่มีสารอาหารเหลืออยู่ จากการวิจัยพบว่าข้าวที่ไม่ผ่านกระบวนการขัดสี เป็นแหล่งพลังงานที่มีคาร์โบไฮเดรต ทำให้อิ่มนาน ไม่ทำให้น้ำหนักเพิ่ม โพรตีนช่วยซ่อมแซมผิวที่สึกหรอ ช่วยบำรุงผิวไม่ให้แก่เร็ว วิตามินบีช่วยให้ระบบประสาททำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดความเครียด ลดความอ่อนเพลีย เหนื่อยล้า ป้องกันโรคเหน็บชา ปากนกกระจอก แคลเซียมและฟอสฟอรัสช่วยให้กระดูกและฟันแข็งแรง

เส้นใยอาหารช่วยให้การขับถ่ายเป็นปกติ กรดโฟเลตและแร่ธาตุเหล็กช่วยบำรุงเลือด ป้องกันโลหิตจาง ที่สำคัญข้าวกล้องมีซิลิเนียมและสังกะสีที่เป็นสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยชะลอความเสื่อมของเซลล์ผิวหนัง ป้องกันโรคมะเร็ง

(สารอาหารเพิ่มความสวย 100 ชนิด : พรพิมล สิริกุล)

ข้อที่ 11 ข้าวกล้องมีส่วนสำคัญเกี่ยวข้องกับการป้องกันโลหิตจางได้อย่างไร

- ก. เพราะช่วยไปกระตุ้นการสูบฉีดของหัวใจ
- ข. เพราะช่วยบำรุงเลือดจากกรดโฟเลตและแร่ธาตุเหล็ก
- ค. เพราะช่วยขับถ่ายเลือดเสียออกนอกร่างกาย
- ง. เพราะไปยับยั้งการผลิตของเซลล์เม็ดเลือดขาว

ข้อที่ 12 บทความเรื่องนี้ไม่ได้กล่าวถึงสิ่งใด

- ก. ความหมายของข้าวกล้อง
- ข. ความสำคัญของข้าวกล้อง
- ค. วิธีการของกระบวนการขัดขาว
- ง. สารอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

ข้อที่ 13 ข้อใดคือจุดประสงค์ในการเขียนบทความเรื่องนี้

- ก. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้าวกล้องกับข้าวขาว
- ข. เพื่อบอกกระบวนการทำข้าวกล้อง
- ค. เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของข้าวกล้อง
- ง. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความนิยมในการรับประทาน ข้าวกล้องของคนไทย

ข้อที่ 14 การรับประทานข้าวขาวช่วยให้ระบบประสาททำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับ การรับประทานข้าวกล้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. เทียบเท่า เพราะทั้งข้าวขาวและข้าวกล้องไม่มีสารที่มีประโยชน์ต่อระบบประสาทอยู่แล้ว
- ข. เทียบเท่า เพราะ ทั้งข้าวขาวและข้าวกล้องต่างก็อุดมด้วยวิตามินบีเช่นเดียวกัน
- ค. ไม่เทียบเท่า เพราะ ข้าวขาวมีวิตามินบีสูงกว่า
- ง. ไม่เทียบเท่า เพราะข้าวขาวถูกขัดจนเมล็ดขาวและสูญเสียสารอาหารที่จำเป็นต่อการบำรุง ระบบประสาทไป

ข้อที่ 15 บุคคลใดต่อไปนี้อ่านบทความเรื่องนี้แล้วเข้าใจผิดจนนำไปปฏิบัติได้ไม่ถูกต้อง

- ก. คุณแม่อยากมีผิวอ่อนเยาว์จึงรับประทานข้าวกล้องทุกมื้อ
- ข. คุณพ่อมีปัญหาเรื่องการขับถ่ายจึงขอให้คุณแม่ช่วยหุงข้าวกล้องให้รับประทานแทนข้าวขาว
- ค. คุณอาไม่ค่อยหิวข้าวจนน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์จึงทานข้าวกล้องเพื่อช่วยเพิ่มน้ำหนักให้ตนเอง
- ง. คุณลุงแนะนำให้คุณป้าทานข้าวกล้องเยอะๆเพื่อบำรุงสุขภาพของฟัน

ข้อที่ 16 เหตุใดบุคคลที่ต้องการควบคุมน้ำหนักจึงหันมารับประทานข้าวกล้อง

- ก. เพราะข้าวกล้องมีสีสันทึบไม่สวยงาม จึงทำให้ไม่อยากอาหารและทานได้น้อย
- ข. เพราะข้าวกล้องเป็นแหล่งพลังงานอุดมด้วยคาร์โบไฮเดรตเมื่อทานแล้วจะไม่หิวบ่อย
- ค. เพราะข้าวกล้องราคาแพง จึงซื้อมารับประทานได้ปริมาณน้อยกว่าข้าวขาว
- ง. เพราะข้าวกล้องรสชาติแย่กว่าข้าวขาว

จงพิจารณาป้ายโฆษณาดังต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 17-20

COMPLEXION SUNSCREEN
MOUSSE SPF 50 PA+++

W5
WHITE SECRET
— by Pigeonito —

สุดยอดครีมกันแดดหน้าแต่ง
ทาปุ๊บดังป๊อป มีวงระว่างใสขึ้น 2 ระดับ
เพียงทากันแดดเท่ากับได้บำรุงผิวหน้า
ไม่ก่อให้เกิดสิ่วุดตัน

วิธีใช้ ทาบางๆ ทัวผิวหน้าก่อนออกแดด

- ✓มีส่วนผสมของ Micronized Titanium dioxide ที่มีขนาดเล็กมาก จึงมีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันรังสี UV
- ✓ผสมสารบำรุงให้ผิวหน้าขาวใส เรียบเนียน แลดูเป็นธรรมชาติ ไม่เหนียวหนะหนะ ควบคุมความมัน กั้นเหงื่อ กันน้ำได้ดี
- ✓สามารถแต่งหน้าแบบต่างๆ ใสๆ ใช้แทนสส และครีมรองพื้น ได้เลยค่า

เลขที่จดแจ้ง 10-1-5874584

ข้อที่ 17 กลุ่มเป้าหมายที่เด่นชัดที่สุดของป้ายโฆษณานี้คือกลุ่มใด

- ก. ผู้ที่ต้องการการป้องกันใบหน้าจากแสงแดด
- ข. ผู้ที่ต้องการการปกปิดริ้วรอยบนใบหน้า
- ค. ผู้ที่ต้องการรักษารอยสิ่วบนใบหน้า
- ง. ผู้ที่ต้องการให้เครื่องสำอางติดทนบนใบหน้า

ข้อที่ 18 ข้อความ “สุดยอดครีมกันแดดหน้าแต่ง ทาปุ๊บดังป๊อป” เป็นข้อความชนิดใด

- ก. ข้อเท็จจริง
- ข. ข้อคิดเห็น
- ค. ข้อเสนอแนะ
- ง. ข้อความโฆษณาชวนเชื่อ

ข้อที่ 19 ข้อความ “มีส่วนผสมของ Micronize Thaitanium Dioxide ที่มีโมเลกุลขนาดเล็กมาก จึงมีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันรังสี UV” เป็นข้อความชนิดใด

- ก. ข้อเท็จจริง
- ข. ข้อคิดเห็น
- ค. ข้อเสนอแนะ

ง. ข้อความโฆษณาชวนเชื่อ

ข้อที่ 20 นักเรียนคิดว่าผู้ที่ใช้ผลิตภัณฑ์นี้ผิวหนังจะกระจ่างใสขึ้นได้ 2 ระดับทุกคนจริงหรือไม่เพราะเหตุใด

- ก. จริงเพราะ เนื้อครีมกันแดดมีส่วนผสมของสารบำรุงผิวหนัง
- ข. จริง เพราะ เจ้าของผลิตภัณฑ์ให้การรับรอง
- ค. ไม่จริงเพราะ เป็นการอวดอ้างสรรพคุณเท่านั้น
- ง. ไม่จริง เพราะ ผิวหนังของแต่ละคนแตกต่างกัน ผลลัพธ์จากการใช้ย่อมไม่เหมือนกัน

จงพิจารณาป้ายโฆษณาดังต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 21-23

ข้อที่ 21 จุดประสงค์หลักของป้ายโฆษณาภาพนี้คือข้อใด

- ก. เพื่อลดความอ้วน
- ข. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของร่างกาย
- ค. เพื่อลดการทานจุกจิก
- ง. เพื่อไม่ทำให้ใจสั่น

ข้อที่ 22 จากข้อความ “แค่ ‘จึก’ ของความสุขก็มา” เป็นข้อความประเภทใด

- ก. ข้อเท็จจริง
- ข. ข้อความโฆษณาชวนเชื่อ
- ค. ข้อชี้แจง
- ง. ข้อแนะนำ

ข้อที่ 23 จากข้อความ “ลดน้ำหนักได้ง่าย ๆ สำหรับคนอยากผอม ด้วยกาแฟ ViVi” นักเรียนเชื่อหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ไม่เชื่อเพราะ ในป้ายโฆษณาไม่ได้ระบุส่วนประกอบที่ส่งผลเกี่ยวกับการลดน้ำหนักไว้
- ข. ไม่เชื่อ เพราะ ยังไม่เคยทดลองด้วยตัวเอง
- ค. เชื่อเพราะ สรรพคุณจากผลิตภัณฑ์ยี่ห้อนี้มีความน่าสนใจ
- ง. เชื่อ เพราะ รูปแบบของกล่องผลิตภัณฑ์มีความน่าเชื่อถือ

จงอ่านบทร้อยกรองดังต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 24-30

ยังมีสองผู้ร้ายกระหายหิว

ไส้มันกิวทั้งปีมีแต่โทษ

เพราะความอดมหดทางตรงโอดโอย

ยิ่งขโมยก็ยิ่งชวยเขาอวยพร

มาวันหนึ่งโจรทั้งสองเที่ยวย่องหยิบ

เจอเป็นริบลงกระเปาะเอาไว้ก่อน

เผชิญพบลูกควายที่ชายดอน

โจรก็ต้องเข้าป่าไม่เข้าที่

แม้ลูกควายไซ้ทองก็ผ่องแผ้ว

คำนวณแล้วอิมเอมเกษมศรี

แต่ตอนแบ่งแบ่งไม่ได้ทำใจดี

เห็นท่าที่สองหุ่นจะวุ่นวาย

อ้ายคนหนึ่งว่าฉันต้องการเลี้ยง

อีกคนเถียงว่าฉันต้องการขาย

ต่างโมโหโกรธาหุตาลาย

ไม่กลัวตายเหวี่ยงหมัดเข้าซัดกัน

ขณะที่มีอ้ายโจรคนที่สาม

มันเรื่องนามย่องดอดยอชยัน

แอบเข้ามาคว่าควายสบายครั้น

อ้ายสองนั้นยังแข่งกันแบ่งลม

ข้อที่ 24 จากวรรค “แม้ลูกควายไซ้ทองก็ผ่องแผ้ว” หมายความว่าอย่างไร

- ก. สองโจรดีใจเพราะลูกควายมีค่าเท่ากับทองคำ
- ข. สองโจรดีใจเพราะลูกควายมีค่ายิ่งกว่าทองคำ
- ค. สองโจรดีใจแม้ว่าลูกควายจะมีค่าน้อยกว่าทองคำก็ตาม
- ง. สองโจรดีใจแม้ลูกควายไม่มีค่าใดๆเลย

ข้อที่ 25 คำว่า “แบ่งลม” จากวรรค “อ้ายสองนั้นยังแข่งกันแบ่งลม” สามารถแปลความหมายได้ว่าอย่างไร

- ก. สองโจรต่างพากันแย่งลูกควายที่ไม่มีค่า
- ข. สองโจรต่างพากันแย่งของที่ไม่มีจริงแต่แรก
- ค. สองโจรต่างพากันแย่งลม
- ง. สองโจรต่างพากันแย่งลูกควายที่ถูกขโมยไปแล้ว

ข้อที่ 26 สาเหตุที่ทั้งคู่ต้องเสียลูกควายไปเกิดขึ้นเพราะสิ่งใด

- ก. ลูกควายวิ่งหนีโจรไป
- ข. ตำรวจตามมาจับโจรได้ทันก่อน
- ค. โดนโจรอีกคนขโมยลูกควายไป
- ง. โจรทั้งสองไม่สามารถพาลูกควายหนีไปด้วยได้

ข้อที่ 27 เรื่องนี้ควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไรจึงจะเหมาะสมและสอดคล้องกับสาระสำคัญของเรื่องมากที่สุด

- ก. กรรมของชาวบ้าน
- ข. กรรมของควาย
- ค. โดนขโมยมือเปิบ
- ง. เลี้ยงหรือขาย

ข้อที่ 28 โจรทั้งสองทะเลาะกันด้วยสาเหตุใด

- ก. ตกลงกันไม่ได้ว่าจะนำควายไปทำอะไรต่อ
- ข. ตกลงกันไม่ได้ว่าจะต้อนควายไปทางไหน
- ค. ตกลงกันไม่ได้ว่าใครเป็นคนเลี้ยงควาย
- ง. ตกลงกันไม่ได้ว่าใครจะเป็นคนเอาควายไปขาย

ข้อที่ 29 เหตุใดโจรทั้งสองจึงต้องมาลักขโมยของเช่นนี้

- ก. เพราะอยากรู้อยากลอง
- ข. เพราะลำบากและอดคัตขัดสน
- ค. เพราะอยากทำหายตำรวจ
- ง. เพราะขี้เกียจทำงาน

ข้อที่ 30 ข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองเรื่องนี้ตรงกับสำนวนในข้อใด

- ก. ชุดมือเปิบ
- ข. เขี้ยวลากดิน
- ค. ผักชีโรยหน้า
- ง. โปรดสัตว์ได้บาป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ง	16	ข
2	ค	17	ก
3	ก	18	ง
4	ก	19	ก
5	ง	20	ง
6	ค	21	ก
7	ข	22	ข
8	ง	23	ก
9	ค	24	ค
10	ข	25	ง
11	ข	26	ค
12	ค	27	ค
13	ค	28	ก
14	ง	29	ข
15	ค	30	ก

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบ
SQ5R

คำชี้แจง

1. แบบวัดความพึงพอใจนี้ใช้สำหรับสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ5R
2. เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้ว มีความคิดเห็นอย่างไรให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด

รายการสอบถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเนื้อหา					
1.1 นักเรียนเข้าใจคำชี้แจงของกิจกรรม					
1.2 นักเรียนคิดว่ารูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหา ใบความรู้ แบบฝึกหัด เหมาะสมกับตน ไม่ยากและไม่ง่ายเกินไป					
1.3 นักเรียนเข้าใจคำอธิบายใบความรู้ของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้					
1.4 นักเรียนสนใจเนื้อหาในชุดแบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้					
1.5 นักเรียนคิดว่าชุดแบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์มีขั้นตอนที่ชัดเจนเข้าใจ					
1.6 นักเรียนคิดว่าเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้งเหมาะสม					
ด้านบรรยากาศ					
2.1 นักเรียนมีความสุขในการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอนของกิจกรรม					

รายการสอบถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.2 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอนของกิจกรรม					
2.3 นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนของกิจกรรม					
2.4 นักเรียนมีอิสระในการสร้างชิ้นงานจากการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอนของกิจกรรม					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
3.1 นักเรียนได้เรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R					
3.2 นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาไทย					
3.3 นักเรียนสามารถนำไปใช้เป็นทักษะพื้นฐานการอ่านเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ได้					
3.4 นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านบทความต่าง ๆ การอ่านเรื่องสั้น การอ่านหนังสือนอกเวลา					
3.5 นักเรียนมีความสุขกับการอ่านหนังสือมากขึ้น					

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะสม
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	สาระสำคัญ								
	1.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.2 ใช้ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้								
	2.1 มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	2.2 สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	2.3 ระบุพฤติกรรม วัดไว้อย่างชัดเจน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3	สาระการเรียนรู้								
	3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	3.2 กำหนดเนื้อหาสาระ เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	3.3 มีความชัดเจน ถูกต้อง	5	4	4	4	4	4.40	0.55	มาก
	3.4 มีความเหมาะสมกับ วัยของนักเรียน	5	5	4	4	3	4.20	0.45	มาก
	3.5 มีการพัฒนาและ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด	5	4	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
4	กิจกรรมการเรียนรู้								
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4	4	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
	4.4 ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	4.5 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	4.6 ครอบคลุมวิธีการสอนแบบ SQ5R	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
5	สื่อและแหล่งเรียนรู้								
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	5.3 น่าสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
6	การวัดและประเมินผล								
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม
	คนที่	คนที่	คน	คน	คน			
	1	2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5			
6.2 สอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้	5	4	4	4	5	4.40	0.55	มาก
6.3 ใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลได้เหมาะสม	4	4	4	5	5	4.40	0.55	มาก
รวม						4.63	0.10	มากที่สุด

ตารางที่ ข.2

ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) เรื่อง การพัฒนา
ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้แบบ SQ5R

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	0	0	1	0	0.40	ตัดทิ้ง
ข้อ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 6	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 8	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 9	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ข.2 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อ 10	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 11	1	1	0	0	1	0.60	ใช้ได้
ข้อ 12	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 13	1	1	0	1	0	0.60	ใช้ได้
ข้อ 14	0	1	0	1	0	0.40	ตัดทิ้ง
ข้อ 15	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 16	1	0	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 17	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 18	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 19	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 20	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 21	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
ข้อ 22	0	0	1	0	1	0.40	ตัดทิ้ง
ข้อ 23	0	1	0	0	1	0.40	ตัดทิ้ง
ข้อ 24	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 25	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 26	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 27	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 28	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 29	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 30	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ข.2 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ข้อ 31	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 32	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 33	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 34	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 35	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 36	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ข.3

ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (IOC) ค่าความยากรายข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่เข้าเกณฑ์ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ค่าความยาก (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	1.00	0.70	0.44	16	1.00	0.74	0.33
2	1.00	0.63	0.41	17	0.80	0.67	0.30
3	1.00	0.74	0.44	18	1.00	0.63	0.44
4	1.00	0.78	0.56	19	1.00	0.74	0.41
5	1.00	0.78	0.41	20	1.00	0.70	0.44
6	1.00	0.63	0.41	21	1.00	0.67	0.56
7	0.80	0.74	0.44	22	1.00	0.59	0.41
8	1.00	0.78	0.33	23	1.00	0.78	0.44
9	0.80	0.63	0.30	24	1.00	0.67	0.41
10	1.00	0.74	0.41	25	1.00	0.67	0.41

(ต่อ)

ตารางที่ ข.3 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าความ ยาก (P)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ข้อที่	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าความ ยากง่าย (P)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)
11	0.80	0.74	0.41	26	1.00	0.74	0.44
12	0.80	0.70	0.41	27	1.00	0.74	0.41
13	1.00	0.56	0.41	28	1.00	0.74	0.44
14	0.80	0.56	0.38	29	1.00	0.59	0.56
15	1.00	0.59	0.41	30	1.00	0.67	0.41

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.8028

ค่าความยาก มีค่าระหว่าง 0.55 - 0.78

ค่าอำนาจจำแนก มีค่าระหว่าง 0.30 - 0.56

ตารางที่ ข.4

ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะสม
	คน ที่ 1	คน ที่ 2	คน ที่ 3	คน ที่ 4	คน ที่ 5			
ข้อที่ 1 ความสนใจใฝ่รู้ในการ อ่าน นักเรียนใฝ่รู้ สนใจ และ กระตือรือร้นในการอ่าน มีการ ซักถามเพื่อขยายแนวความคิด เต็ม	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
ข้อที่ 2 ความมุ่งมั่นในการอ่าน นักเรียนมุ่งมั่น มีสมาธิในการ อ่าน ไม่พูดคุยและเล่นกัน ระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ รับผิดชอบในการทำกิจกรรม การเรียนรู้ให้แล้วเสร็จ	4	5	5	4	4	4.40	0.55	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ข.4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ						\bar{X}	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 1		
ข้อที่ 3 กระบวนการอ่านนักเรียน ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว สามารถสร้าง ชิ้นงานได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้ที่ตั้งไว้	4	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก

ตารางที่ ข.5

ผลการประเมินความสอดคล้องของข้อความกับนิยามความพึงพอใจของแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
ที่ 5 แบบ SQ5R มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รายการสอบถาม	ค่าความสอดคล้อง
ด้านเนื้อหา	
1.1 นักเรียนเข้าใจคำชี้แจงของกิจกรรม	1.00
1.2 นักเรียนคิดว่ารูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหา ใบความรู้ แบบฝึกหัด เหมาะสมกับตน ไม่ยากและไม่ง่ายเกินไป	1.00
1.3 นักเรียนเข้าใจคำอธิบายในใบความรู้ของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้	1.00
1.4 นักเรียนสนใจเนื้อหาในชุดแบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้	1.00
1.5 นักเรียนคิดว่าชุดแบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาฝึกการอ่านเชิง วิเคราะห์มีขั้นตอนที่ชัดเจน เข้าใจ	1.00
1.6 นักเรียนคิดว่าเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้งเหมาะสม	1.00
ด้านบรรยากาศ	
2.1 นักเรียนมีความสุขในการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอนของกิจกรรม	1.00

(ต่อ)

ตารางที่ ข.5 (ต่อ)

รายการสอบถาม	ค่าความสอดคล้อง
2.2 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอนของกิจกรรม	1.00
2.3 นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนของกิจกรรม	1.00
2.4 นักเรียนมีอิสระในการสร้างชิ้นงานจากการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอนของกิจกรรม	1.00
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	
3.1 นักเรียนได้เรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R	1.00
3.2 นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาไทย	1.00
3.3 นักเรียนสามารถนำไปใช้เป็นทักษะพื้นฐานการอ่านเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ได้	1.00
3.4 นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านบทความต่าง ๆ การอ่านเรื่องสั้น การอ่านหนังสือนอกเวลา	1.00
3.5 นักเรียนมีความสุขกับการอ่านหนังสือมากขึ้น	1.00

ภาคผนวก ค

มคอ.5
คะแนนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1

คะแนนจากแบบฝึกและแบบทดสอบย่อยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R

นักเรียน	คะแนนทดสอบย่อย										
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8	ครั้งที่ 9	ครั้งที่ 10	รวม
100	7	13	7	13	7	13	7	13	7	13	100
คนที่ 1	5	12	7	13	5	12	6	11	7	11	89
คนที่ 2	7	13	6	11	7	11	6	11	7	12	91
คนที่ 3	6	10	6	11	6	11	5	11	7	10	83
คนที่ 4	5	12	7	12	6	12	6	11	7	11	89
คนที่ 5	7	11	5	12	5	10	5	11	5	11	82
คนที่ 6	5	10	7	10	6	10	7	10	5	11	81
คนที่ 7	7	11	6	11	6	11	5	11	7	10	85
คนที่ 8	7	12	5	12	6	11	5	12	7	11	88
คนที่ 9	6	11	7	10	6	10	5	11	5	10	81
คนที่ 10	6	10	7	10	5	11	6	11	5	10	81
คนที่ 11	7	11	5	12	7	11	6	11	5	12	87
คนที่ 12	6	11	6	10	5	10	6	10	7	10	81
คนที่ 13	6	10	6	11	6	11	5	11	6	10	82
คนที่ 14	5	10	7	13	7	12	7	11	7	11	90
คนที่ 15	6	11	5	12	7	11	6	10	5	11	84
คนที่ 16	6	9	5	9	5	10	7	9	5	10	75
คนที่ 17	7	10	6	12	7	11	6	11	6	11	87
คนที่ 18	5	10	7	10	6	10	7	8	5	9	77
คนที่ 19	7	10	6	12	7	10	5	11	7	11	86
คนที่ 20	6	10	6	10	5	11	5	10	5	11	79

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

นักเรียน	คะแนนทดสอบย่อย										รวม
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8	ครั้งที่ 9	ครั้งที่ 10	
คนที่ 21	5	10	6	9	5	10	6	8	5	9	73
คนที่ 22	7	10	7	10	6	11	5	11	5	10	82
คนที่ 23	7	10	7	10	6	12	5	11	5	10	83
คนที่ 24	5	10	5	11	6	10	6	11	5	11	80
คนที่ 25	6	11	5	10	5	12	6	11	5	11	82
คนที่ 26	5	12	6	11	5	12	5	11	4	11	82
คนที่ 27	7	10	7	8	6	11	7	10	7	8	81
คนที่ 28	5	10	6	7	6	10	6	9	6	10	75
คนที่ 29	7	9	6	8	7	11	6	9	6	10	79
คนที่ 30	7	9	5	9	6	11	6	9	5	8	75
คนที่ 31	7	11	7	13	7	11	6	12	7	11	92
รวม	190	326	189	329	185	337	180	324	180	322	2562
เฉลี่ย	6.16	10.59	6.13	10.69	6.00	10.94	5.84	10.53	5.84	10.47	83.19
S.D.	0.85	1.04	0.79	1.55	0.76	0.80	0.72	1.11	0.99	1.05	5.73
ร้อยละ	87.95	81.49	87.50	82.21	85.71	84.13	83.48	81.01	83.48	80.53	83.19

ตารางที่ ค.2

คะแนนจากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียน	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน
คะแนนเต็ม	30	30
คนที่ 1	17	26
คนที่ 2	14	27
คนที่ 3	16	24
คนที่ 4	18	25
คนที่ 5	16	24
คนที่ 6	13	23
คนที่ 7	14	24
คนที่ 8	16	24
คนที่ 9	14	23
คนที่ 10	13	22
คนที่ 11	15	23
คนที่ 12	16	24
คนที่ 13	17	24
คนที่ 14	16	25
คนที่ 15	19	25
คนที่ 16	14	22
คนที่ 17	14	24
คนที่ 18	12	23
คนที่ 19	15	23
คนที่ 20	13	24
คนที่ 21	13	24
คนที่ 22	18	25

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

นักเรียน	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน
คนที่ 23	20	26
คนที่ 24	20	25
คนที่ 25	17	24
คนที่ 26	20	25
คนที่ 27	15	24
คนที่ 28	11	21
คนที่ 29	13	20
คนที่ 30	10	20
คนที่ 31	17	28
รวม	476	741
เฉลี่ย	15.81	24.09
S.D.	3.63	2.04
ร้อยละ	52.71	80.31

ภาคผนวก ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๘๙๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน คุณครูเดือนนภา เห่งจำโคกงาม

ด้วย นางสาวนิตา วันภักดิ์ รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ&R” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูษิต บุญทองเล็ง)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๘๘๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๕๔๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน คุณครูต๋องจิต เงินกาน

ด้วย นางสาวนิตา วันภักดี รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ๕R” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูษิต บุญทองแดง)
รองคณบดี รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๘๙๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ

ด้วย นางสาววนิดา วันภักดี รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ๕R” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษิต บุญทองแดง)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ คศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์

ด้วย นางสาวนิตา วันภักดี รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
 หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ&R” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
 วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอร้องเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูษิต บุญทองเลิง)
 รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
 รักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ ศศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง

ด้วย นางสาววนิดา วันภักดิ์ รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
 หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ&R” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
 วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภูษิต บุญทองแดง)
 รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
 รักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๘๙๐๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ด้วย นางสาวนิตา วันภักดี รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ๕R” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
การวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๑ จำนวน ๓๑ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการ
วิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูษิต บุญทองเถิง)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/ว ๘๙๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๕๕๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ด้วย นางสาวนิตา วันภักดี รหัสประจำตัว ๖๐๘๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ๕R” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือ
และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๒ จำนวน ๒๗ คน
เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูษิต บุญทองเถิง)

รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

วนิดา วันภักดี. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษา
ปีที่ 5 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ5R. ใน *การประชุมวิชาการและการเสนอ
ผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 5*. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาววนิดา วันภักดี
วัน เดือน ปี เกิด	12 มกราคม พ.ศ. 2538
ที่อยู่ปัจจุบัน	131 หมู่ 2 หมู่บ้านโคกผักชี ตำบลโพธิ์ศรีสำราญ อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี 41240
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนโพธิสารพิทยากร เขตตลิ่งชัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2559	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2562	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY